

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

ANALIZA GOSPODARSTVA ZADARSKE ŽUPANIJE U 2019. GODINI

BROJ 36, listopad 2020.

Analiza gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini

Zadar, listopad 2020.

Izdavač:
Hrvatska gospodarska komora

Za izdavača:
dr.sc. Luka Burilović

Pripremila:
Županijska komora Zadar
Špire Brusine 16, 23000 Zadar
tel.: 023/ 211 747
faks.: 023/ 213 923
e-mail: hgkzd@hgk.hr
web: hgk.hr

Ovu analizu izrađuje i za nju je odgovorna HGK. Iznesene informacije, mišljenja, analize i zaključci temelje se na javnim statističkim i ostalim informacijama što potječu iz izvora u čiju se potpunost i točnost HGK pouzdaje, ali za koje ne jamči. Utoliko su informacije, mišljenja, analize i zaključci izneseni u ovoj publikaciji podložni promjenama koje ovise o promjenama izvora informacija te o promjenama koje nastupe od trenutka pisanja teksta do njegovog čitanja. Ova publikacija ili njeni dijelovi ne mogu se kopirati ili bilo kako drukčije reproducirati bez navođenja njena izvora.

SADRŽAJ

- 4** OPĆA OCJENA GOSPODARSKIH KRETANJA U 2019.
- 11** FINANCIJSKI REZULTATI GOSPODARSTVA ZADARSKE ŽUPANIJE
U 2019. GODINI
- 35** ZAPOSLENOST I PLAĆE U ZADARSKOJ ŽUPANIJI
- 48** VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA ZADARSKE ŽUPANIJE
- 55** POLJOPRIVREDA, RIBARSTVO I PREHRAMBENA INDUSTRIJA
- 62** INDUSTRIJA
- 69** GRADITELJSTVO
- 71** TURIZAM
- 79** TRGOVINA
- 81** ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI
- 82** STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI
- 84** PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE
- 89** SAŽETAK EKONOMSKIH POKAZATELJA ZADARSKE ŽUPANIJE

OPĆA OCJENA GOSPODARSKIH KRETANJA U 2019. GODINI

Analiza poslovanja gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini najvećim dijelom temelji se na podacima iz godišnjih financijskih izvještaja predanih Financijskoj agenciji do kraja lipnja 2020. godine. Obuhvaćeno je poslovanje poduzetnika, obveznika poreza na dobit, čije je sjedište na području Zadarske županije. Podaci o poslovanju tvrtki koje posluju na području Županije, a sjedište im je izvan tog područja, u Financijskoj agenciji su obrađeni prema svom sjedištu i nisu obuhvaćeni ovom analizom. Godišnja financijska izvješća obuhvaćaju samo tzv. realni sektor gospodarstva u što nije uključen sektor bankarstva i osiguranja.

Manji dio ovog pregleda gospodarskih kretanja podlogu ima i u drugim izvorima, pa su korišteni recentni podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – Područne službe Zadar, Državnog zavoda za statistiku, Turističke zajednice Zadarske županije i Trgovačkog suda u Zadru.

Godišnji financijski izvještaji poduzetnika

U 2019. poslovnoj godini nastavljen je rast gotovo svih relevantnih pokazatelja uspješnosti gospodarstva. Godišnje izvještaje predao je rekordan broj obveznika poreza na dobit u Zadarskoj županiji, njih ukupno 5.144. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 16.034,4 milijuna kuna i u odnosu na prethodnu, dotad rekordnu 2018. godinu povećani su za 7,8%, dok su ukupni rashodi rasli nešto sporije, bili su 5,8% viši nego prethodne godine.

Zato je dobit, odnosno saldo dobiti i gubitka prije oporezivanja, bila viša nego prethodne godine, iznosila je 976,5 milijuna kuna, odnosno za 54,7% je bila viša nego u 2018. godini. To je ujedno i najveća godišnja dobit gospodarstva Zadarske županije u modernoj hrvatskoj državi. Tvrtke koje su iskazale dobit (agregirana dobit prije oporezivanja iznosila je 1.354,8 mil. kuna) imale su povećanje dobiti za 8,4% u odnosu na ukupnu dobit tvrtki koje su u 2018. iskazale dobit, dok su tvrtke koje su iskazale gubitak (agregirani gubitak prije oporezivanja iznosio je 378,3 mil. kuna) imale gubitak manji za 38,9% u odnosu na ukupni gubitak onih tvrtki koje su u 2018. iskazale gubitak. U 2019. godini su rasli i prihodi od prodaje u inozemstvu i to za 2,6%. Na kraju godine vrijednost aktive gospodarstva Zadarske županije iznosila je 30,24 milijarde kuna ili 7,6% više nego prethodne godine, a stavka Kapital i rezerve iznosila je 8,43 milijarde kuna ili 10,1% više nego prethodne godine. Povećan je broj zaposlenih za 7,3% na rekordnih 27.197 zaposlenika, također uz rast prosječne neto mjesečne isplaćene plaće od 3,0%. Stavka Bruto investicija u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu (AOP278) s iznosom od 1.703,2 mil. kuna ostala je na prošlogodišnjoj razini, a stavka Bruto investicija samo u novu dugotrajnu imovinu s iznosom od 515,9 mil. kuna investiranih u 2019. godini bila za 3,4% manja od vrijednosti investiranja u novu dugotrajnu imovinu u 2018. godini.

Kratka usporedba s gospodarstvom na nacionalnoj razini u 2019. godini: 136.260 poduzetnika u RH ukupno je

imalo 969.776 zaposlenih ili 6,4% više nego godinu prije. Prihodi su povećani za 10,4%, a rashodi su povećani za 10,8%. Svejedno, saldo dobiti i gubitaka prije oporezivanja povećan je za 3,3%. Prihodi od prodaje u inozemstvu povećani su za 5,6%, aktiva je povećana za 10,3%, a kapital i rezerve za 5,8%. Na državnoj razini zabilježen je i rast vrijednosti investicija samo u novu dugotrajnu imovinu i to za 17,2%. U strukturi nacionalnog gospodarstva, gospodarstvo Zadarske županije u 2019. poslovnoj godini sudjelovalo je sa 2,8% broja zaposlenih, 2,0% ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, 2,5% agregirane dobiti prije oporezivanja, 2,5% aktive/pasive, 1,8% vlastitog kapitala, 2,5% prihoda od prodaje u inozemstvu, a prosječna mjesečna neto isplaćena plaća bila je na razini 89% plaće isplaćene na državnoj razini.

U apsolutnim iznosima najveći rast ukupnih prihoda pojedinih sektora gospodarstva Zadarske županije zabilježen je u području Trgovine (594,8 mil. kuna) i Građevinarstva (376,9 mil. kuna). Smanjenje ukupnih prihoda zabilježeno je jedino u područjima Poslovanje nekretninama (-279,0 mil. kuna) i Financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja (-56,3 mil. kuna). Također, nekoliko odjeljaka Prerađivačke industrije imalo je smanjenje ukupnih prihoda (Proizvodnja namještaja, Proizvodnja pića, Prerada drva), ali i odjeljci Ribarstvo te Šumarstvo i sječa drva u sklopu područja Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo.

U strukturi vrijednosti aktive (30,24 milijardi kuna) gospodarstva Zadarske županije na kraju 2019. godine najviše sudjeluju područja Turizma (Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i

usluživanja hrane) sa 16,5% te Prijevoza i skladištenja sa 14,4%. Ista područja prednjače i u strukturi vrijednosti vlastitih sredstava (Prijevoz i skladištenje sa 28,5%, područje Turizma sa 25,7%). Od 1.703,2 mil. kuna Bruto investicija u dugotrajnu imovinu, najveći udjel ima područje Turizma (19,3%) i Prerađivačka industrija (17,9%).

Broj zaposlenih u gospodarstvu Zadarske županije (5.144 poslodavaca) mjereno satima rada povećan je s 25.354 zaposlenih u 2018. na broj od 27.197 u 2019. godini, odnosno za 7,3%. U porastu apsolutnog broja zaposlenih prednjači, Građevinarstvo sa 630 više zaposlenih, dok su Trgovina, Prerađivačka industrija, Djel. turizma i Administrativne djel. pojedinačno povećale broj svojih zaposlenika za oko 250. Najgora promjena dogodila se u Poslovanju nekretninama, gdje je bilo 311 manje zaposlenih nego u 2018. U ovoj godini povećana je prosječna mjesečna isplaćena neto plaća i to za 2,5%. Međutim i tolika prosječna plaća (5.175,67 kuna) na razini je 89% prosječne plaće isplaćene u Hrvatskoj. Po područjima djelatnosti najviša prosječna mjesečna neto isplaćena plaća bila je u Prijevozu i skladištenju (8.733 kune) te Financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja (8.438 kuna), a najmanja u Administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (3.441 kuna).

Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo gospodarstva Zadarske županije povećalo je broj zaposlenih za 6,7%. Ukupni prihodi povećani su samo za 1,6%, znatno manje nego rashodi, (povećani su za 5,1%), pa je i ostvarena bruto dobit (51,4 mil. kuna) za 43,7% manja od prošlogodišnje. Prihodi od prodaje u inozemstvu manji

su za 4,5%, ali zabilježeno je smanjenje bruto investicija od 11,3%. Skoro 90% ovog područja djelatnosti odnosi se na ribarstvo i marikulturu i to je tradicionalno dominantni segment ovog područja djelatnosti u Zadarskoj županiji.

Prerađivačka industrija, kao najvažniji segment Industrijskog sektora, povećala je broj zaposlenih za 6,0%, ukupne prihode za 3,4%, manje od povećanja rashoda, pa je bruto dobit manja za 22,6% u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od prodaje u inozemstvu povećani su za 4,1%, dok su bruto investicije bile veće za 48,0%. Najveći broj zaposlenih je u odjeljcima djelatnosti Proizvodnja prehrambenih proizvoda (1.270 zaposlenika) i Proizvodnja metala (1.260 zaposlenika). Proizvodnja metala prednjači i u ostvarenim ukupnim prihodima (1.379,1 mil. kuna), ostvarenoj bruto dobiti (62,0 mil. kuna), prihodima od prodaje u inozemstvu (1.037,9 mil. kuna) i bruto investicijama (218,5 mil. kuna). Većina drugih odjeljaka poslovala je s dobiti, značajniji gubitak zabilježen je jedino u odjeljku Proizvodnja strojeva i uređaja (-8,0 mil. kuna).

Drugi segment industrijskog sektora, Rudarstvo i vađenje, djelomično uspješno je poslovalo u 2019. godini: broj zaposlenih smanjen je za 1,6%, ukupni prihodi povećani su za 3,7%, više od povećanja rashoda, pa je agregirana dobit bila za 56,7% veća nego u 2018. godini. Prihodi od prodaje u inozemstvu povećani su za 7,4%, a bruto investicije su povećane za 69,7%. Treći segment Sektora industrije – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija ima povećanje zaposlenosti za 16,7%, povećanje ukupnih prihoda za 38,7%, bruto

dobiti za 73,2% i povećanje bruto investicija za 136,7%. Oba ova područja djelatnosti predstavljaju jako mali udjel u strukturi zaposlenosti, ukupnih prihoda i drugih pokazatelja uspješnosti, pa njihovi pojedinačni rezultati ne utječu puno ni na uspješnost Sektora industrije niti gospodarstva u cjelini.

Građevinarstvo, nakon izlaska iz višegodišnje krize, u 2019. bilježi sjajne rezultate. Broj zaposlenih povećan je za 22,0% u odnosu na prethodnu godinu, prihodi su povećani za 29,0%, uz znatno manji rast rashoda, pa je godinu završilo s 63,9 mil. kuna agregirane bruto dobiti za razliku od 77,2 mil. kuna prošlogodišnjeg gubitka. Povećani su prihodi od prodaje u inozemstvu za 8,1% i bruto investicije za 48,2%.

Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane nastavljaju svoj kontinuirani rast, kako u fizičkom obujmu dolazaka i noćenja turista, tako i u financijskoj uspješnosti. Turistički promet, s 2,02 milijuna dolazaka i 15,13 milijuna noćenja rekordan je do sada u Zadarskoj županiji. Ove brojke, naravno, ne odnose se samo na poslovanje poduzetnika – obveznika poreza na dobit, obuhvaćenih ovom analizom, već svih segmenata turističke ponude Županije. Samo gospodarstvo ostvarilo je dosad najbolje rezultate poslovanja. U odnosu na prethodnu godinu, zaposlenih je bilo 6,6% više, prihodi su rasli 7,6%, bruto dobit 4,3%, prihodi od prodaje u inozemstvu 18,1%. Bruto investicije su bile za 30,3% manje nego u 2018. godini, međutim njihov iznos od 328,3 mil. kuna pojedinačno je bio najveći među svim područjima djelatnosti gospodarstva Zadarske županije.

Trgovina na veliko i malo i dalje zadržava svoj vodeći položaj u broju zaposlenih i ostvarenim prihodima. Broj zaposlenih bio je za 5,9% veći, a prihodi su povećani za 18,8%. Za razliku od prošlogodišnjeg gubitka u iznosu od 36,4 mil. kuna, u 2019. godini iskazana je bruto dobit od 188,6 mil. kuna. Sektor bilježi i povećanje prihoda od prodaje u inozemstvu za 25,4% i bruto investicija za 11,3%.

Prijevoz i skladištenje u 2019. poslovnoj godini bilježi povećanje broja zaposlenih od 4,3%, povećanje ukupnih prihoda od 1,8%, bruto dobiti za 78,8%, prihoda od prodaje u inozemstvu za 3,0% i bruto investicija za 38,6%.

Dobri poslovni rezultati ostvareni su i u gotovo svim ostalim područjima djelatnosti manje zastupljenima u gospodarstvu Zadarske županije. Cjelokupno gospodarstvo tako je u većini pokazatelja uspješnosti premašilo dosad najuspješniju, prethodnu 2018. poslovnu godinu.

Promatramo li gospodarstvo prema veličini poduzetnika, u 2019. godini poslovalo je 9 velikih, 49 srednje velikih, 379 malih i 4.707 mikro poduzetnika. Od ukupno 27.197 zaposlenika njih najviše (9.850) zapošljavaju brojni mikro poduzetnici, čak 36,2%, a 29,1% zaposlenih je kod malih poduzetnika. Isplaćene neto plaće i nadnice ne slijede ovaj omjer, što znači da su prosječne plaće niže kod mikro i malih poduzetnika, a više od prosjeka kod srednje velikih, i osobito kod velikih poduzetnika. Mikro poduzetnici imaju 29,0% vrijednosti imovine (od ukupno 30,24 milijardi kuna aktive cjelokupnog gospodarstva), ali u izvorima sredstava njima pripada tek 6,8% od ukupno

8,43 milijarde kuna vlastitog kapitala i rezervi gospodarstva Zadarske županije, što svjedoči o velikoj zaduženosti ovog segmenta gospodarstva. Nešto je povoljnija situacija kod malih poduzetnika, koji drže 23,6% aktive uz 16,2% udjela u vlastitom kapitalu. Srednje veliki poduzetnici ovdje su u povoljnijem položaju s 22,2% udjela u aktivi i 30,2% udjela u kapitalu i rezervama. Najstabilniji položaj vezan uz kvalitetu izvora sredstava bilježe veliki poduzetnici: na 25,2% udjela u aktivi gospodarstva imaju 46,8% udjela u ukupnom iznosu vlastitih sredstava. Prema omjeru sudjelovanja u ukupnim prihodima i ukupnim rashodima jasno je i koji je segment gospodarstva profitabilniji. Tako mikro poduzetnici imaju veći udjel u rashodima nego u prihodima, mali i srednje veliki poduzetnici praktično imaju isti udjel, a veliki poduzetnici u strukturi prihoda imaju veći udjel nego u strukturi rashoda. Ostvarena neto dobit prije oporezivanja cjelokupnog gospodarstva iznosila je 976,5 mil. kuna, a od toga 35,3% odnosi se na velika poduzeća. U ukupnoj vrijednosti od 1,70 milijarde kuna bruto investicija u dugotrajnu imovinu, najviše su doprinijeli mikro poduzetnici sa 37,1%, slijede srednje veliki sa 26,0%, veliki poduzetnici s 20,2%, a mali sa 16,7%. Zamjetno je slab udjel mikro i malih poduzetnika u strukturi prihoda od prodaje u inozemstvu, odnosno u izravnom izvozu proizvoda i usluga, zajedno svega 14,0%. Mali poduzetnici nisu dovoljno kapacitirani za izravan nastup na stranim tržištima, što ne znači da njihove kooperantske komponente nisu ugrađene u izvozne proizvode i usluge većih gospodarskih subjekata.

S vrijednošću od 8.833,8 mil. kuna ukupnih prihoda tvrtke sa sjedištem na administrativnom području Grada Zadra održavaju svoj iznimno visoki udjel u prihodima cjelokupnog gospodarstva. U odnosu na 2018. godinu ostvarile su rast od 7,7%, gotovo identičan rastu županijskog gospodarstva. Značajne prihode imaju poduzetnici na administrativnom području Poličnika (1.532,2 mil. kuna), Biograda na moru (1.334,4 mil. kuna), Benkovca (875,5 mil. kuna).

Podaci iz drugih izvora

Ukupna zaposlenost u Zadarskoj županiji (osiguranici HZMO-a) u kriznim se godinama zadržala na puno boljoj razini od državnog prosjeka, zahvaljujući i osjetnom povećanju sezonske zaposlenosti. Isto tako broj nezaposlenih rastao je sporije od negativnog trenda u Republici Hrvatskoj. Prosječno je u 2019. godini bilo zaposleno 57.256 osoba (3,5% više nego u 2018.), a registriranih nezaposlenih osoba bilo je 4.095 (15,1% manje od prošlogodišnjeg prosjeka). Na kraju prosinca 2019. imamo 53.123 ukupno zaposlene osobe (4,0% više nego na kraju 2018. godine), što je pokazatelj da rast zaposlenosti nije rezultat samo sezonskog zapošljavanja. Na vrhuncu turističke sezone krajem srpnja 2019. zaposlenih je bilo 62.028 (3,4% više), a nezaposlenih 3.077 (14,5% manje nego u isto vrijeme 2018. godine). Kontinuiran rast zaposlenosti prekinuo je Covid-19 u ožujku 2020. godine, međutim relativno uspješna turistička sezona omogućila je i ove godine porast zaposlenosti u ljetnim mjesecima. Zadnji podatak o broju zaposlenih u Zadarskoj županiji je s kraja srpnja 2020. godine, kada je zaposlenih (osiguranika HZMO) bilo 58.974. To je 4,9% manje nego na isti

dan 2019. godine, 1,7% manje nego 2018. godine, ali ipak više na nego isti dan 2017. godine. Nezaposlenih je bilo 4.656 ili 51,3% više nego na isti dan 2019. godine.

Podaci o registriranoj nezaposlenosti, koje prati Hrvatski zavod za zapošljavanje, godinama su povoljniji od nacionalnog prosjeka, osobito tijekom turističke sezone. Krajem srpnja 2019. godine broj registriranih nezaposlenih osoba u Zadarskoj županiji bio je 36,7% broja nezaposlenih iz srpnja 2008. godine. Na nacionalnoj razini nezaposlenih je bilo 50,5% njihovog broja iz srpnja 2008. godine. Na isti dan 2020. godine broj nezaposlenih porastao je u Zadarskoj županiji na 55,5%, a na državnoj razini na 68,9% broja nezaposlenih na zadnji dan srpnja 2008. godine.

Vanjskotrgovinsku razmjenu Zadarske županije karakteriziraju dvije stvari: visoki udjel nerobnog izvoza, odnosno izvoza usluga u ukupnom izvozu (vozarine brodarskih tvrtki na inozemnom tržištu i turističke usluge fakturirane stranim kupcima) te pozitivna bilanca robne razmjene u gotovo svim godinama od 2009. Prihodi od prodaje u inozemstvu kumulativno iskazani u godišnjem financijskom izvještaju poduzetnika predstavljaju ukupan robni i nerobni izvoz. Prema izvještajima poduzetnika za 2019. godinu oni iznose 3.722,0 milijuna kuna ili 2,6% više nego u prethodnoj godini. Odbijemo li od tog iznosa 2.023,4 mil. kuna robnog izvoza Zadarske županije (podatak Državnog zavoda za statistiku), grubim izračunom dolazimo do vrijednosti od 1.698,6 mil. kuna izvoza usluga. Robni uvoz povećan je 10,9%, a robni izvoz samo 2,6%, pa je 2019. godina

zaključena je s negativnom bilancom robne razmjene.

Osnovni ekonomski pokazatelji Zadarske županije u razdoblju 2013. – 2019. godine

Pokazatelj	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
1. Opći podaci							
Površina županije, u km ²	7.486	7.486	7.486	7.486	7.486	7.486	7.486
Ukupan broj stanovnika županije*	171.594	171.462	170.168	169.581	168.672	168.153	168.177
Ukupni prihodi gospodarstva, u milijunima kuna (GFI)	11.027	11.355	12.548	12.695	13.752	14.996	16.034
2. Zaposlenost i plaće							
Zaposleni u gospodarstvu, prosjek na temelju broja sati (GFI)	19.929	20.690	20.095	21.644	23.534	25.584	27.197
Osiguranici HZMO, na dan 30.06.	52.510	52.780	53.556	55.013	56.655	58.893	61.038
Osiguranici HZMO u pravnim osobama, na dan 30.06.	39.631	40.118	41.162	42.552	44.202	46.394	48.307
Ukupan broj nezaposlenih (registriranih), na dan 30.06.	9.664	7.711	6.444	5.453	4.461	3.647	3.051
Aktivno stanovništvo (osiguranici HZMO + nezaposleni) na dan 30.06.	62.174	60.491	60.000	60.466	61.116	62.540	64.089
Stopa registrirane nezaposlenosti, u % aktivnog stanovništva, na dan 30.06.	15,5%	12,7%	10,7%	9,0%	7,3%	5,8%	4,8%
Prosječna isplaćena bruto plaća u gospodarstvu, u kunama (GFI)	6.748	6.925	7.125	7.303	7.143	7.587	7.826
Prosječna isplaćena bruto plaća, nominalna stopa rasta, u %	-1,1	2,6	2,9	2,5	-2,2	3,0	3,2
Prosječna isplaćena neto plaća u gospodarstvu, u kunama (GFI)	4.434	4.499	4.711	4.852	4.908	5.027	5.176
Prosječna isplaćena neto plaća, nominalna stopa rasta, u %	-2,1	1,5	4,7	3,0	1,2	2,5	3,0
3. Ekonomski odnosi s inozemstvom							
Prihodi od prodaje u inozemstvu u milijunima kuna (GFI-AOP257, od 2016.-AOP243)	2.416	2.547	3.159	2.933	2.993	3.720	3.722
Udjel prihoda od prodaje u inozem. u ukupnim приходima (GFI-AOP146, od 2016.-AOP177)	21,9%	22,4%	25,2%	23,1%	21,8%	24,8%	7.486%
Uvoz u razdoblju u milijunima kuna (GFI –AOP292, od 2016.-AOP273)	954	943	1.193	683	1.310	1.669	1.718
Izvoz robe u milijunima kuna (DZS)	1.296	1.389	1.779	1.711	1.834	1.973	2.023
Uvoz robe u milijunima kuna (DZS)	1.210	1.370	1.755	1.693	1.866	1.913	2.121
Saldo robne razmjene u milijunima kuna	86,2	18,6	24,0	18,0	-32	60	-98
Stopa rasta robnog izvoza, u %	2,5	7,2	28,1	-3,8	9,1	7,6	2,6

Stopa rasta robnog uvoza, u %	12,9	13,3	28,1	-3,5	10,3	2,5	10,9
4. Turistički promet							
Turistički dolasci (u 000)	1.377	1.468	1.550	1.624	1.810	1.917	2.016
Turist. noćenja (u 000)	9.6120	10.083	10.717	11.567	13.709	14.486	15.128
Stopa rasta turističkih dolazaka, u %	7,0	6,6	5,5	4,8	11,3	6,0	5,1
Stopa rasta turističkih noćenja, u %	4,5	4,8	6,3	7,9	18,4	5,7	4,4
5. Vodeća područja djelatnosti							
5.1 Trgovina na veliko i malo							
Udjel u ukupnim prihodu poduzetnika	25,6	24,3	22,5	23,4	24,2	23,3	23,5
Udjel u broju zaposlenih	21,5	20,2	19,6	19,6	18,6	19,1	17,0
5.2 Prerađivačka industrija							
Udjel u ukupnim prihodu poduzetnika	19,3	21,6	22,4	20,5	20,1	20,5	20,0
Udjel u broju zaposlenih	17,2	17,8	17,7	16,1	16,1	15,8	16,1
5.3 Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane							
Udjel u ukupnim prihodu poduzetnika	11,5	10,6	10,6	11,5	11,8	10,7	10,6
Udjel u broju zaposlenih	12,7	13,7	14,6	15,2	15,4	14,0	14,0
5.4 Građevinarstvo							
Udjel u ukupnim prihodu poduzetnika	6,9	7,2	7,4	8,5	9,0	8,7	10,5
Udjel u broju zaposlenih	8,5	8,5	9,1	9,8	10,2	11,3	12,9
5.5 Prijevoz i skladištenje							
Udjel u ukupnim prihodu poduzetnika	11,2	10,3	13,0	10,5	9,4	10,2	9,7
Udjel u broju zaposlenih	8,3	7,9	8,1	8,4	8,2	8,2	7,9
5.6 Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo							
Udjel u ukupnim prihodu poduzetnika	8,6	9	9,2	9,6	8,5	8,5	7,9
Udjel u broju zaposlenih	6,7	6,9	6,9	7,2	7,3	6,8	6,3

* procjena DZS

Izvor: DZS, FINA, HZZ, HZMO, Ministarstvo financija i HNB; Obrada HGK – ŽK Zadar

FINANCIJSKI REZULTATI GOSPODARSTVA ZADARSKE ŽUPANIJE U 2019. GODINI

Položaj Zadarske županije u hrvatskom gospodarstvu

Hrvatska je administrativno podijeljena na dvadeset županija i Grad Zagreb, što je istovremeno i statistička podjela na regije HR NUTS 3 razine. Te regije grupirane su u statističke regije HR NUTS 2. Do kraja 2019. godine imali smo takve dvije neadministrativne jedinice: Kontinentalnu Hrvatsku te Jadransku Hrvatsku. Od 2020. godine Hrvatska ima četiri statističke regije 2. razine. Jadranska Hrvatska ostala je ista, a Kontinentalna Hrvatska podijeljena je na: Grad Zagreb, Panonsku Hrvatsku i Sjevernu Hrvatsku. Karakteristično za Hrvatsku je velika razlika među njenim županijama temeljena na zemljopisnim osobinama, prostornoj veličini, broju stanovnika, ali i gospodarskom razvoju. Prema većini pokazatelja gospodarskog razvoja Zadarska županija je negdje u 'zlatnoj sredini' ili u gornjoj polovici među svim županijama. Ovdje ćemo se kratko osvrnuti na neke značajnije ekonomske pokazatelje kako bismo bolje sagledali položaj gospodarstva Zadarske županije u ukupnosti hrvatskog gospodarstva.

Bruto domaći proizvod prikazuje vrijednost proizvodnje robe i usluga na nekom području tijekom jedne godine, odnosno kada se stavi u relaciju s brojem stanovnika, proizvodnu razinu razvijenosti tog područja. Zadnji najčešće korišteni podaci u vezi s BDP-

om pokazuju da je BDP Hrvatske u 2019. godini iznosio 402,3 milijardi kuna (54,3 milijardi eura), BDP po stanovniku 13.343 eura, a realna stopa rasta u odnosu na prethodnu godinu 2,9%.

Nakon što objavi privremene, pa naknadno i konačne podatke o bruto domaćem proizvodu (BDP) za područje cijele države, Državni zavod za statistiku sa znatnim vremenskim odmakom objavljuje i podatke o BDP-u za područje županija. Zadnji dostupni podaci su za 2017. godinu, objavljeni u veljači 2020. Ovdje smo dali pregled ostvarenog bruto domaćeg proizvoda za sve županije i ukupno za regije HR NUTS 2 razine i za cijelu Hrvatsku i to za 2008. i 2017. godinu. 2008. godina bila je zadnja u nizu s rastućim BDP-om, nakon čega je došlo do velikog pada i sporog oporavka gospodarstva, pa je pogodna za usporedbu brzine tog oporavka među hrvatskim županijama.

Polovica županija još nije dostigla iznose bruto domaćeg proizvoda iz 2008. godine. Zadarska županija je je to uspjela tek u 2017. godini s time da je razinu BDP-a iz 2008. premašila za 6,4%, nešto bolje od državnog prosjeka (5,7%), a nešto slabije od prosjeka svoje HR NUTS 2 regije – Jadranske Hrvatske (7,3%). U apsolutnoj visini BDP-a prednjači Grad Zagreb zbog najveće koncentracije gospodarskih aktivnosti u zemlji, međutim promjene u promatranih

deset godina najveće su u Dubrovačko-neretvanskoj i Istarskoj županiji, najviše zahvaljujući značajnom razvoju turističkih djelatnosti.

Vrijednost BDP-a očekivano pokazuje velike razlike među županijama. Više od trećine od ukupno 366,43 milijarde kuna, koliko je iznosio BDP u 2017.

godini na razini Hrvatske, odnosi se na Grad Zagreb. Udjel prve tri županije prelazi polovicu ukupnog BDP-a

Hrvatske, a prvih pet županija stvaraju nešto više od 63% BDP-a cijele države.

Dakle, u 16 preostalih hrvatskih

županija stvoreno je manje od 37%

BDP-a. Jaz između razvijenih i

nerazvijenih područja Republike Hrvatske kontinuirano se povećava.

Promjene u visini BDP-a per capita naoko su znatno bolje, tek dvije županije nisu dosegle iznose iz 2008. godine, a na državnoj razini iznos iz 2008. premašen je za 10,3%. Razlog tome je smanjenje broja stanovnika, u čak osam županijama i za više od 10%. U Zadarskoj županiji, uz Grad Zagreb i Istarsku županiju, nije smanjen broj stanovnika. Štoviše, blago povećanje stanovništva za 0,6% rezultiralo je promjenom BDP-a po stanovniku za 5,7%, nešto manjim od postotka povećanja BDP-a u apsolutnom iznosu.

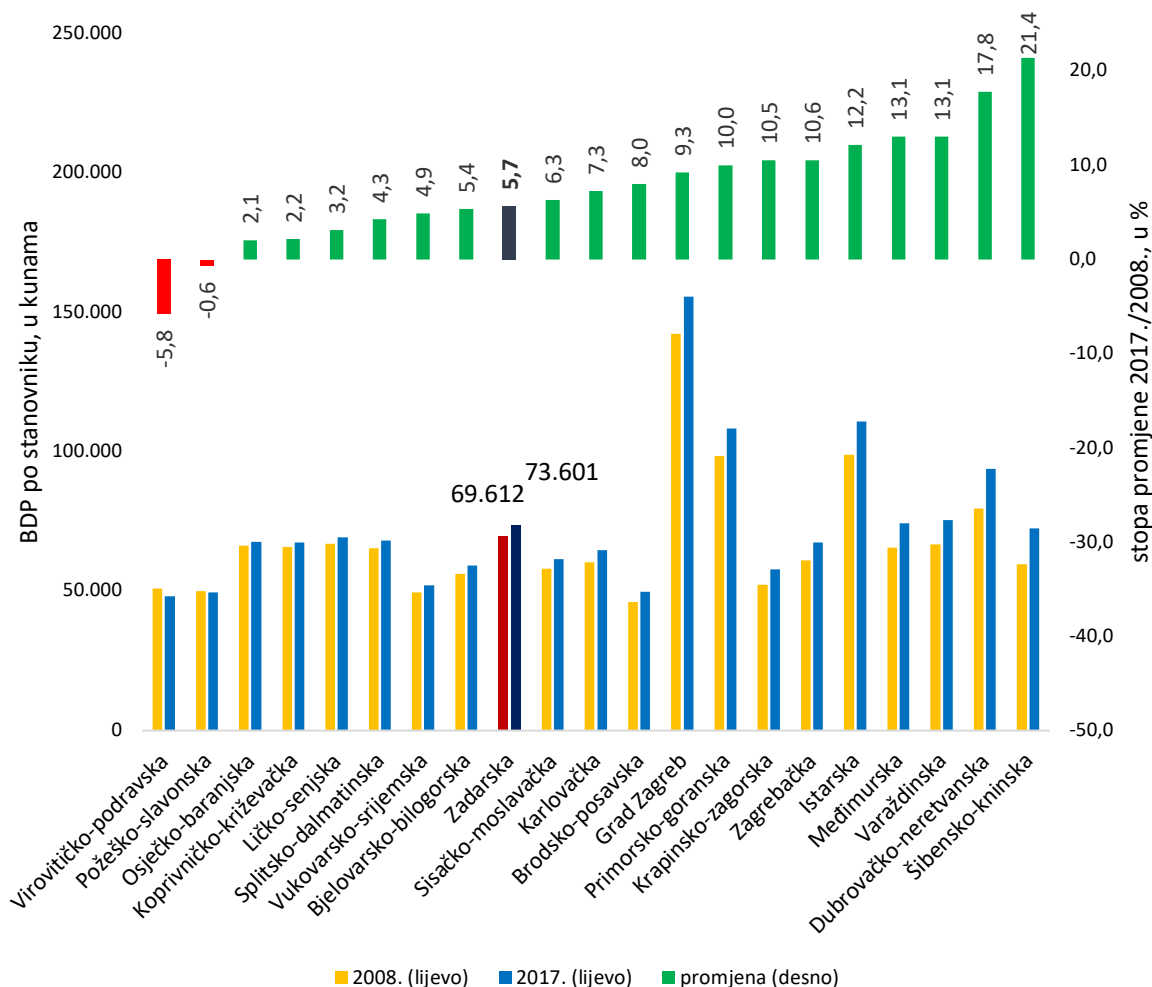
Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku u tekućim cijenama (ESA 2010) po županijama

Statistička jedinica	Bruto domaći proizvod, tis. HRK			Stanovništvo, tis.			BDP po stanovniku, HRK		
	2008.	2017.	Promjena*	2008.	2017.	Promjena*	2008.	2017.	Promjena*
Republika Hrvatska	346.735.161	366.426.128	5,7	4.311	4.130	-4,2	80.433	88.726	10,3
Kontinentalna Hrvatska	235.593.959	247.187.507	4,9	2.897	2.747	-5,2	81.313	89.984	10,7
Grad Zagreb	111.502.200	125.019.655	12,1	783	804	2,6	142.344	155.541	9,3
Zagrebačka	19.169.663	21.034.276	9,7	314	312	-0,8	61.009	67.457	10,6
Krapinsko-zagorska	7.042.619	7.324.017	4,0	134	126	-5,9	52.402	57.918	10,5
Varaždinska	11.842.365	12.745.769	7,6	177	169	-4,8	66.778	75.514	13,1
Koprivničko-križevačka	7.736.309	7.362.155	-4,8	117	109	-6,9	65.925	67.363	2,2
Međimurska	7.476.341	8.249.731	10,3	114	111	-2,4	65.698	74.280	13,1
Bjelovarsko-bilogorska	6.902.592	6.503.754	-5,8	123	110	-10,6	56.192	59.214	5,4
Virovitičko-podravska	4.451.528	3.711.084	-16,6	87	77	-11,5	51.029	48.080	-5,8
Požeško-slavonska	4.007.963	3.463.447	-13,6	80	70	-13,0	49.919	49.604	-0,6
Brodsko-posavska	7.463.299	7.186.996	-3,7	162	144	-10,8	46.183	49.885	8,0
Osječko-baranjska	20.507.360	19.189.762	-6,4	309	284	-8,3	66.287	67.657	2,1
Vukovarsko-srijemska	9.121.578	8.322.099	-8,8	184	160	-13,0	49.600	52.026	4,9
Karlovačka	7.996.311	7.660.466	-4,2	133	118	-10,7	60.269	64.668	7,3
Sisačko-moslavačka	10.373.832	9.414.295	-9,2	179	153	-14,6	57.945	61.593	6,3
Jadranska Hrvatska	111.141.202	119.238.621	7,3	1.414	1.383	-2,2	78.628	86.227	9,7
Primorsko-goranska	29.319.972	31.087.676	6,0	298	287	-3,6	98.504	108.365	10,0
Ličko-senjska	3.554.191	3.181.012	-10,5	53	46	-13,2	67.084	69.201	3,2
Zadarska	11.681.564	12.424.221	6,4	168	169	0,6	69.612	73.601	5,7
Šibensko-kninska	6.663.414	7.352.828	10,3	112	101	-9,1	59.675	72.466	21,4
Splitsko-dalmatinska	29.719.857	30.702.904	3,3	454	450	-0,9	65.427	68.226	4,3
Istarska	20.522.723	23.092.305	12,5	208	208	0,3	98.856	110.906	12,2
Dubrovačko-neretvanska	9.679.482	11.397.675	17,8	122	121	-0,1	79.626	93.810	17,8

* Promjena je iskazana u postotku u odnosu na 2008.

Izvor: DZS; Obrada: HGK - ŽK Zada

Bruto domaći proizvod po stanovniku za Republiku Hrvatsku u tekućim cijenama (ESA 2010) 2008. i 2017. godine po županijama

Izvor: DZS; Obrada: HGK - ŽK Zadar

U nastavku dajemo i kratak osvrt na rezultate gospodarstva po županijama prikupljene iz godišnjih izvještaja za 2019. godinu koje su FINA-i predali poduzetnici – obveznici poreza na dobit. Zbog različitog obuhvata

podataka iz ovog izvora, podaci se mogu neznatno razlikovati od podataka iz bilance i RDG gospodarstva Zadarske županije prikazanih u nastavku.

Poslovanje gospodarstva Hrvatske u 2019. godini po županijama

Statistička jedinica	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih (sati rada)	Ukupan prihod, mil. kuna	Neto financijski rezultat, mil. kuna
Republika Hrvatska	136.018	1.014.154	795.954	31.203
Kontinentalna Hrvatska	85.449	730.924	625.210	26.133
Grad Zagreb	45.485	393.005	399.802	18.465
Zagrebačka	9.010	65.560	57.891	2.307
Krapinsko-zagorska	2.342	22.676	13.627	660
Varaždinska	4.145	45.507	27.857	1.051
Koprivničko-križevačka	1.993	18.323	12.306	467
Međimurska	3.494	29.868	16.300	688
Bjelovarsko-bilogorska	2.202	15.912	8.340	124
Virovitičko-podravska	1.146	9.417	4.991	128
Požeško-slavonska	962	9.470	4.698	137
Brodsko-posavska	2.084	19.106	10.408	252
Osječko-baranjska	5.778	44.132	28.137	525
Vukovarsko-srijemska	2.178	20.818	19.573	605
Karlovačka	2.322	18.593	10.325	375
Sisačko-moslavačka	2.308	18.537	10.955	349
Jadranska Hrvatska	50.569	280.365	170.745	5.052
Primorsko-goranska	11.254	67.267	40.956	1.035
Ličko-senjska	950	5.016	2.638	32
Zadarska	5.139	27.902	16.033	823
Šibensko-kninska	2.580	13.377	8.808	171
Splitsko-dalmatinska	15.046	87.573	53.555	859
Istarska	11.260	55.559	35.686	1.352
Dubrovačko-neretvanska	4.340	23.671	13.069	780

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

U strukturi svih zaposlenih u gospodarstvu Hrvatske u 2019. godini (1.014.154), gospodarstvo Zadarske županije sudjeluje sa 2,8%, u ostvarenju ukupnih prihoda (795.954,3 mil. kuna) sa 2,0%, a u ostvarenoj neto dobiti (31.203 mil. kuna) sa 2,6%.

Podatke o plaćama u pravnim osobama DZS objavljuje u travnju, a zadnji podaci dani su za 2018. godinu. Podaci su dobiveni na temelju godišnjeg istraživanja koje se provodi

sa stanjem 31. ožujka. Tim istraživanjem obuhvaćene su pravne osobe svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne samouprave na području RH. S prosječnom neto plaćom od 5.809 kuna, Zadarska županija je 6. u rangu svih županija. U razdoblju 2007. do 2011. godine bila je peta, otada šesta (s izuzetkom 2017. godine kada je je bila sedma među svim hrvatskim županijama. Povećanje plaće u

Zadarskoj županiji od 4,3% u odnosu na prethodnu godinu, jedno je od većih i vratilo ju je opet na šesto mjesto po visini neto plaće po zaposlenom u pravnim osobama. I iz ovog prikaza vidi se golem nesrazmjer

razvijenosti pojedinih hrvatskih krajeva. Visoka prosječna plaća u Gradu Zagrebu (čak za 42,4% viša od virovitičko-podravske) podigla je hrvatski prosjek i skoro sve županije smjestila ispod tog prosjeka.

Neto plaća po zaposlenom u pravnim osobama, u kunama

Statistička jedinica	2017.	2018.	Rang 2018.	Indeksi 2018./17.
Grad Zagreb	6.990	7.187	1	102,8
Primorsko-goranska	5.979	6.180	2	103,4
Republika Hrvatska	5.971	6.164		103,2
Dubrovačko-neretvanska	6.019	6.164	3	102,4
Istarska	5.911	6.109	4	103,3
Zagrebačka	5.876	6.031	5	102,6
Zadarska	5.571	5.809	6	104,3
Splitsko-dalmatinska	5.595	5.736	7	102,5
Karlovačka	5.483	5.719	8	104,3
Šibensko-kninska	5.546	5.697	9	102,7
Koprivničko-križevačka	5.420	5.639	10	104,0
Ličko-senjska	5.406	5.612	11	103,8
Osječko-baranjska	5.400	5.574	12	103,2
Sisačko-moslavačka	5.375	5.551	13	103,3
Brodsko-posavska	5.221	5.428	14	104,0
Međimurska	5.018	5.379	15	107,2
Požeško-slavonska	5.210	5.375	16	103,2
Krapinsko-zagorska	5.082	5.337	17	105,0
Vukovarsko-srijemska	5.085	5.314	18	104,5
Varaždinska	4.929	5.199	19	105,5
Bjelovarsko-bilogorska	4.971	5.161	20	103,8
Virovitičko-podravska	4.938	5.047	21	102,2

Izvor: DZS; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Podaci Financijske agencije o neto plaći po zaposlenom na temelju godišnjih financijskih izvještaja tvrtki – obveznika poreza na dobit, užeg su obuhvata od podataka DZS-a, ali su bolji pokazatelj stanja u gospodarstvu. Ovi podaci dostupni su za 2019. godinu i obrađeni u posebnom poglavlju. Neto plaća po zaposlenom u gospodarstvu Hrvatske nastavila je svoj rast i povećana je za 4,2%, u

Zadarskoj je povećana za 3,0%, što je manje od rasta na nacionalnoj razini.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) vodi evidenciju o svojim osiguranicima i to je najpouzdaniji pregled ukupne zaposlenosti u Hrvatskoj. Osim toga informacije su dostupne u kratkom roku. U nastavku dan je najsvježiji pregled ukupno zaposlenih (osiguranika HZMO-a) krajem srpnja

2019. i 2020. po županijama. Dominacija Grada Zagreba ovdje nije tolika kao kod financijskih pokazatelja, ali s oko 29% ukupno zaposlenih glavni grad višestruko premašuje sva druga područja Hrvatske. Podaci iz tablice pokazuju i da kriza uzrokovana koronavirusom nije značajno utjecala na pad broja (legalno) zaposlenih. Zaposlenost u sjevernoj Hrvatskoj
Osiguranici HZMO, stanje 31. srpnja

ostala je na istoj razini iz prošlogodišnjeg ljeta, pad bilježe obalne županije s izraženom sezonalnošću, ove godine smanjenom zbog smanjenog broja turista. U tim okolnostima pad broja zaposlenih u Zadarskoj županiji od 4,9%, tek nešto veći od državnog prosjeka, može se smatrati povoljnim.

Statistička jedinica	2019.	Struktura 2019.	2020.	Struktura 2020.	Indeksi 2020./19.
Republika Hrvatska	1.600.405		1.554.330		97,1
Zagrebačka	82.241	5,1%	83.173	5,4%	101,1
Krapinsko-zagorska	37.669	2,4%	37.899	2,4%	100,6
Sisačko-moslavačka	40.412	2,5%	40.374	2,6%	99,9
Karlovačka	35.759	2,2%	35.624	2,3%	99,6
Varaždinska	65.408	4,1%	65.385	4,2%	100,0
Koprivničko-križevačka	34.283	2,1%	34.313	2,2%	100,1
Bjelovarsko-bilogorska	31.684	2,0%	31.023	2,0%	97,9
Primorsko-goranska	122.577	7,7%	117.455	7,6%	95,8
Ličko-senjska	17.902	1,1%	15.914	1,0%	88,9
Virovitičko-podravska	21.214	1,3%	20.689	1,3%	97,5
Požeško-slavonska	19.438	1,2%	19.053	1,2%	98,0
Brodsko-posavska	39.302	2,5%	38.446	2,5%	97,8
Zadarska	62.028	3,9%	58.974	3,8%	95,1
Osječko-baranjska	89.185	5,6%	87.986	5,7%	98,7
Šibensko-kninska	36.416	2,3%	33.821	2,2%	92,9
Vukovarsko-srijemska	42.568	2,7%	41.659	2,7%	97,9
Splitsko-dalmatinska	169.723	10,6%	157.114	10,1%	92,6
Istarska	102.127	6,4%	94.207	6,1%	92,2
Dubrovačko-neretvanska	53.404	3,3%	46.474	3,0%	87,0
Međimurska	41.048	2,6%	40.821	2,6%	99,4
Grad Zagreb	456.017	28,5%	453.926	29,2%	99,5

Izvor: HZMO, Obrada: HGK - ŽK Zadar

Puno više informacija o specifičnostima gospodarskih kretanja pojedinih hrvatskih županija i njihova međusobna usporedba dostupne su u publikacijama koje objavljuje Sektor za financijske institucije i ekonomske

analize, Odjel za makroekonomske analize HGK: Županije – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali; Bruto domaći proizvod po županijama RH ...

Bilanca gospodarstva Zadarske županije

BILANCA - AKTIVA	AOP	2018. godina	2019. godina	Indeks 2019/18
POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	430.253	499.756	116,2
DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	17.780.622.802	18.725.690.436	105,3
NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	282.305.860	296.643.976	105,1
Izdaci za razvoj	004	11.022.669	11.425.881	103,7
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	147.919.309	165.166.900	111,7
Goodwill	006	5.751.847	2.195.086	38,2
Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	431.526	582.497	135,0
Nematerijalna imovina u pripremi	008	26.395.215	35.213.454	133,4
Ostala nematerijalna imovina	009	90.785.294	82.060.158	90,4
MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	16.377.779.766	17.225.442.428	105,2
Zemljište	011	2.479.231.291	2.569.996.969	103,7
Građevinski objekti	012	5.989.005.791	6.135.633.508	102,4
Postrojenja i oprema	013	4.517.159.262	4.519.285.357	100,0
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	1.342.379.425	1.521.849.551	113,4
Biološka imovina	015	124.930.246	137.794.372	110,3
Predujmovi za materijalnu imovinu	016	112.749.700	156.763.222	139,0
Materijalna imovina u pripremi	017	1.287.542.256	1.570.585.851	122,0
Ostala materijalna imovina	018	74.372.570	135.253.350	181,9
Ulaganje u nekretnine	019	450.409.225	478.280.248	106,2
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	911.388.840	1.010.458.014	110,9
Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	550.457.765	546.214.690	99,2
Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	7.562.200	7.562.200	100,0
Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	25.763.488	52.172.907	202,5
Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	38.887.241	62.489.444	160,7
Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	17.512.300	17.512.300	100,0
Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	19.702.338	113.345.919	575,3
Ulaganja u vrijednosne papire	027	11.333.153	13.592.438	119,9
Dani zajmovi, depoziti i slično	028	183.832.490	159.056.869	86,5
Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	11.377.949	7.371.939	64,8
Ostala dugotrajna financijska imovina	030	44.959.916	31.139.308	69,3
POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	130.867.037	123.535.529	94,4
Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	5.049.818	4.286.142	84,9
Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	85.079	59.805	70,3
Potraživanja od kupaca	034	23.777.416	27.175.730	114,3
Ostala potraživanja	035	101.954.724	92.013.852	90,2
ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036	78.281.299	69.610.489	88,9

KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	10.189.189.948	11.279.659.222	110,7
ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	3.508.753.922	3.861.904.868	110,1
Sirovine i materijal	039	390.853.871	408.154.470	104,4
Proizvodnja u tijeku	040	1.256.922.987	1.353.461.833	107,7
Gotovi proizvodi	041	208.831.834	270.129.138	129,4
Trgovačka roba	042	646.891.864	694.268.409	107,3
Predujmovi za zalihe	043	18.317.814	23.308.099	127,2
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	234.913.603	248.613.858	105,8
Biološka imovina	045	752.021.949	863.969.061	114,9
POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	3.845.120.488	3.966.423.499	103,2
Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	1.207.415.969	1.136.507.714	94,1
Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	10.548.939	25.318.391	240,0
Potraživanja od kupaca	049	1.953.970.505	2.033.917.768	104,1
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	60.995.717	74.359.237	121,9
Potraživanja od države i drugih institucija	051	217.805.607	240.863.589	110,6
Ostala potraživanja	052	394.383.750	455.456.800	115,5
KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	1.470.271.264	1.725.722.579	117,4
Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	24.215	46.257	191,0
Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	877	877	100,0
Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	193.181.844	181.816.576	94,1
Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	1.219.012	1.268.584	104,1
Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	3.925.193	3.377.274	86,0
Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	251.873.269	343.338.054	136,3
Ulaganja u vrijednosne papire	060	168.744.991	200.985.522	119,1
Dani zajmovi, depoziti i slično	061	790.445.732	942.058.940	119,2
Ostala financijska imovina	062	60.856.131	52.830.495	86,8
NOVAC U BANC I BLAGAJNI	063	1.365.044.275	1.725.608.276	126,4
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	137.047.233	232.128.102	169,4
UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	28.107.290.236	30.237.977.516	107,6
IZVANBILANČNI ZAPISI	066	120.039.139	83.595.502	69,6

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

BILANCA - PASIVA	AOP	2018. godina	2019. godina	Indeks 2019/18
KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	7.662.321.174	8.433.213.663	110,1
TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	5.286.951.238	5.415.487.704	102,4
KAPITALNE REZERVE	069	1.314.143.568	1.346.253.194	102,4
REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	228.816.743	308.002.758	134,6
Zakonske rezerve	071	52.545.404	63.047.666	120,0
Rezerve za vlastite dionice	072	28.337.951	28.721.976	101,4

Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	15.620.228	15.407.386	98,6
Statutarne rezerve	074	14.118.093	14.021.361	99,3
Ostale rezerve	075	149.435.523	217.619.141	145,6
REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	1.117.254.892	1.142.412.742	102,3
REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077	3.631.071	1.962.563	54,0
Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078	3.822.446	2.091.452	54,7
Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0	-
Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	-191.375	-128.889	67,3
ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	-787.520.523	-604.282.052	76,7
Zadržana dobit	082	3.425.280.909	4.013.783.305	117,2
Prenešeni gubitak	083	4.212.801.432	4.618.065.357	109,6
DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	499.044.184	823.376.754	165,0
Dobit poslovne godine	085	1.112.932.282	1.202.763.511	108,1
Gubitak poslovne godine	086	613.888.098	379.386.757	61,8
MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087	0	0	-
REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	123.899.369	152.957.280	123,5
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	16.683.616	22.158.632	132,8
Rezerviranja za porezne obveze	090	556.967	626.627	112,5
Rezerviranja za započete sudske sporove	091	16.705.048	22.790.129	136,4
Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092	20.874.637	21.250.699	101,8
Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093	44.641.477	62.889.987	140,9
Druga rezerviranja	094	24.437.624	23.241.206	95,1
DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	9.563.683.681	10.831.263.739	113,3
Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096	133.494.909	134.927.896	101,1
Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097	1.872.014.916	2.113.644.331	112,9
Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098	80.028.839	83.238.479	104,0
Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099	216.895.587	250.698.460	115,6
Obveze za zajmove, depozite i slično	100	1.962.763.441	2.401.236.278	122,3
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	4.795.737.858	5.328.721.346	111,1
Obveze za predujmove	102	14.207.416	14.198.870	99,9
Obveze prema dobavljačima	103	54.121.324	46.254.294	85,5
Obveze po vrijednosnim papirima	104	63.335.059	13.282.460	21,0
Ostale dugoročne obveze	105	255.831.851	328.055.389	128,2
Odgođena porezna obveza	106	115.252.481	117.005.936	101,5
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	8.781.415.580	8.755.081.540	99,7
Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	671.278.981	673.377.761	100,3
Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109	410.915.473	364.193.809	88,6
Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110	128.669.972	131.791.977	102,4
Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111	219.952.799	253.869.271	115,4

Obveze za zajmove, depozite i slično	112	1.375.149.592	1.601.471.015	116,5
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	2.233.907.300	1.536.824.653	68,8
Obveze za predujmove	114	232.935.448	357.439.916	153,5
Obveze prema dobavljačima	115	2.347.115.180	2.493.747.884	106,2
Obveze po vrijednosnim papirima	116	17.014.952	18.510.244	108,8
Obveze prema zaposlenicima	117	206.288.615	234.134.092	113,5
Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118	467.299.253	512.645.777	109,7
Obveze s osnovne udjela u rezultatu	119	40.462.197	36.675.940	90,6
Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120	35.322.229	37.683.877	106,7
Ostale kratkoročne obveze	121	395.103.589	502.715.324	127,2
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	1.975.970.458	2.065.461.287	104,5
UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	28.107.290.261	30.237.977.509	107,6
IZVANBILANČNI ZAPISI	124	120.039.139	83.595.502	69,6

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Imovina i kapital gospodarstva Zadarske županije

Ukupno aktiva gospodarstva na kraju 2019. godine:
- **30.238,0** mil. kuna, 7,6% više nego 2018.; u RH 3,3% više (1.216.019,0 mil. kuna)

Dugotrajna imovina gospodarstva na kraju 2019. godine:
- **18.725,7** mil. kuna, 5,3% više nego 2018.; u RH 9,7% više (799.251,2 mil. kuna)

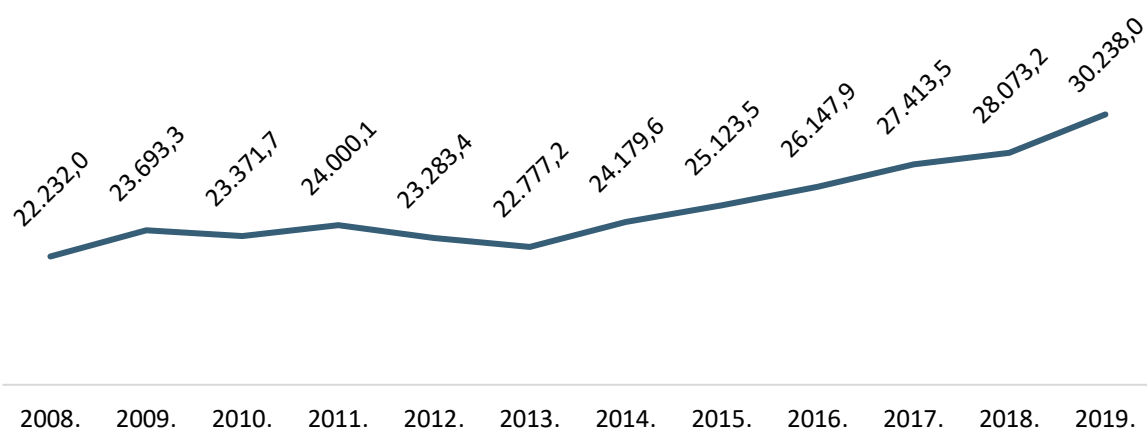
Kratkotrajna imovina gospodarstva na kraju 2019. godine:
- **11.279,7** mil. kuna, 10,7% više nego 2018.; u RH 9,3% više (396.076,2 mil. kuna)

Kapital i rezerve gospodarstva na kraju 2019. godine:
- **8.433,2** mil. kuna, 10,1 % više nego 2018.; u RH 5,8% više (475.987,8 mil. kuna)

Dugoročne obveze gospodarstva na kraju 2019. godine:
- **10.831,3**, mil. kuna, 13,3 % više nego 2018.; u RH 20,4% više (325.105,7 mil. kuna)

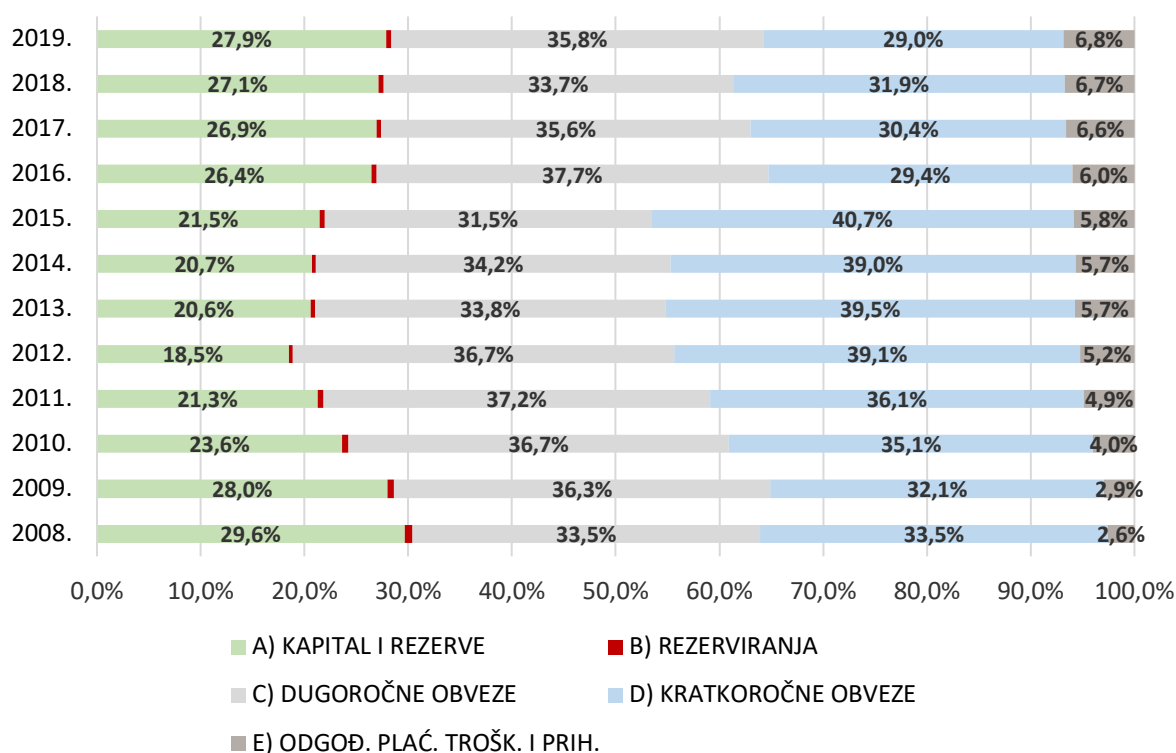
Kratkoročne obveze gospodarstva na kraju 2019. godine:
- **8.755,1** mil. kuna, 0,3 % manje nego 2018.; u RH 5,5% više (330.471,7 mil. kuna)

Aktiva / pasiva gospodarstva Zadarske županije, stanje na dan 31. prosinca, mil. kun

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Struktura izvora sredstava (pasive) gospodarstva Zadarske županije, stanje na dan 31. prosinca

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Aktiva gospodarstva Zadarske županije na kraju 2019. godine vrijedila je 32,24 milijarde kuna i bila je za 7,6% veća nego godinu prije. Od toga, dugotrajna imovina iznosila je 18,73 milijarde kuna, 5,3% više nego na kraju 2018. godine, a kratkotrajna imovina 11.280,0 milijarde kuna, 10,7% više.

Vrijednost imovine gospodarstva kontinuirano raste zadnjih desetak godina, iznimka je malo smanjenje 2012. i 2013. godine. Krizno razdoblje nije bitno utjecalo na smanjenje vrijednosti imovine, ali je značajno pogoršalo strukturu izvora sredstava. Udjel vlastitog kapitala još 2005.

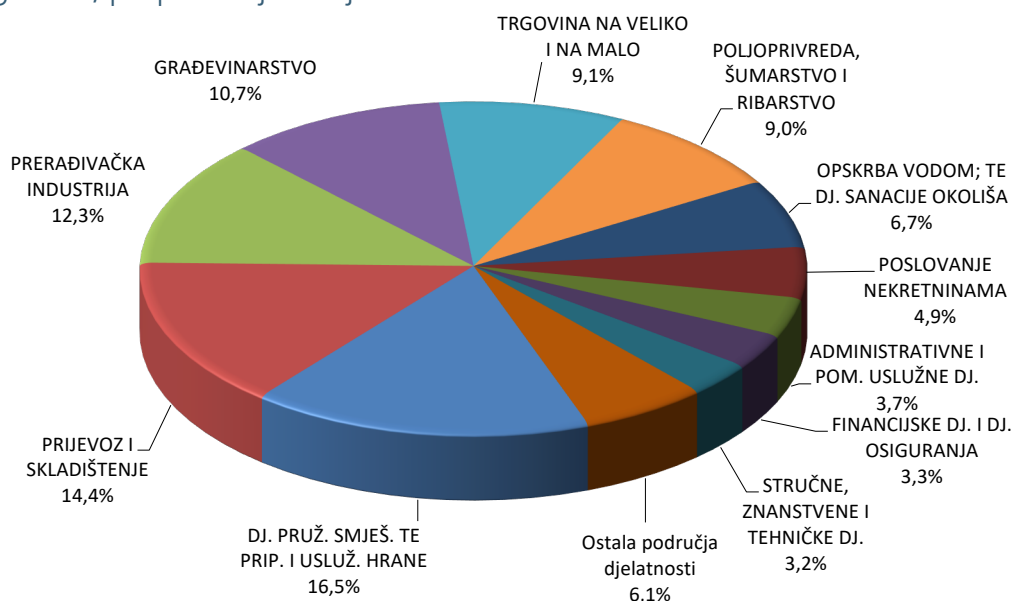
godine činio je 34,8% ukupne pasive, do 2008. blago pada na 29,6%, da bi do kraja 2012. godine potonuo na 18,5%. Zaduženost gospodarstva i dalje je visoka, osobito u segmentu kratkoročnih obveza. Njihov udjel u pasivi 2015. godine dosegao je alarmantnih 40,7%, a ni 29,0% na kraju 2019. godine nije beznačajno. Udjel vlastitog kapitala narastao je do 27,9%, još uvijek nedovoljno za stabilno poslovanje gospodarstva Zadarske županije. Promatrano u cjelini struktura izvora sredstava se svake godine popravlja, ali je izgledno da će se do kraja 2020. godine, zbog krize uzrokovane koronavirusom i neizbježnih novih zaduženja, ovaj pokazatelj stabilnosti gospodarstva pogoršati.

Najveći dio aktive cjelokupnog gospodarstva pripada turističkom i brodarskom sektoru, odnosno tvrtkama iz područja Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (16,5%9 te Prijevozu i

skladištenju (14,4%). Kod većih sektora, najveći rast aktive zabilježen je kod Poslovanja nekretninama i to za 15,0% i kod Administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti i to za 14,3%.

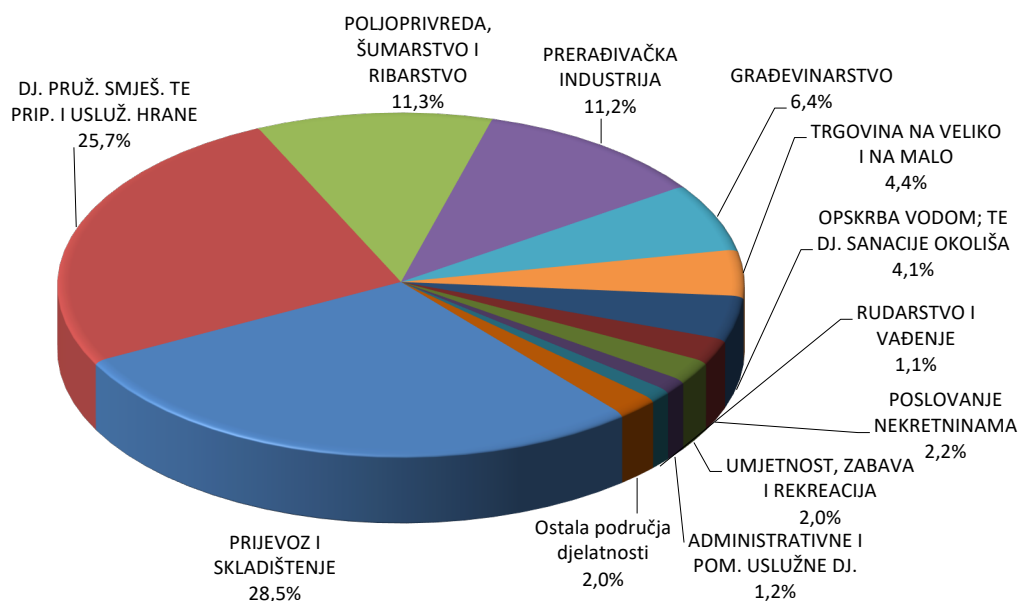
Od ukupno 30,24 milijarde kuna pasive, vlastita sredstva gospodarstva vrijede 8,43 milijarde kuna i za 10,1% veća su nego na kraju 2018. godine. U strukturi vrijednosti vlastitih sredstava (stavka Kapital i rezerve, AOP067) najveći udjel od 28,5% ima područje Transporta i skladištenja, nešto manje 25,7% pripada Djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Ostala područja značajno su ispod tih udjela, Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo 11,3%, Prerađivačka industrija 11,2%, ostala područja pojedinačno ispod 7%. Najveći porast vlastitog kapitala u odnosu na godinu prije imali su Trgovina i to za 48,2% te Rudarstvo i vađenje za 20,4%.

Struktura vrijednosti aktive / pasive gospodarstva Zadarske županije na kraju 2019. godine, po područjima djelatnosti

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Struktura vrijednosti kapitala i rezervi (AOP067) gospodarstva Zadarske županije na kraju 2019. godine, po područjima djelatnosti

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Račun dobiti i gubitka (RDG) Zadarske županije

RAČUN DOBITI I GUBITKA	AOP	2018. godina	2019. godina	Indeks 2019/18
POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	14.595.620.275	15.814.356.730	108,4
Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	1.132.060.561	1.084.331.094	95,8
Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	12.474.486.910	13.662.842.472	109,5
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	123.069.578	140.258.728	114,0
Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129	59.287.646	153.513.825	258,9
Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	806.715.579	773.410.611	95,9
POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	13.750.195.484	14.565.626.265	105,9
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	-264.629.356	-223.074.064	84,3
Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	9.310.024.370	9.959.930.209	107,0
Troškovi sirovina i materijala	134	3.524.477.394	3.730.976.404	105,9
Troškovi prodane robe	135	3.419.456.702	3.618.725.962	105,8
Ostali vanjski troškovi	136	2.366.090.274	2.610.227.843	110,3
Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	2.309.087.622	2.554.213.538	110,6
Neto plaće i nadnice	138	1.528.564.892	1.689.152.173	110,5
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	479.491.918	544.698.250	113,6
Doprinosi na plaće	140	301.030.812	320.363.115	106,4
Amortizacija	141	1.013.021.112	1.103.334.153	108,9

Ostali troškovi	142	682.402.262	775.794.217	113,7
Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	307.207.145	75.817.341	24,7
dugotrajne imovine osim financijske imovine	144	123.789.749	29.402.690	23,8
kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145	183.417.396	46.414.651	25,3
Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	40.242.871	55.551.211	138,0
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147	5.276.315	5.797.521	109,9
Rezerviranja za porezne obveze	148	214.665	10.550	4,9
Rezerviranja za započete sudske sporove	149	1.553.172	6.267.938	403,6
Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	150	124.641	433.875	348,1
Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151	27.873.499	31.189.129	111,9
Druga rezerviranja	152	5.200.579	11.852.198	227,9
Ostali poslovni rashodi	153	352.839.458	264.059.660	74,8
FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	266.888.974	213.170.967	79,9
Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155	7.159.454	5.013.759	70,0
Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156	431.804	8.304.262	>>100
Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157	486.547	486.096	99,9
Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158	13.591.443	7.251.549	53,4
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159	26.918.361	7.459.310	27,7
Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160	7.042.330	5.146.525	73,1
Ostali prihodi s osnove kamata	161	48.081.034	32.757.967	68,1
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	79.697.585	21.501.053	27,0
Nerealizirani dobici (prihodi) od financijske imovine	163	4.161.109	10.698.733	257,1
Ostali financijski prihodi	164	79.319.307	114.551.713	144,4
FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	488.702.219	492.258.856	100,7
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	37.785.445	39.542.181	104,6
Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167	20.242.181	37.849.336	187,0
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	310.098.461	289.298.201	93,3
Tečajne razlike i drugi rashodi	169	41.984.891	46.658.553	111,1
Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170	3.892.952	5.139.121	132,0
Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171	25.230.935	2.501.785	9,9
Ostali financijski rashodi	172	49.467.354	71.269.679	144,1
UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173	7.204.181	6.885.789	95,6
UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174	333.328	0	0,0
UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175	3.276	0	0,0
UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176	0	40.704	-
UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	14.870.046.757	16.034.413.486	107,8
UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	14.238.900.979	15.057.925.825	105,8
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	631.145.778	976.487.661	154,7

Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	1.250.185.604	1.354.785.758	108,4
Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	619.039.826	378.298.097	61,1
POREZ NA DOBIT	182	132.101.536	153.110.872	115,9
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	499.044.242	823.376.789	165,0
Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	1.112.932.311	1.202.763.556	108,1
Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	613.888.069	379.386.767	61,8
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjavanje poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)	AOP	2018. godina	2019. godina	Indeks 02/01
DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186	0	0	-
Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187	0	0	-
Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188	0	0	-
POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189	0	0	-
Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190	0	0	-
Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191	0	0	-
UKUPNO POSLOVANJE (popunjavanje samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)	AOP	2018. godina	2019. godina	Indeks 02/01
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192	0	0	-
Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193	0	0	-
Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194	0	0	-
POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195	0	0	-
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196	0	0	-
Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197	0	0	-
Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198	0	0	-
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)	AOP	2018. godina	2019. godina	Indeks 02/01
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199	0	0	-
Pripisana imateljima kapitala matice	200	0	0	-
Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201	0	0	-
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)	AOP	2018. godina	2019. godina	Indeks 02/01
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	310.180.678	356.730.569	115,0
OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	45.600.009	67.639.017	148,3
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204	45.371.987	70.313.293	155,0
Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205	55.630	79.000	142,0
Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	206	172.392	679.060	393,9
Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207	0	0	-
Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208	0	0	-
Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209	0	0	-
Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210	0	-3.432.336	-
Ostale ne vlasničke promjene kapitala	211	0	0	-

POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	212	31.031	122.231	393,9
NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	45.568.978	67.516.786	148,2
SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	355.749.656	424.247.355	119,3

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Prihodi i rashodi gospodarstva Zadarske županije

Ukupni prihodi gospodarstva 2019. godine:
- **16.034,4** mil. kuna, 7,8% više nego 2018.; u RH 10,4% više (796.126,3 mil. kuna)

Prihodi od prodaje u inozemstvu 2019. godine:
- **3.722,0** mil. kuna, 2,6% više nego 2018.; u RH 5,6% više (151.455,1 mil. kuna)

Ukupni rashodi u gospodarstvu 2019. godine:
- **15.057,9** mil. kuna, 5,8% više nego 2018.; u RH 10,8% više (756.496,0 mil. kuna)

Dobit ili gubitak prije oporezivanja 2019. godine:
- **976,5** mil. kuna, 54,7% više nego 2018.; u RH 3,3% više (39.630,4 mil. kuna)

Dobit ili gubitak razdoblja 2019. godine:
- **823,4** mil. kuna, 65,0% više nego 2018.; u RH 0,7% više (31.281,3 mil. kuna)

Ukupni prihodi svih poduzetnika koji su predali financijska izvješća za 2019. godinu iznosili su 16.034,4 milijuna kuna ili 7,8% više nego u 2018. godini. Rast ukupnih rashoda bio je nešto manjeg intenziteta (5,8%), pa je dobit veća nego prethodne godine. Ostvareni ukupni prihodi i dobit prije oporezivanja gospodarstva Zadarske županije najveći su od osnutka Hrvatske.

U nastavku je analiza ostvarenih prihoda i rashoda po područjima djelatnosti, po veličini poduzetnika i po jedinicama lokalne samouprave u kojima su sjedišta poduzetnika.

Ukupni prihodi i rashodi gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini po područjima djelatnosti, u kunama

Područja djelatnosti	Ukupni prihodi			Ukupni rashodi		
	2018.	2019.	Indeks	2018.	2019.	Indeks
	AOP177			AOP178		
FIZIČKE OSOBE BEZ DJELATNOSTI	1.356.056	1.406.307	103,7	1.331.709	1.275.911	95,8
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1.248.134.444	1.267.631.380	101,6	1.156.846.887	1.216.192.174	105,1
RUDARSTVO I VAĐENJE	101.323.835	105.031.604	103,7	100.627.979	103.941.217	103,3
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	3.096.236.500	3.199.967.648	103,4	2.927.852.027	3.069.683.290	104,8
OPSKRBA EL. EN., PLINOM, PAROM I KLIMAT.	103.546.858	143.639.085	138,7	83.230.094	108.447.170	130,3
OPSKRBA VODOM; TE DJ. SANACIJE OKOLIŠA	392.893.347	442.779.323	112,7	387.154.068	411.854.723	106,4
GRAĐEVINARSTVO	1.301.662.525	1.678.525.336	129,0	1.378.886.414	1.614.652.071	117,1
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO	3.167.515.724	3.762.350.468	118,8	3.203.913.269	3.573.752.903	111,5
PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1.525.109.052	1.552.667.309	101,8	1.421.483.359	1.367.400.156	96,2
DJ. PRUŽ. SMJEŠTAJA TE PRIP. I USLUŽ. HRANE	1.572.663.614	1.692.016.107	107,6	1.420.231.975	1.532.971.548	107,9
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	86.939.950	112.844.656	129,8	77.761.353	100.175.459	128,8
FINANCIJSKE DJ. I DJ. OSIGURANJA	78.951.397	22.688.334	28,7	41.247.808	22.059.475	53,5
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	541.789.382	262.770.694	48,5	458.173.521	233.473.621	51,0
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJ.	489.495.370	529.694.433	108,2	438.266.225	481.254.822	109,8
ADMINISTRATIVNE I POM. USLUŽNE DJ.	862.997.031	944.214.773	109,4	858.678.175	931.616.908	108,5
OBRAZOVANJE	39.404.361	42.975.890	109,1	37.330.888	40.797.848	109,3
DJ. ZDRAV. ZAŠTITE I SOC. SKRBI	62.188.544	72.408.710	116,4	56.361.997	64.078.406	113,7
UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	138.299.429	138.782.973	100,3	125.721.970	122.234.636	97,2
OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	59.539.338	62.018.456	104,2	63.801.261	62.063.487	97,3
UKUPNO	14.870.046.757	16.034.413.486	107,8	14.238.900.979	15.057.925.825	105,8

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

* pod oznakom Fizičke osobe bez djelatnosti u izvješćima FINA-e prikazani su agregirani podaci za fizičke osobe obveznike poreza na dobit, njih pet u Zadarskoj županiji, od kojih niti jedan nema zaposlenika i za koje ne znamo kojem području djelatnosti pojedinačno pripadaju.

Ukupni prihodi i rashodi gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini prema sjedištu poduzetnika (u kunama)

Grad / općina	Ukupni prihodi		Indeks	Ukupni rashodi		Indeks
	2018.	2019.		2018.	2019.	
	AOP177			AOP178		
Zadar	8.203.325.619	8.833.825.883	107,7	7.998.531.379	8.256.294.013	103,2
Poličnik	1.455.199.569	1.532.226.784	105,3	1.408.806.022	1.513.149.700	107,4
Biograd na moru	1.191.943.988	1.334.434.418	112,0	1.070.551.403	1.174.417.990	109,7
Benkovac	811.306.764	875.486.019	107,9	722.973.647	774.668.816	107,2
Sukošan	314.554.297	364.755.922	116,0	289.228.489	341.055.997	117,9
Pag	297.532.103	301.121.399	101,2	297.443.969	295.487.269	99,3
Kali	357.797.190	288.813.717	80,7	325.184.007	267.300.806	82,2
Zemunik Donji	207.108.479	275.405.392	133,0	194.468.825	251.945.156	129,6
Stankovci	147.837.629	217.286.890	147,0	135.044.385	205.238.035	152,0
Pakoštane	196.604.639	184.544.101	93,9	168.378.830	183.301.579	108,9
Vrsi	138.930.183	154.551.216	111,2	133.266.336	148.039.824	111,1
Bibinje	132.889.750	140.409.047	105,7	129.576.297	138.282.989	106,7
Sali	111.254.429	135.831.659	122,1	106.919.442	131.334.551	122,8
Tkon	168.903.033	132.487.033	78,4	158.598.440	128.256.663	80,9
Vir	103.444.441	112.653.148	95,0	98.287.820	112.574.548	99,9
Preko	116.620.304	100.298.546	86,0	100.398.077	136.372.361	135,8
Kolan	96.244.785	96.745.847	100,5	95.264.214	96.965.071	101,8
Ostale jedinice lokalne samouprave	818.549.555	953.436.934	116,5	806.078.928	903.240.457	112,1
UKUPNO	14.870.046.757	16.034.413.486	107,8	14.238.900.979	15.057.925.825	105,8

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini prema veličini poduzetnika (u kunama)

Veličina poduzetnika	Ukupni prihodi			Ukupni rashodi		
	2018.	2019.	Indeks	2018.	2019.	Indeks
	AOP177			AOP178		
Veliki	3.526.779.501	3.669.860.562	104,1	3.234.965.546	3.325.239.699	102,8
Srednje veliki	3.590.379.999	3.751.370.425	104,5	3.585.419.419	3.537.419.453	98,7
Mali	4.761.769.271	4.965.698.794	104,3	4.407.420.005	4.671.249.293	106,0
Mikro	2.991.117.986	3.647.483.705	121,9	3.011.096.009	3.524.017.380	117,0
UKUPNO	14.870.046.757	16.034.413.486	107,8	14.238.900.979	15.057.925.825	105,8

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

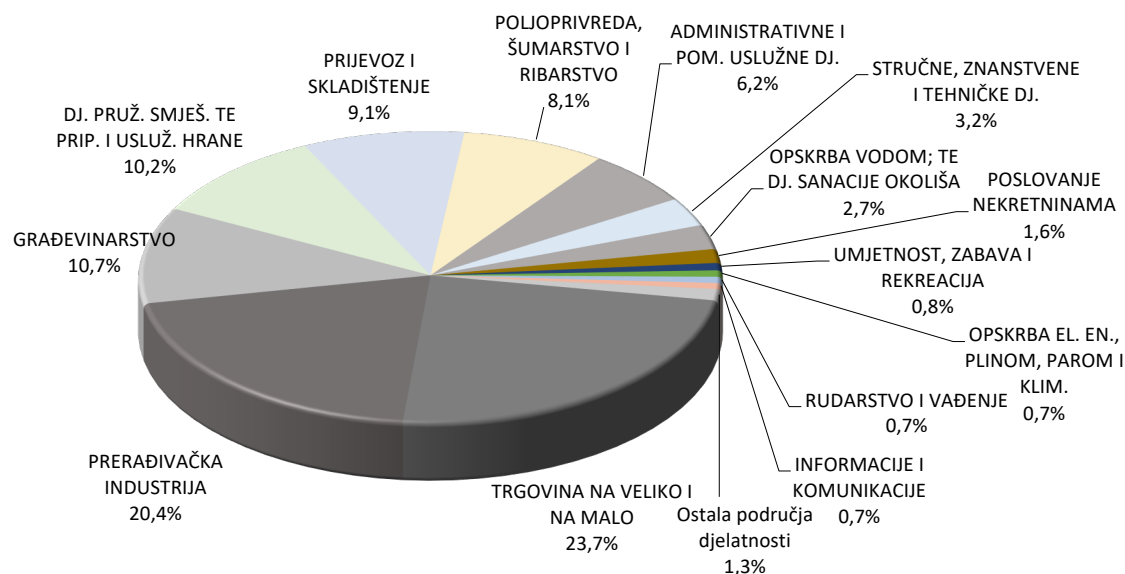
Kako je u uvodnom dijelu rečeno, povećanje ukupnih prihoda ostvareno je u gotovo svim područjima djelatnosti. Pratimo povećanje prihoda u apsolutnom iznosu i u postotku prošlogodišnjih prihoda. Trgovina je imala najveće prihode u 2019. godini (3.762,6 mil. kuna) i najveći rast prihoda (594,8 mil. kuna) ili za 18,8% u odnosu na prihode ostvarene u 2018. godini. Slijede Prerađivačka industrija sa 3.200,0 mil. kuna (povećanje od 103,7 mil. kuna ili za 3,4%); Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sa 1.692,0 mil. kuna (povećanje od 119,4 mil. kuna ili za 7,6%); Građevinarstvo sa 1.678,5 mil. kuna (povećanje od čak 376,9 mil. kuna ili za 29,0%... Smanjenje prihoda i to značajno zabilježeno je u Poslovanju nekretninama (-279,0 mil. kuna ili za 51,5%) i u Financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja (-56,3 mil. kuna ili za 71,3%).

U 2019. godini u Zadarskoj županiji bilo je 9 velikih, 49 srednje velikih, 379 malih i 4.707 mikro poduzetnika. Iako najbrojniji i s ukupno najviše zaposlenika, mikro poduzetnici (poduzetnici s manje od deset

zaposlenika), ostvarili su najmanje prihoda među ovim četirima kategorijama poduzetnika. Ali njihovi ukupni prihodi rasli su po značajno većoj stopi (21,9%) od rasta prihoda većih poduzetnika. Mali poduzetnici i ove godine ostvarili su najveće ukupne prihode, a jedino u ovoj kategoriji povećanje ukupnih rashoda (za 6,0%) bilo je veće od povećanja ukupnih prihoda (4,3%).

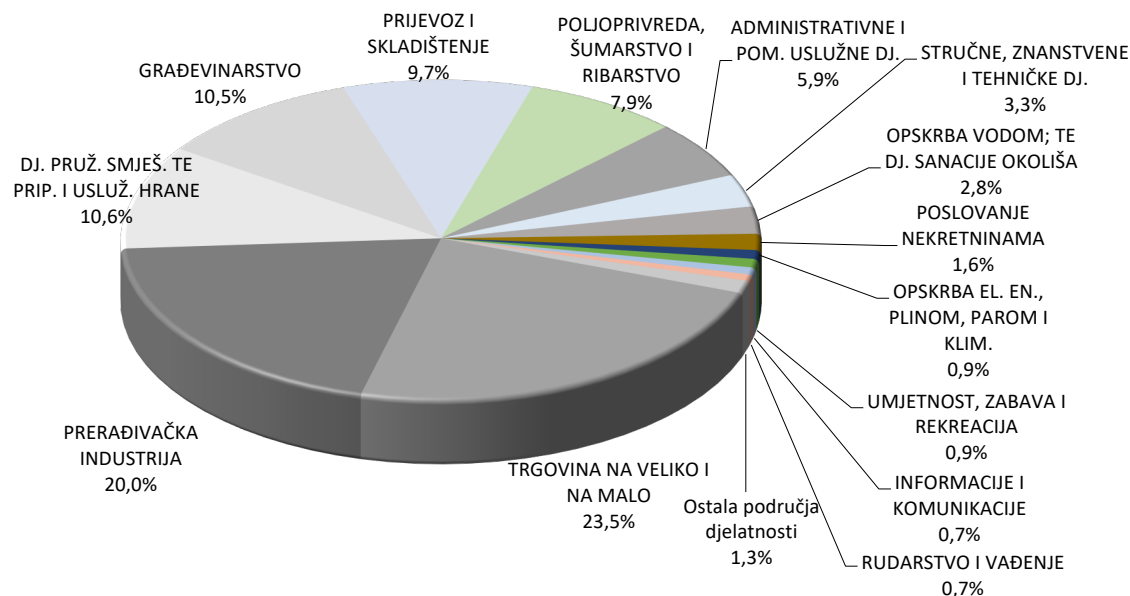
Tvrtke sa sjedištem na administrativnom području Grada Zadra godinama dominiraju svojom brojnošću, brojem zaposlenih i vrijednošću ostvarenih ukupnih prihoda. Ni 2019. poslovna godina nije iznimka. 2.755 poduzetnika sa sjedištem na administrativnom području Grada Zadra ostvarilo je 8.833,8 mil. kuna ukupnih prihoda ili 7,7% više nego u 2018. godini. Slijede Poličnik (1.532,2 mil. kuna), Biograd na moru (1.334,4 mil. kuna) itd. Samo u nekoliko jedinica lokalne samouprave zabilježeno je smanjenje ukupnih prihoda, dok su u nekim općinama ostvaren iznimno visok relativan rast prihoda i to u Stankovcima, Zemunik Donjem, Salima...

Struktura ukupnih prihoda gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Struktura ukupnih rashoda gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini

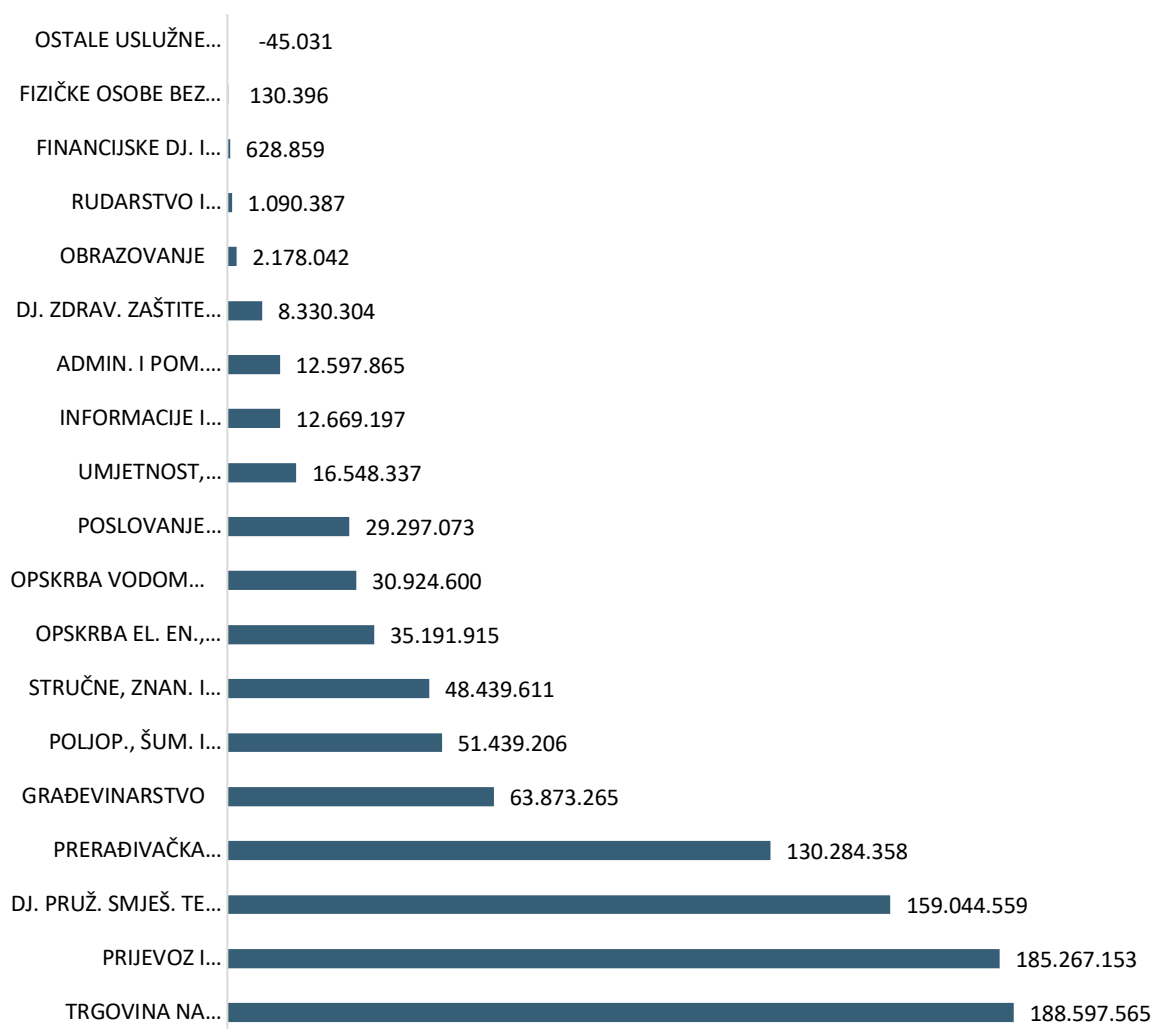
Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Rashodi nisu jednolično pratili prihode u svim područjima djelatnosti, pa su i financijski učinci različiti. Slijedeći grafikon prikazuje ostvarenu dobit ili gubitak prije oporezivanja po područjima djelatnosti. Zamjetna dobit ostvarena je u području Trgovine

(188,6 mil. kuna), odnosno Prijevoza i skladištenja (185,3 mil. kuna). Ne zaostaju puno ni Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (159,0 mil. kuna), niti Prerađivačka industrija (130,3 mil. kuna). U iznimno uspješnoj poslovnoj

godini negativan rezultat iskazale su samo Ostale uslužne djelatnosti (- 45 tisuća kuna).

Dobit ili gubitak prije oporezivanja (AOP179) u 2019. godini u gospodarstvu Zadarske županije, po područjima djelatnosti, u kunama

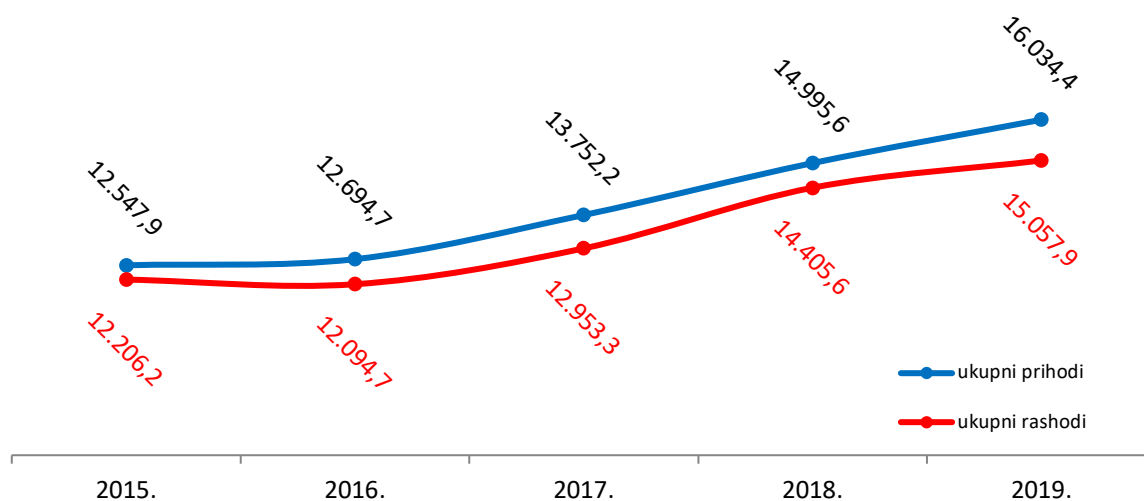

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Dajemo prikaz kretanja prihoda i rashoda gospodarstva u zadnjih pet godina. Razdoblje je to neprekidnog rasta gospodarske aktivnosti, ali i relativno velike iskazane dobiti, koja je svoj vrhunac imala u zadnjoj, 2019. godini. Pratila ju je i najveća zaposlenost, najveći prihodi, najveća aktiva i bolja struktura pasive.

Međutim, sa strepnjom očekujemo rezultate tekuće, 2020. godine. Učinak pandemije koronavirusa imat će velik negativan učinak na svjetsko, hrvatsko, pa i gospodarstvo Zadarske županije. Uz smanjenje gotovo svih pokazatelja uspješnosti, možemo očekivati i promjene u strukturi gospodarstva.

Ukupni prihodi i rashodi te dobit / gubitak prije oporezivanja gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Ovdje je važno napomenuti da svi *kronološki slijedovi* (poput gornjeg grafikona) sadrže podatke za pojedinu godinu prema godišnjem izvještaju za tu godinu. U *kronološkom sijeku* koriste se podaci iz godišnjih izvještaja koji se odnose samo na tekuću godinu. U takvom *kronološkom slijedu*:

- podatak za 2018. godinu je podatak iz izvještaja za 2018. godinu – stavka tekuća godina,

- podatak za 2017. godine nije podatak iz izvještaja za 2018. godinu – stavka prethodna godina, već podatak iz prošlogodišnjeg izvještaja za 2017. godinu – stavka tekuća godina.

Za razliku od ovakvih prikaza, kod usporedbe podataka iz tekuće samo s prethodnom godinom koriste se podaci iz izvještaja za tekuću godinu. Ti podaci za dvije uzastopne godine su iz istog izvještaja za prethodnu godinu i za tekuću godinu, eventualno i s indeksom promjene. Sve analize i usporedbe podataka iz 2018. u odnosu na podatke iz prethodne

2017. godine odnose se na isti obuhvat poduzetnika, onih koji su predali izvješća za 2018. godinu. Stavke u izvještaju imaju vrijednosti za prethodnu godinu, za tekuću godinu i indeks promjene vrijednosti tekuće u odnosu na prethodnu godinu, npr.:

Stavka	Prethod na godina	Tekuća godina	Indeks
Broj zaposlenih prema satima rada:	20.363	21.644	106,3

Vrijednosti za prethodnu i za tekuću godinu odnose se na identičnu skupinu poduzetnika – onih koji su predali izvještaje za tekuću godinu. Ovdje podatke i za tekuću, 2018. godinu i za prethodnu, 2017. godinu, preuzimamo iz izvještaja za 2018. godinu. Zato su i indeksi promjena vrijednosti realni, jer se odnose na pokazatelje za prethodnu i tekuću godinu onih istih poduzetnika koji su predali izvještaje za tekuću godinu. S druge strane, usporedba skupnih

pokazatelja u rasponu od više godina nikad ne može biti tako precizna. Nikad nemamo isti broj izvještaja poduzetnika u različitim godinama: neki su prestali poslovati, novi su se registrirali, neki su promijenili sjedište u drugu županiju, a neki doselili, neki naprosto izvještaj nisu u zakonskom roku predali FINA-i. Označavanje indeksa promjena u takvim višegodišnjim nizovima podataka bilo bi manje precizno, jer bi se uspoređivali poslovni rezultati više različitih skupina poduzetnika. Konkretno u Zadarskoj županiji za 2018. godinu izvještaje je predalo 4.755 poduzetnika, za 2017. godinu 4.273 poduzetnika, za 2016. godinu 3.918 poduzetnika, za 2015. godinu

3.597 poduzetnika, za 2014. godinu 3.512 poduzetnika, za 2013. godinu 3.239 poduzetnika itd.

S druge strane, ako želimo prikazati promjene vrijednosti pojedine stavke kroz duže razdoblje, jedini način je da koristimo vrijednosti za tekuću godinu iz svih godišnjih izvještaja u promatranom razdoblju, svojevrsni *kronološki slijed*. Kako se obuhvat podataka u svakoj godini odnosi na različitu skupinu poduzetnika, verižni indeksi ne mogu biti precizni i realni. U dužem promatranom razdoblju te greške su zanemarive i ne iskrivljuju prikaz višegodišnjih promjena promatranih vrijednosti.

ZAPOSLENOST I PLAĆE U ZADARSKOJ ŽUPANIJI

Zaposlenost i nezaposlenost

Zaposleni u gospodarstvu (prema satima rada) 2019. godine:
- **27.197**, 7,3% više nego 2018. godine; na državnoj razini 6,4% više

Ukupno zaposleni (osiguranici HZMO) 2019. godine:
- krajem siječnja **52.835**, 3,7% više nego u siječnju 2018. (50.930)
- krajem srpnja **62.028**, 3,4% više nego u srpnju 2018. (60.000)

Ukupno zaposleni (osiguranici HZMO) 2020. godine:
- krajem siječnja **54.860**, 3,8% više nego u siječnju 2019.
- krajem srpnja **58.974**, 4,9% manje nego u srpnju 2019.

Ukupno zaposleni, prema administrativnim izvorima (DZS) na dan 31.03.2019. godine:

- **49.601**, 2,8% više nego godinu prije; na državnoj razini 1.458.459, 2,0% više

Aktivno stanovništvo, prema administrativnim izvorima (DZS) na dan 31.03.2019. godine:
- **54.629**, 1,1% više nego godinu prije; na državnoj razini 1.604.260, 0,2% manje

Registrirane nezaposlene osobe u 2019. godini:
- godišnji prosjek (podaci HZZ) **4.095**, 15,1% manje od prosjeka 2018. (4.826)
- stopa registrirane nezaposlenosti 31. ožujka (DZS) **9,2**, manja nego 2018. (10,7) na državnoj razini 9,1, manja nego 2018. (11,1)

Podatke o zaposlenosti dobivamo iz više izvora i ovisno o izvoru obuhvat podataka je različit. Prilikom

usporedbe ovih podataka najtočnije rezultate imamo ako uspoređujemo podatke istog obuhvata i iz istog izvora. Ponekad je ipak potrebno usporediti i podatke iz različitih izvora, obuhvat nije u tom slučaju identičan, ali i ovakvi rezultati mogu biti indikativni i pomoći sagledavanju problematike zaposlenosti, iako nisu potpuno u skladu s pravilima statističke obrade podataka.

Zaposlenost, kao i nezaposlenost stanovništva u Hrvatskoj prate četiri institucije:

Nama najvažniji su podaci iz financijskih izvještaja poduzetnika – obveznika plaćanja poreza na dobit, predanih FINA-i. Kretanje broja zaposlenih u gospodarskim subjektima ovisno je o poslovnim rezultatima i indikator je poslovne uspješnosti tog istog gospodarstva. Nedostatak ovih podataka je da su njime obuhvaćeni podaci samo onih poduzetnika koji su izvješća predali, a ne predaju ih svi. Ovi podaci odnose se samo na zaposlene u pravnim osobama iz područja gospodarstva, bez sektora bankarstva i osiguranja. Kriterij je sjedište pravne osobe, a ne prebivalište zaposlenika. Najčešće se koriste podaci o prosječnom broju zaposlenih mjerivo satima rada. Precizno su usporedivi samo podaci izvještajnog razdoblja (godine) s podacima iz prethodnog razdoblja iz tih istih izvještaja. Vremenski sljedovi ne donose preciznu usporedbu, jer niti u jednom izvještajnom razdoblju izvještaje ne predaju svi poduzetnici. Evidencija broja osiguranika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) najbolje oslikava područje ukupne zaposlenost (budući da je dominantna većina osiguranika zaposlena) iako je ne poistovjećujemo s brojem zaposlenih. Evidencija se vodi za kategorije osiguranika: radnike

kod pravnih osoba, radnike kod fizičkih osoba, obrtnike, poljoprivrednike, samostalne profesionalne djelatnosti, zaposlene kod međunarodnih organizacija, s produženim osiguranjem i ostale. Iz kategorije radnika kod pravnih osoba nisu izdvojeni radnici u gospodarstvu kao posebna kategorija, pa su ovi podaci teško usporedivi s podacima FINA-e.

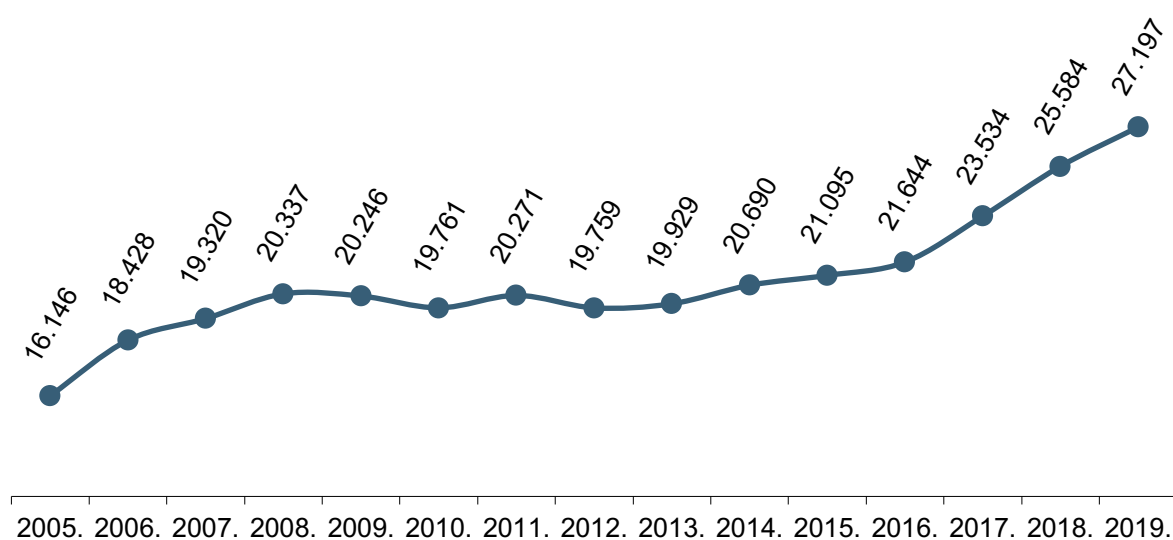
Državni zavod za statistiku (DZS) pruža informaciju o stanju zaposlenosti po pojedinim županijama samo jednom godišnje, i to na dan 31. ožujka, što malo iskrivljuje sliku u županijama koje imaju izražene sezonske oscilacije na tržištu rada zbog velike važnosti turističke djelatnosti. Obuhvaćeni su podaci o zaposlenima samo u pravnim osobama prikupljeni izvještajem RAD-1G i procjenom broja zaposlenih u pravnim osobama koje imaju manje od 10 zaposlenih. Vremenski sljedovi ovih podataka su statistički ispravni, a usporedba ovih s podacima iz druga dva izvora može biti samo indikativna. DZS je revidirao svoju statistiku administrativnog broja zaposlenih od 2016. godine nadalje, čime je smanjena nerealno visoka razlika broja osiguranika HZMO-a i administrativnog broja zaposlenih.

Hrvatski zavod za zapošljavanje registrira nezaposlene osobe koje su prijavljene na Zavodu. Evidencija se vodi na mjesečnoj bazi i vrlo je detaljna: prema prebivalištu, prema spolu, prema stručnoj spremi, prema godinama starosti itd. Jedina mana je da evidencijom nisu obuhvaćane nezaposlene osobe koje su propustile registrirati se na Zavodu ili su to pravo izgubile, a da se nisu zaposlile.

Održavanje visokog stupnja zaposlenosti u kriznim vremenima odlika je gospodarstva Zadarske županije i to smo u našim analizama više puta naglasili. Unatoč velikim poslovnim problemima u kriznom razdoblju, gospodarstvenici-poslodavci zadržali su približno isti broj zaposlenika. Relativno male oscilacije broja zaposlenih, manje su nego na državnoj razini i značajno manje nego u sektoru obrtništva, na što poslodavci u gospodarstvu mogu

biti ponosni. Povećanjem gospodarske aktivnosti u zadnjim godinama, povećava se i broj zaposlenih, razina zaposlenosti iz 2008. godine nadmašena je u 2014. godini, kontinuirano raste, a u 2019. došli smo do sada najvećeg broja od 27.197 zaposlenika u gospodarstvu Zadarske županije, 7,3% više nego prethodne 2018. poslovne godine (25.584). Taj broj je za 36,5% veći od broja zaposlenih u 2013. godini.

Prosječan broj zaposlenih u gospodarstvu Zadarske županije (mjereno satima rada)

Izvor: FINA; Obrada: HGK - ŽK Zadar

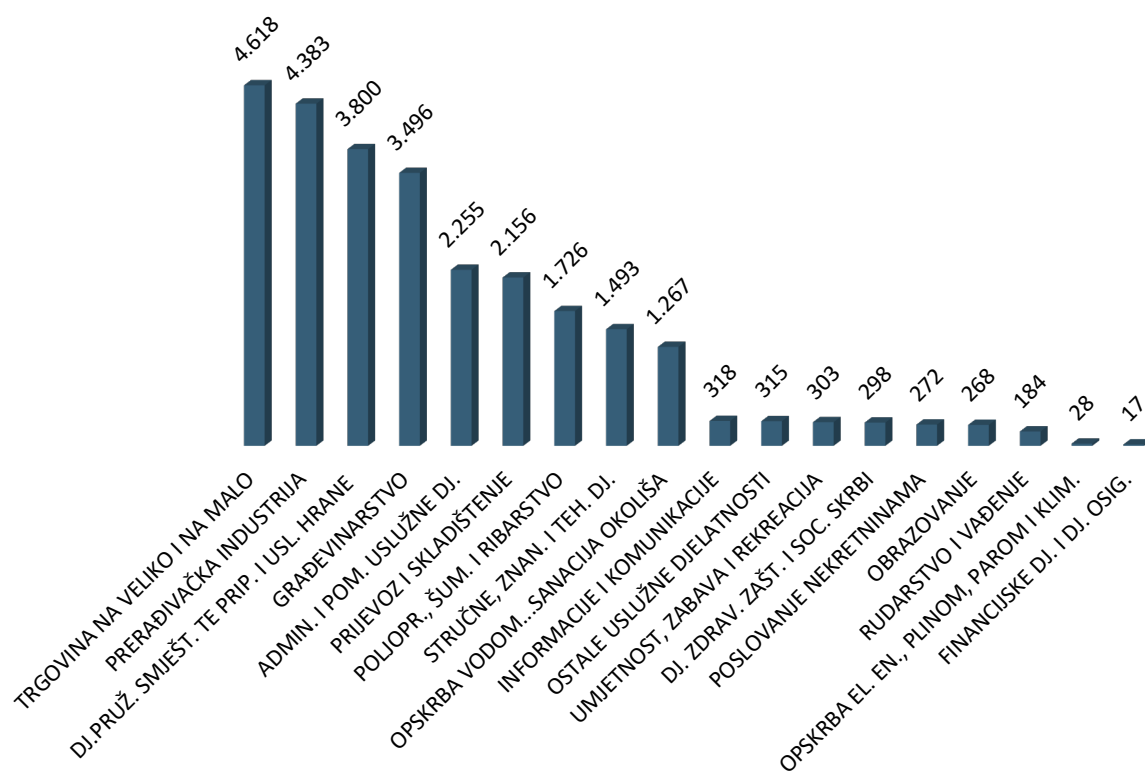
U nastavku dan je i pregled broja zaposlenih po područjima djelatnosti u gospodarstvu Zadarske županije. Za razliku od 2008. godine, vodeća Trgovina više ne zapošljava 26,1% ukupno zaposlenih u gospodarstvu, nego 17,0%; udjel Prerađivačke industrije smanjen je sa 19,8% na 16,1%; Građevinarstvo se sa 13,5% udjela iz 2008. godine, nakon velikog smanjenja broja zaposlenih u kriznim godinama (udjel od 8,5% u 2013. i 2014.) oporavilo na 12,9% u 2019.

godini. Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, u istom razdoblju vratila je svoj udjel sa 6,3% na 6,8%, dok je najveći skok ostvarila zaposlenost u području Turizma, sa 4,7% na udjel od 14,0%. Značajan je rast zaposlenosti u nekad slabo zastupljenim područjima: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti u 2019. godini imaju 2.255 zaposlenih ili 8,3% u strukturi ukupnog gospodarstva, a Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti imaju 1.493 zaposlenih ili 5,5% u strukturi.

Utjecaj pandemije koronavirusa na gospodarstvo u 2020. godini rezultirao je i smanjenjem broja zaposlenosti. U Zadarskoj županiji, dobrim dijelom ovisnoj o prihodima u turizmu, očekivao se veći pad zaposlenosti. Zahvaljujući relativno dobroj turističkoj sezoni (na razini oko 60% fizičkog

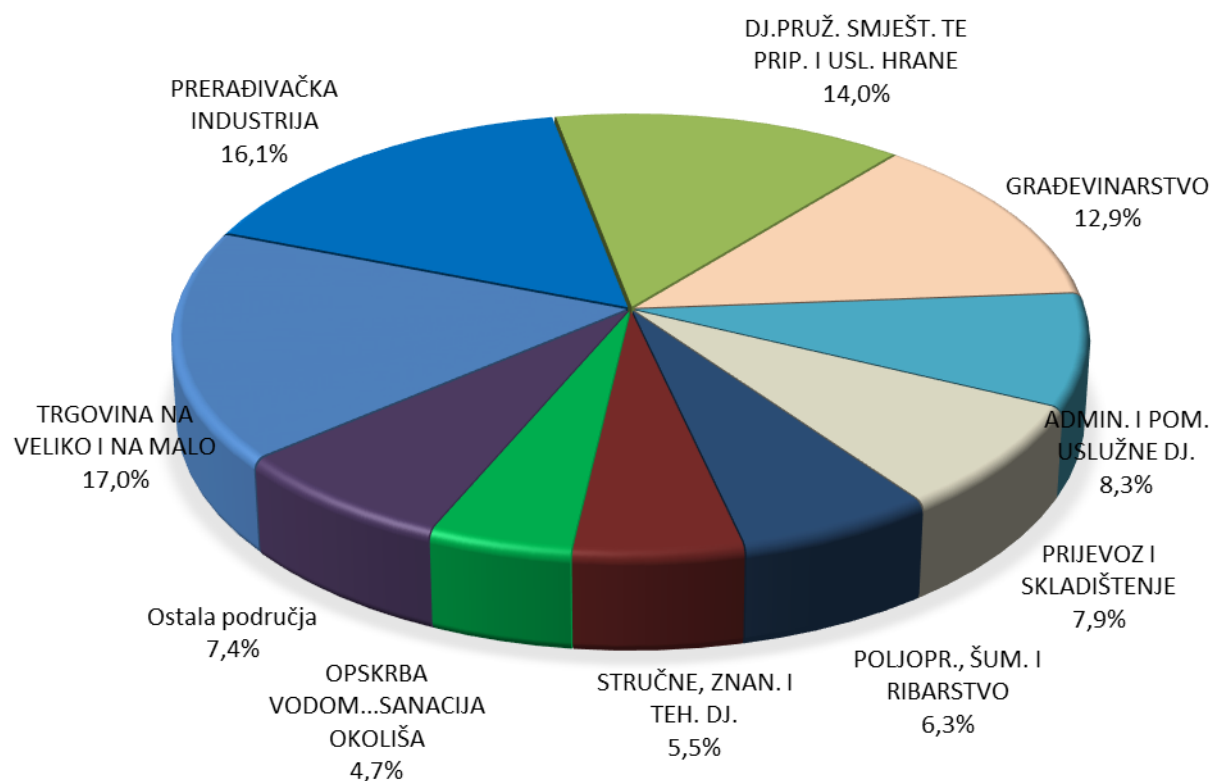
prometa iz 2019. godine), ukupna zaposlenost je i u ljeto 2020. godine očuvana na razini većoj od zaposlenosti u 2017. godine. Detaljne podatke iz različitih sektora gospodarstva znat ćemo tek po predaji godišnjih financijskih izvještaja.

Broj zaposlenih (mjereno satima rada) u gospodarstvu Zadarske županije u 2019. godini, po područjima djelatnosti

Izvor: FINA; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Struktura broja zaposlenih u gospodarstvu Zadarske županije u 2019. godini

Izvor: FINA; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Sve dosad prezentirane podatke o broju zaposlenih, samo u gospodarstvu (i to prema sjedištu poslodavca, a ne prema prebivalištu zaposlenika), nalazimo u izvješćima Financijske agencije. Podatke o ukupnoj zaposlenosti rezidenata nekog područja, u ovom slučaju stanovnika Zadarske županije, crpimo iz Statističkih informacija Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) o broju njihovih osiguranika. Na slijedećim grafovima pratimo promjene u razini zaposlenosti na području Zadarske županije prema osnovama osiguranja. Uvažavajući sezonske oscilacije u Županiji, ovdje donosimo prikaz stanja broja zaposlenih krajem prvog i drugog tromjesečja. Nažalost, ne možemo izdvojeno pratiti promjene u broju zaposlenih u gospodarstvu, jer se radnici kod svih pravnih osoba (u

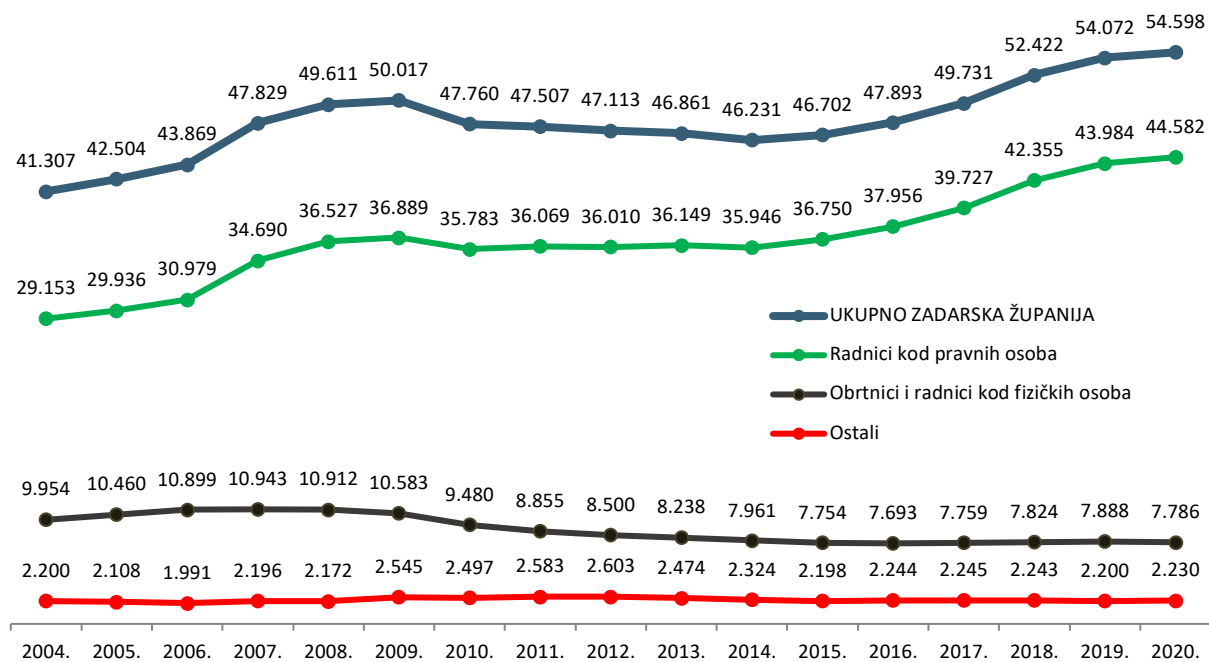
javnoj upravi i u gospodarstvu) evidentiraju u jedinstvenoj stavci. Kao zajednička kategorija prikazani su obrtnici i radnici kod fizičkih osoba. Zadnja skupna kategorija – Ostali (Poljoprivrednici, Samostalne profesionalne djelatnosti, Zaposleni kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu te Produženo osiguranje), relativno je malobrojna i nije podložna velikim sezonskim oscilacijama, niti se značajno mijenjala kroz promatrano razdoblje.

Radnici kod pravnih osoba, dakle u gospodarstvu i javnom sektoru, svoj su broj uspješno održali na relativno visokoj razini tijekom kriznog razdoblja. Zadnjih pet godina zaposlenost kod pravnih osoba značajno raste, krajem ožujka 2020. godine (izvan turističke sezone i prije pandemije) dostiže broj od 44.582 osiguranika. Krajem lipnja

2020. godine (na početku turističke sezone, ali i na vrhuncu krize uzrokovane pandemijom) broj zaposlenih u pravnim osobama je

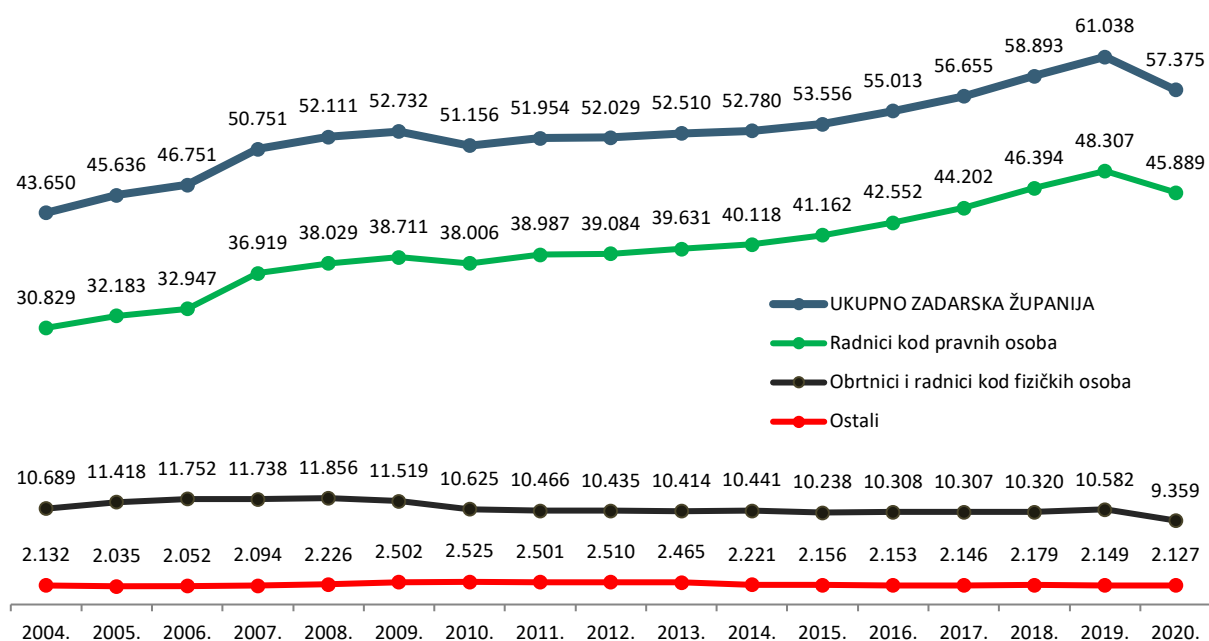
45.889. To je očekivano veći broj nego tri mjeseca prije, ali na razini sezonske zaposlenosti nešto manjoj od zaposlenosti na isti dan 2018. godine.

Broj zaposlenih (osiguranika HZMO prema osnovama osiguranja) u Zadarskoj županiji, stanje 31. ožujka

Izvor: HZMO; Obrada: HGK - ŽK Zadar

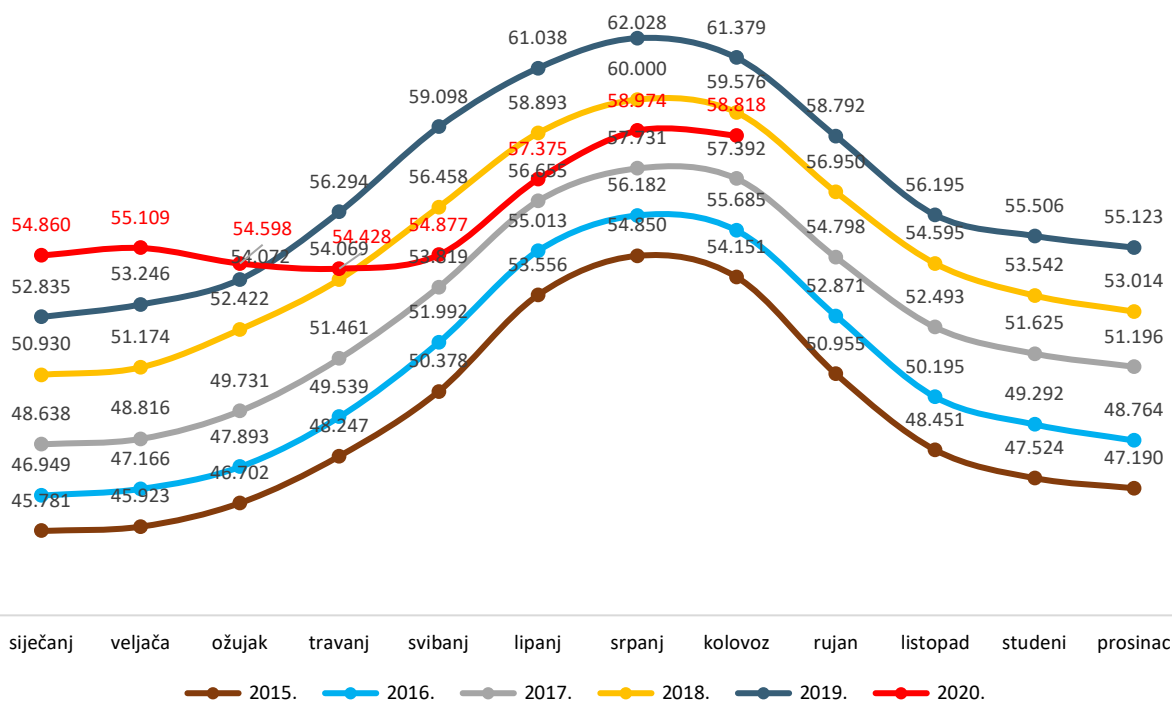
Broj zaposlenih (osiguranika HZMO prema osnovama osiguranja) u Zadarskoj županiji, stanje 30. lipnja

Izvor: HZMO; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Plastična slika promjene broja zaposlenih dana je na slijedećem grafikonu. Veliki utjecaj sezonskog zapošljavanja stvara svojevrstan „trbuha“ u ljetnim mjesecima, ali gospodarstvo Zadarske županije raznoliko je i raste iz godine u godinu. U promatranom razdoblju od 2015. do ožujka 2020. godine zaposlenost u svakom pojedinom mjesecu veća je od zaposlenosti u istom mjesecu prethodne godine. Relativni rast izražajniji je u zimskim mjesecima, što svjedoči i o zapošljavanju u drugim sektorima. Poremećaj u poslovanju uzrokovan pandemijom razlog je smanjenja broja zaposlenih na proljeće 2020. godine, međutim pravovremene mjere Vlade RH za očuvanje radnih mjesta i relativno uspješna turistička sezona uspjeli su tijekom ljeta povećati zaposlenost i održati je na zadovoljavajućoj razini.

Kretanje broja zaposlenih (osiguranika HZMO) u Zadarskoj županiji, po mjesecima

Izvor: HZMO; Obrada: HGK - ŽK Zadar

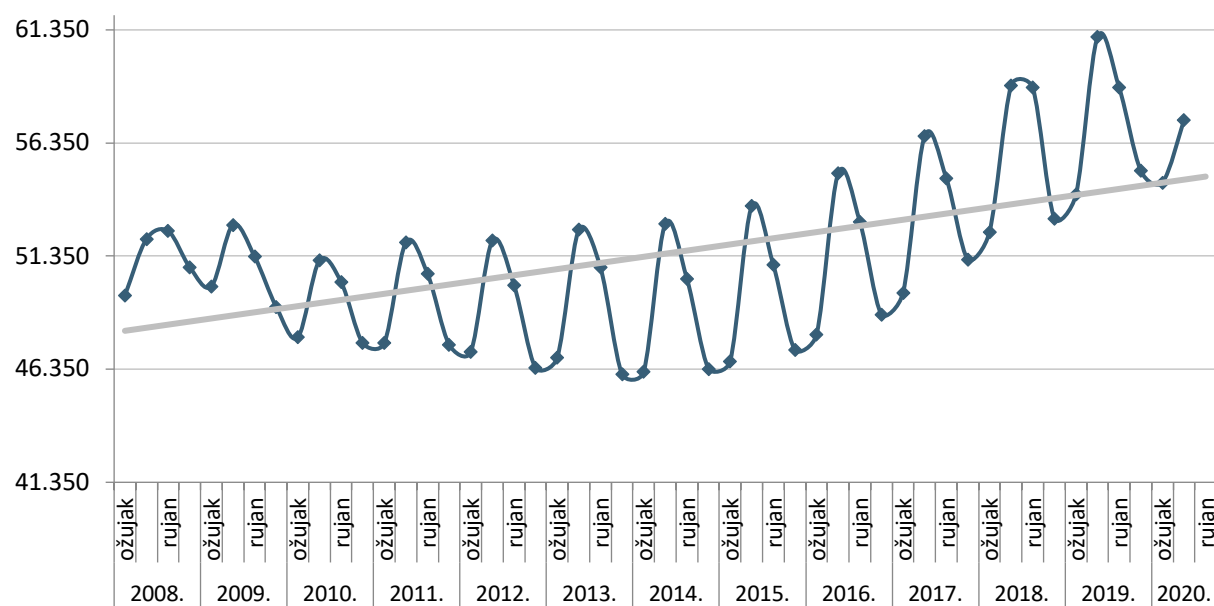
Usporedba s kretanjem zaposlenosti na državnoj razini predstavljena je na slijedećim grafikonima. Sinusoida sezonskih oscilacija izraženija je na županijskoj razini nego na državnoj. Na nacionalnoj razini sezonske oscilacije nisu toliko izražene, jer niti turizam u cjelokupnom gospodarstvu Hrvatske nema toliko utjecaj kao u gospodarstvu Zadarske županije. Na županijskoj razini vidljiv je pomak nabolje (u usporedbi s prethodnom godinom) u

svakom tromjesečju, ljeti od 2010. godine, a zimi od 2013. godine. Broj zaposlenih iz lipnja 2009. godine premašen je već u lipnju 2014. godine, a u ožujku 2018. godine premašen je broj zaposlenih iz dotad najbolje 2009. godine. Na nacionalnoj razini, ni u 2019. godini broj zaposlenih na kraju niti jednog tromjesečja nije se vratio na razine iz 2008. godine. Zato je i linija trenda promjene broja zaposlenih u

promatranom razdoblju uzlazna u Zadarskoj županiji, dok je na nacionalnoj razini silazna. S druge strane, kriza uzrokovana koronavirusom najviše je pogodila

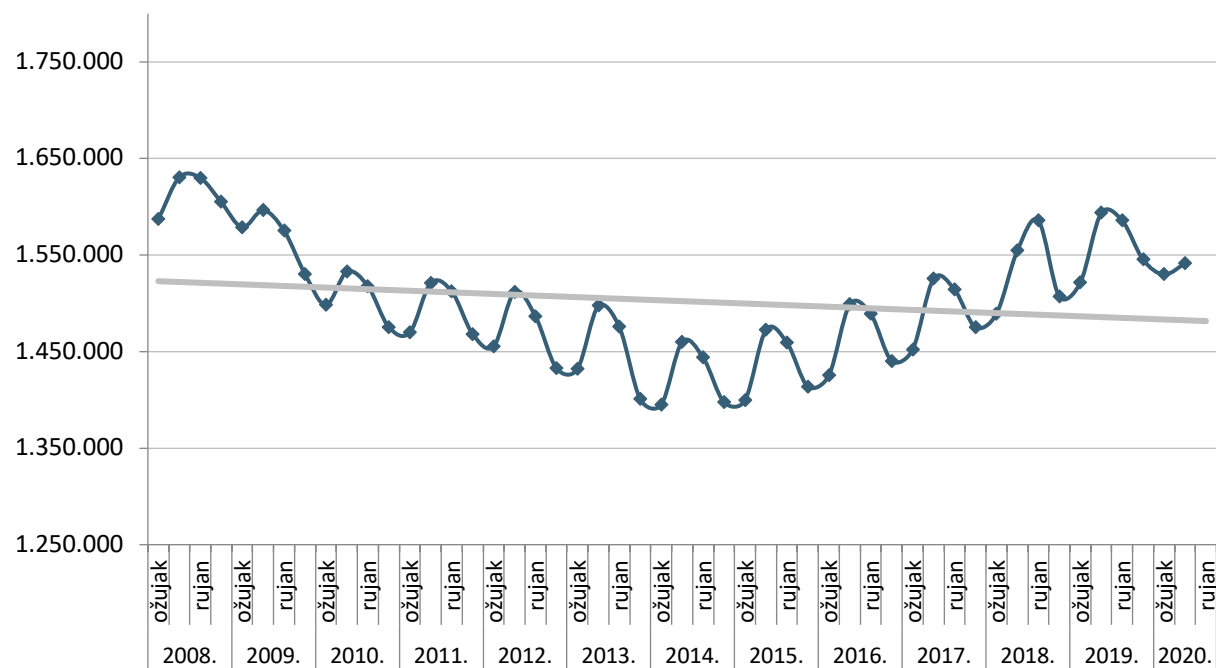
turistički sektor i djelatnosti povezane s putovanjima, pa je i jače utjecala na zaposlenost turističkih regija, a time i na zaposlenost u Zadarskoj županiji.

Kretanje broja zaposlenih (osiguranika HZMO) na području Zadarske županije

Izvor: HZMO; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Kretanje broja zaposlenih (osiguranika HZMO) na području Hrvatske

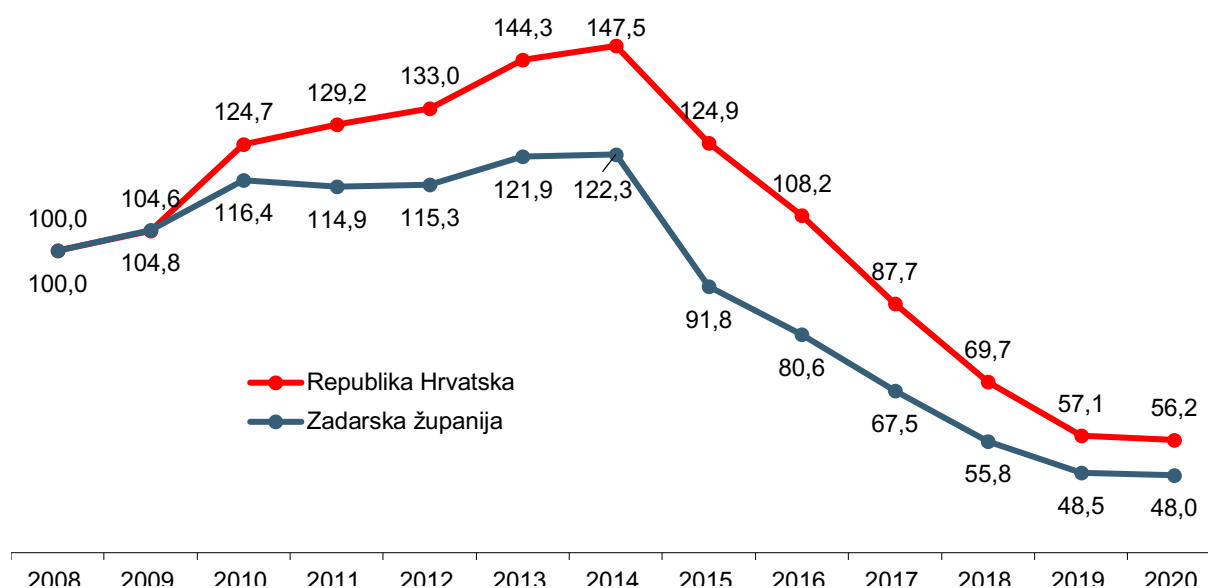

Izvor: HZMO; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Za usporedbu odmah su prikazani i indeksi promjena broja nezaposlenih osoba na području Zadarske županije i na području cijele države i to na iste dane, 31. ožujka i 30. lipnja. Broj registriranih nezaposlenih osoba detaljno prati te mjesečno objavljuje njihovo stanje Hrvatski zavod za zapošljavanje. Zahvaljujući relativno stabilnoj zaposlenosti u gospodarstvu Zadarske županije u kriznim godinama, povećanje broja nezaposlenih na županijskoj razini nije slijedilo iznimno nepovoljne trendove na državnoj razini. Broj registriranih nezaposlenih osoba u Zadarskoj županiji od 10.366 na kraju ožujka 2008. povećan je na 12.682 na kraju ožujka 2014. godine i od tada stalno pada. Na veliki pad broja nezaposlenih, pored povećanog zapošljavanja, utječu i drugi čimbenici, poglavito postroženi uvjeti HZZ-a za zadržavanje statusa registrirane nezaposlene osobe, ali i migracije iz županije, odnosno iz države. Kako bilo, kod usporedbe promjena stanja

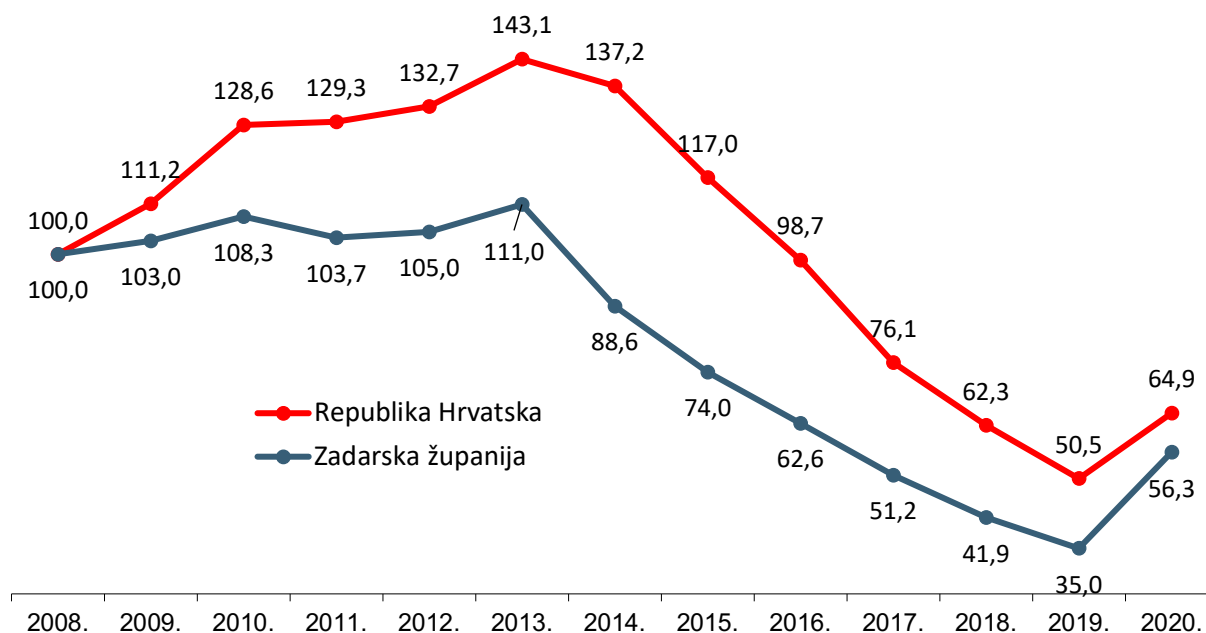
nezaposlenosti na razini Zadarske županije i razini cijele Hrvatske, opet je vidljiv velik rast nezaposlenosti nakon 2008. godine na nacionalnoj razini i puno blaži na razini Zadarske županije. Na kraju ožujka 2014. godine u cijeloj Hrvatskoj nezaposlenost je došla na 147,5% stanja s kraja ožujka 2008. godine, dok je u Zadarskoj županiji došla na 122,3%. Od tada nezaposlenost pada, u ožujku 2020. registrirana nezaposlenost u državi je na 56,2% stanja iz istog mjeseca 2008. godine, a u Zadarskoj županiji na 48,0% stanja iz ožujka 2008. godine. Još veće razlike su zabilježene krajem lipnja. Od 2013. do 2019. godine imamo veliko smanjenje broja nezaposlenih, u lipnju te godine smo na 50,5% broja nezaposlenih iz 2008. na razini države, odnosno na 35,0% broja nezaposlenih na razini Zadarske županije. Kriza zbog pandemije uzrok je povećanju broja nezaposlenih u lipnju 2020. godine i to u većem obujmu na županijskoj razini.

Registrirane nezaposlene osobe u Zadarskoj županiji i ukupno u Hrvatskoj, indeksi 2008.=100, stanje 31. ožujka

Izvor: HZZ, Obrada: HGK – ŽK Zadar

Registrirane nezaposlene osobe u Zadarskoj županiji i ukupno u Hrvatskoj, indeksi 2008.=100, stanje 30. lipnja

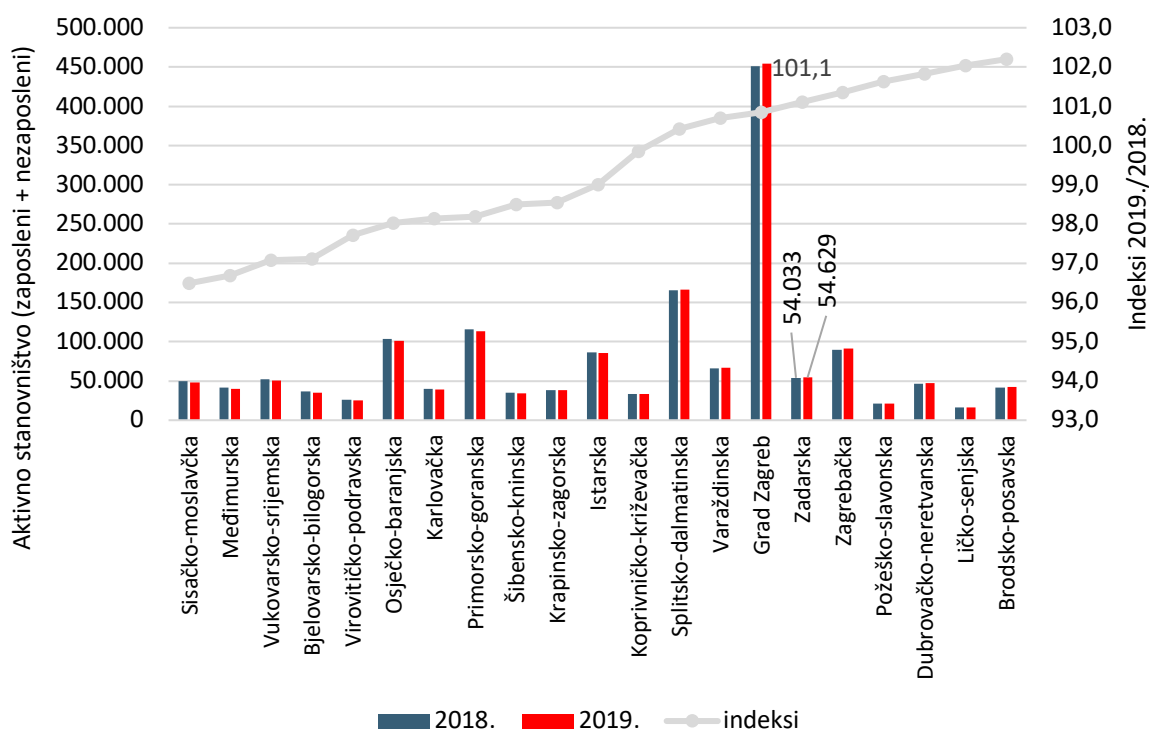
Izvor: HZZ, Obrada: HGK – ŽK Zadar

Državni zavod za statistiku ima svoje metode za praćenje broja zaposlenih i to u pravnim osobama (iz kojeg skupa ne možemo izdvojiti gospodarstvo kao pojedinačni skup). Podaci o broju zaposlenih dobiveni su na temelju godišnjeg istraživanja koje se provodi jedanput na godinu sa stanjem 31. ožujka. Tim istraživanjem obuhvaćene su pravne osobe svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske. Podaci su prikupljeni izvještajem RAD-1G, koji se u pravnim osobama ispunjava na temelju evidencija o zaposlenima. U podatke je uključena procjena broja zaposlenih u pravnim osobama koje imaju manje od 10 zaposlenih, a za koje nisu primljeni izvještaji. Podacima nisu obuhvaćeni ni zaposleni u obrtu i

djelatnostima slobodnih profesija niti zaposleni osiguranici poljoprivrednici.

Ovom metodom dobivenom broju zaposlenih pribrajaju se registrirani nezaposleni i dolazi se do broja aktivnog stanovništva (prema administrativnim izvorima). Zadarska županija u 2019. godini imala je 54.629 aktivnih stanovnika ili 1,1% više nego prijašnje godine. Taj rast od 1,1% smješta Zadarsku županiju u gornju polovicu administrativnih jedinica u ovoj kategoriji. Na državnoj razini došlo je do smanjenja od 0,2%, najveći pad bilježi Sisačko-moslavačka županija (-3,5%), a najveći rast Brodsko-posavska (2,2%). od 48.253 ukupno zaposlena u Zadarskoj županiji u 2018. godini, što je za 6,2% više nego u 2017. godini (45.449).

Aktivno stanovništvo prema administrativnim izvorima, stanje 31. ožujka

Izvor: DZS, Obrada: HGK – ŽK Zadar

Plaće u Zadarskoj županiji

Prosječna mjesečna isplaćena plaća u gospodarstvu Zadarske županije u 2019. (FINA):

- bruto **7.826 kuna**, 3,1% veća nego u 2018.; na državnoj razini 9.140 kuna, 3,4% veća
- neto **5.176 kuna**, 3,0% veća nego u 2018.; na državnoj razini 5.815 kuna, 4,2% veća

Prosječna mjesečna isplaćena plaća u pravnim osobama Zadarske županije u 2018. (DZS):

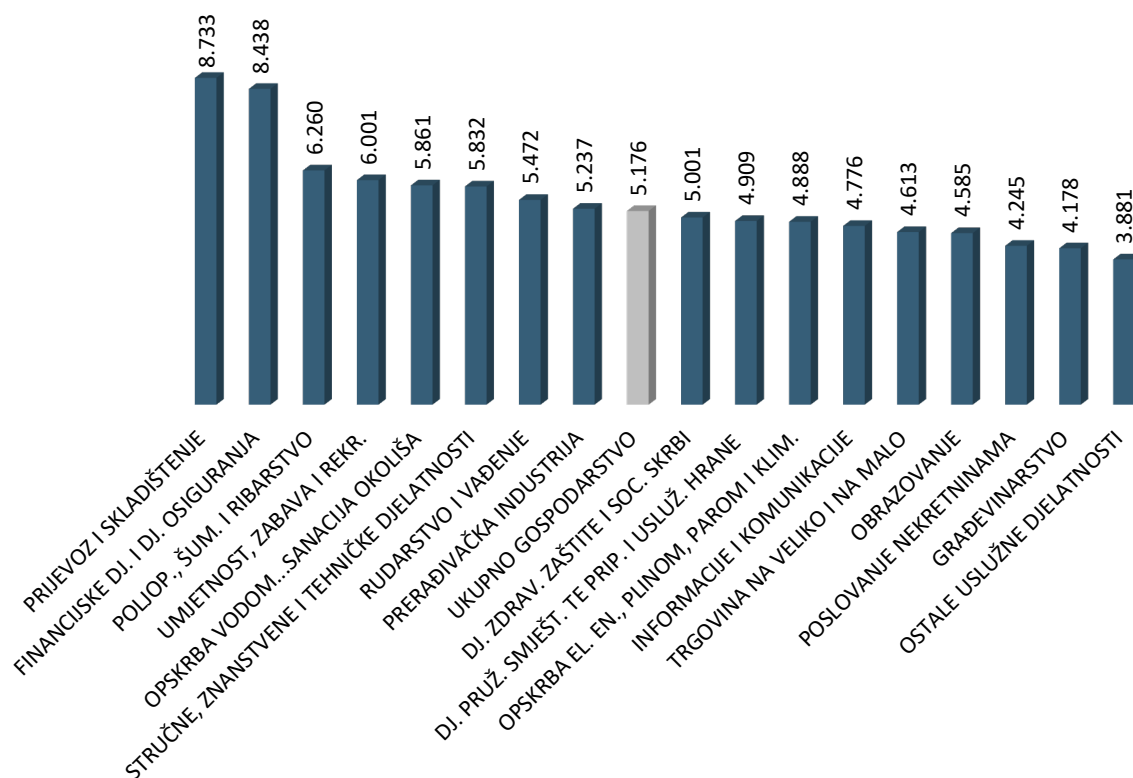
- bruto **7.927 kuna**, 4,5% veća nego u 2017.; na državnoj razini 8.612 kuna, 3,7% veća
- neto **5.809 kuna**, 4,3% veća nego u 2017.; na državnoj razini 6.164 kuna, 3,2% veća

Na temelju podataka iz godišnjih financijskih izvještaja o prosječnom broju zaposlenih i o troškovima za neto plaće i nadnice (AOP138), došli smo i do izračuna prosječne mjesečne neto isplaćene plaće u gospodarstvu Zadarske županije. Ona je u 2019. godini iznosila 5.176 kuna i bila je veća za 3,0% u odnosu na prosječnu plaću isplaćenu u 2018. godini. Za izračun prosječne mjesečne bruto isplaćene plaće dijeli se stavka Troškovi osoblja (AOP137) s brojem zaposlenih i ona je u 2019. godini iznosila 7.826 kuna, odnosno 3,1% više nego u prethodnoj godini. Raznolikost obveznih izdvajanja, doprinosa, poreza i prireza uzrok su različitom rastu neto i bruto plaća.

Velike su razlike u visini isplaćene neto plaće po pojedinim područjima djelatnosti i kreću se od 3.881 kune u Ostalim uslužnim djelatnostima do 8.733 kune u Prijevozu i skladištenju. Plaće su rasle u većini područja djelatnosti. Od područja djelatnosti značajnijih po broju zaposlenih,

relativno najviši rast plaća imala je Trgovine i to za 12,0% u odnosu na prethodnu godinu. Značajno smanjenje prosječnih plaća zabilježeno je u Administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (-14,5%) i Umjetnosti, zabavi i rekreaciji (-13,9%).

Prosječna mjesečna neto isplaćena plaća* u gospodarstvu Zadarske županije u 2019. godini, po područjima djelatnosti, u kunama

*Prosječna mjesečna isplaćena plaća dobivena je dijeljenjem isplaćenih neto plaća i nadnica (AOP138) s prosječnim brojem zaposlenih i s 12 mjeseci

Izvor: FINA, Obrada: HGK – ŽK Zadar

U nastavku dani su i podaci o plaćama kako ih statistički obrađuje Državni zavod za statistiku. Podaci o prosječnim mjesečnim neto i bruto plaćama dobiveni su na temelju godišnjeg istraživanja koje se provodi jedanput na godinu sa stanjem 31. ožujka. Tim istraživanjem obuhvaćene su pravne osobe svih oblika vlasništva,

tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske. Gospodarstvo nije posebno obrađeno, dio je većeg skupa pravnih osoba. Zadnji objavljeni podaci odnose se na 2018. godinu. Pravne osobe u Zadarskoj županiji svojim su zaposlenicima u toj godini

isplatile prosječnu mjesečnu bruto plaću u iznosu od 7.927 kuna (4,5% veću nego u 2017. godini), odnosno prosječnu mjesečnu neto plaću u iznosu od 5.809 kuna (4,3% veću nego godinu prije). Na državnoj razini prosječne plaće su bile veće, ali nisu imale i veći rast u odnosu na prethodnu 2017. godinu. Kao i u brojnim drugim pokazateljima gospodarske

razvijenosti hrvatskih regija, Grad Zagreb dominira s najvećom prosječnom neto plaćom od 7.187 kuna (10.382 kuna bruto). Slijede ga županije Primorske Hrvatske i Zagrebačka županija (Zadarska je šesta u nizu), dok se najmanje plaće isplaćuju u županijama Kontinentalne Hrvatske.

Prosječne mjesečne neto i bruto plaće u pravnim osobama u 2017. i 2018. godini

Županija	Neto plaće			Bruto plaće		
	2017.	2018.	Indeksi	2017.	2018.	Indeksi
Republika Hrvatska	5.971	6.164	103,2	8.304	8.612	103,7
Grad Zagreb	6.990	7.187	102,8	10.050	10.382	103,3
Primorsko-goranska	5.979	6.180	103,4	8.272	8.604	104,0
Dubrovačko-neretvanska	6.019	6.164	102,4	8.309	8.557	103,0
Istarska	5.911	6.109	103,3	8.194	8.511	103,9
Zagrebačka	5.876	6.031	102,6	8.188	8.431	103,0
Zadarska	5.571	5.809	104,3	7.586	7.927	104,5
Splitsko-dalmatinska	5.595	5.736	102,5	7.662	7.903	103,1
Karlovačka	5.483	5.719	104,3	7.444	7.825	105,1
Šibensko-kninska	5.546	5.697	102,7	7.489	7.740	103,4
Koprivničko-križevačka	5.420	5.639	104,0	7.326	7.686	104,9
Ličko-senjska	5.406	5.612	103,8	7.305	7.578	103,7
Osječko-baranjska	5.400	5.574	103,2	7.300	7.574	103,8
Sisačko-moslavačka	5.375	5.551	103,3	7.265	7.509	103,4
Brodsko-posavska	5.221	5.428	104,0	7.032	7.333	104,3
Međimurska	5.018	5.379	107,2	6.764	7.272	107,5
Krapinsko-zagorska	5.082	5.337	105,0	6.854	7.242	105,7
Požeško-slavonska	5.210	5.375	103,2	6.966	7.200	103,4
Vukovarsko-srijemska	5.085	5.314	104,5	6.739	7.076	105,0
Varaždinska	4.929	5.199	105,5	6.634	7.046	106,2
Bjelovarsko-bilogorska	4.971	5.161	103,8	6.664	6.947	104,2
Virovitičko-podravsko	4.938	5.047	102,2	6.566	6.721	102,4

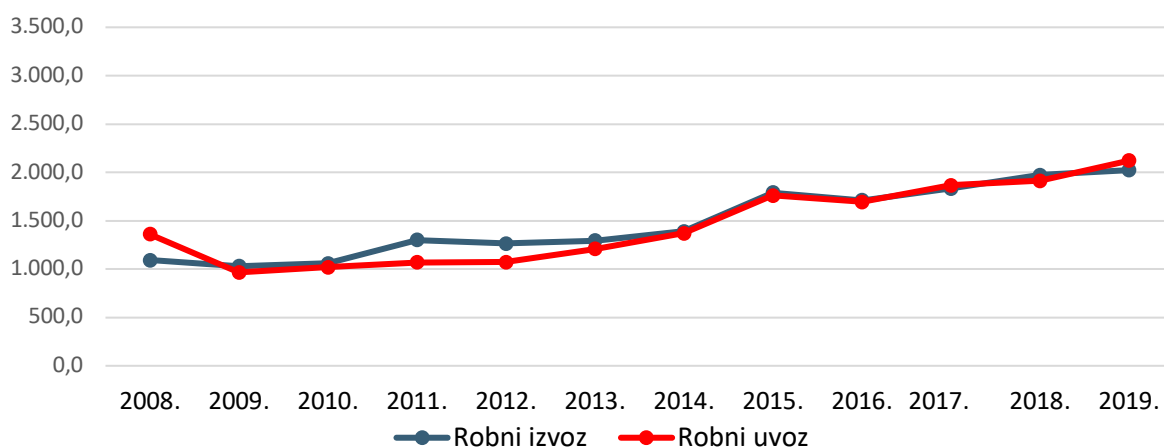
Izvor: DZS, Obrada: HGK – ŽK Zadar

VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA ZADARSKE ŽUPANIJE

Vanjskotrgovinsku razmjenu gospodarstva, odnosno robni i nerobni izvoz i uvoz poduzetnika - obveznika poreza na dobit, bez banaka i bez osiguravajućih društava, pratimo iz njihovih godišnjih financijskih izvještaja. Poduzetnici u obrascu POD-DOP Financijskoj agenciji dostavljaju pored ostalog i podatke o vrijednosti godišnjeg prihoda od prodaje u inozemstvu – AOP oznaka 243 (za 2008. i 2009. – oznaka 233, od 2010. do 2015. –

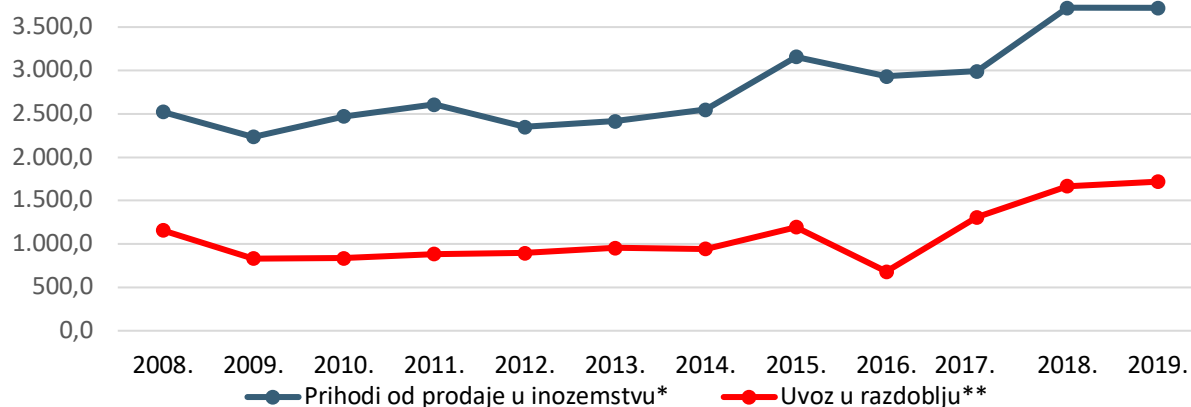
oznaka 257) i vrijednosti godišnjeg uvoza – AOP oznaka 273 (za 2008. i 2009. – oznaka 267, od 2010. do 2015. – oznaka 292). Državni zavod za statistiku prati samo robni izvoz i robni uvoz na temelju podataka Carinske uprave o stvarnom prometu roba preko državne granice. Evidencija DZS-a ne uključuje uvoz i izvoz usluga, a izvoz usluga osobito je zastupljen u gospodarstvu Zadarske županije, u nekim godinama nadmašivao je robni izvoz.

Robni izvoz i uvoz u Zadarskoj županiji, milijuni kuna

Izvor: DZS; Obrada HGK - ŽK Zadar

Vanjskotrgovinska razmjena gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna

* GFI, stavka AOP243 (od 2016. godine); ** GFI, stavka AOP273 (od 2016. godine)

Izvor: FINA; Obrada HGK - ŽK Zadar

Prema godišnjim financijskim izvještajima poduzetnika u 2019. godini gospodarstvo Zadarske županije ostvarilo je prihode od prodaje u inozemstvu u visini 3.722,0 mil. kuna ili 2,6% više nego u 2018. godini. Istovremeno, gospodarstvo je izravno uvezlo robe i usluga u vrijednosti 1.718,3 mil. kuna ili 3,3% više nego godinu prije. S druge pak strane, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, robni izvoz poduzeća registriranih u Zadarskoj županiji (prema Statističkom poslovnom registru) u 2019. godini iznosio je 2.023,4 mil. kuna ili 2,6% više nego u 2018. godini, dok je robni uvoz iznosio 2.121,3 mil. kuna ili 10,9% više nego godinu prije.

Robna razmjena u Zadarskoj županiji

Službeni podaci o robnoj razmjeni Hrvatske i pojedinih županija, ujedno usporedivi s istim podacima svih zemalja Europske unije, su podaci koje objavljuje Državni zavod za statistiku. Pridruživanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji, 1. srpnja 2013. godine, statistički podaci o robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom dobivaju se iz dvaju različitih izvora: Intrastatova obrasca za statistiku robne razmjene između država članica EU-a i Jedinствene carinske deklaracije za statistiku robne razmjene s državama nečlanicama EU-a (Extrastat). Izvor podataka za statistiku robne razmjene s državama članicama EU-a jest Intrastatov obrazac kojim izvještajne jedinice izvješćuju o primicima i/ili otpremama na mjesečnoj osnovi, tj. u mjesecu u kojem roba fizički ulazi ili napušta teritorij Republike Hrvatske. Izvještajne jedinice jesu svi poslovni subjekti, obveznici poreza na dodanu

Razlike iz ova dva izvora daju podatak o približnoj visini izvoza usluga gospodarstva Zadarske županije, ostvarenom uglavnom na turističkom tržištu i tržištu brodarskih usluga. Tako je u 2019. godini izvoz usluga iznosio 1.698,6 mil. kuna ili 45,6% ukupno ostvarenih prihoda od prodaje u inozemstvu. U pojedinim godinama udjel izvoza usluga ili nerobni izvoz iznosio je i više od polovice ukupnih prihoda od prodaje u inozemstvu. Naravno da ovakvi podaci dobiveni iz dva metodološki različita izvora mogu biti samo indikativni, ali i takvi daju uvid u značaj izvoza usluga u ukupnom gospodarstvu Zadarske županije.

vrijednost, čija vrijednost robne razmjene s državama članicama EU-a prelazi prag uključivanja određenoga za izvještajnu godinu. Radi potpunog usklađivanja s metodologijom i zakonodavstvom EU-a u podatke od 2013. uključena je vrijednost trgovine ispod praga uključivanja, procijenjena na osnovi podataka o isporukama i stjecanjima dobara u države članice/iz država članica EU-a, dobivenih od Porezne uprave Republike Hrvatske. Izvor podataka za statistiku robne razmjene s trećim zemljama, odnosno državama nečlanicama EU-a, jesu Jedinствene carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske dobiva od Carinske uprave Republike Hrvatske kontrolirane Jedinствene carinske deklaracije u obliku slogova. Poštujući osnovne metodološke preporuke Statističkog ureda UN-a i Eurostata, Državni zavod za statistiku statistički obrađuje i objavljuje

prikupljene podatke Intrastata i Extrastata kao jedinstveni podatak robne razmjene Republike Hrvatske s inozemstvom.

Statistika robne razmjene s inozemstvom obuhvaća svu robu koja se izvozi iz zemlje odnosno uvozi u zemlju. U podatke o robnoj razmjeni s inozemstvom uključeni su i izvoz i uvoz prema osnovi unutarnje i vanjske proizvodnje na bruto osnovi. Statistička vrijednost robe jest vrijednost robe na hrvatskoj granici. Kod izvoza, odnosno otprema, vrijednosti su prikazane prema paritetu

fob, a kod uvoza, odnosno primitaka, vrijednosti su prikazane prema paritetu cif. Iznosi u stranim valutama preračunani su u kune i eure primjenom tekućih dnevnih tečajnih lista koje vrijede na dan carinjenja robe, a od 1. srpnja 2013. primjenom mjesečnih tečajnih lista određenih za izvještajni mjesec. Primjenjuje se srednji valutni tečaj Hrvatske narodne banke. Podaci po županijama dobiveni su na osnovi razvrstavanja poduzeća, koja su realizirala izvoz i uvoz, u županiju u kojoj su registrirana prema Statističkom poslovnom registru.

Robna razmjena Zadarske županije s inozemstvom u 2019. godini, prema zemljama partnerima, u 000 kuna

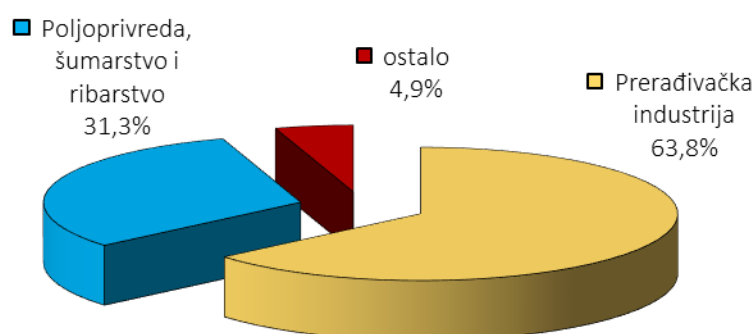
Zemlja partner	Robni izvoz	Udjel	Zemlja partner	Robni uvoz	Udjel
Italija	386.680	19,1%	Italija	567.088	26,7%
Slovenija	336.684	16,6%	Njemačka	367.961	17,3%
Njemačka	310.348	15,3%	Slovenija	230.294	10,9%
Francuska	193.221	9,5%	Grčka	177.942	8,4%
Japan	157.448	7,8%	Francuska	99.134	4,7%
Poljska	87.530	4,3%	Španjolska	84.672	4,0%
Španjolska	71.790	3,5%	Belgija	59.810	2,8%
Češka	62.984	3,1%	Austrija	54.911	2,6%
Austrija	60.488	3,0%	Nizozemska	49.958	2,4%
Srbija	49.964	2,5%	Mađarska	45.640	2,2%
Bosna i Hercegovina	34.921	1,7%	Bosna i Hercegovina	38.770	1,8%
Kanada	31.953	1,6%	Srbija	36.221	1,7%
Mađarska	30.208	1,5%	Švedska	35.722	1,7%
Švicarska	29.150	1,4%	Poljska	35.613	1,7%
Ujedinjena Kraljevina	20.609	1,0%	Češka	29.327	1,4%
Ostale zemlje	159.438	7,9%	Ostale zemlje	208.219	9,8%
Ukupno	2.023.416	100,0%	Ukupno	2.121.282	100,0%

Italija, Njemačka i Slovenija tradicionalno su najveći vanjskotrgovinski partneri gospodarstva Zadarske županije i s tim zemljama obavi se više od polovice robne razmjene. U izvozu slijedi, po prvi put, Francuska, a na četvrtom mjestu u 2018. godini, ranijih godina još bolje pozicioniran, bio je Japan, najveći svjetski uvoznik uzgojene tune. Slovenija i Njemačka glavna su izvozna tržišta prerađivačke industrije, dok je Italija najveći uvoznik proizvoda ribarstva i akvakulture gospodarstva Zadarske županije.

Raspoređeno po područjima djelatnosti (NKD 2007), odnosno poduzetnicima iz pojedinih područja djelatnosti, robnu razmjenu Zadarske županije predvodi Prerađivačka industrija i to sa 63,8% robnog izvoza i 45,3% robnog uvoza u 2019. godini. U

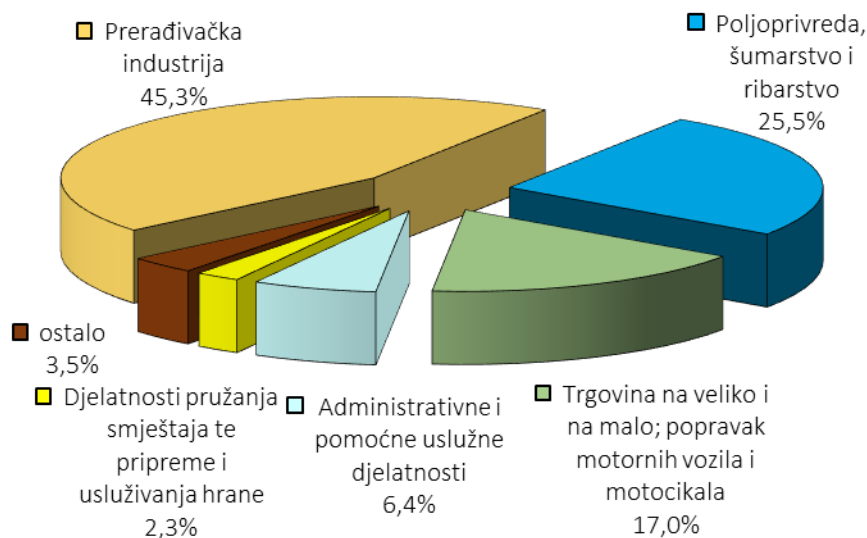
izvozu, najvećim dijelom to su proizvodi metalske industrije (alumijski odljevi, alumijske folije), manjim dijelom proizvodi prehrambene industrije, a u uvozu uglavnom repromaterijal za potrebe istih industrija. 31,3% vrijednosti izvoza, koji otpada na područje Poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, najvećim dijelom odnosi se na uzgojenu tunu i bijelu ribu. Na uzgajivače ribe veže se i najveći dio robnog uvoza ovog područja djelatnosti, a odnosi se na opremu i na hranu za uzgoj ribe. Područje Trgovine na veliko i na malo tek je treće u strukturi robnog uvoza sa 17,0% udjela, također treće je i u strukturi robnog izvoza. Udjel ostalih područja djelatnosti manje je značajan u robnom uvozu, a osobitu u robnom izvozu.

Struktura vrijednosti izvoza Zadarske županije u 2019. godini, po područjima djelatnosti

Izvor: DZS; Obrada HGK - ŽK Zadar

Struktura vrijednosti uvoza Zadarske županije u 2019. godini, po područjima djelatnosti

Izvor: DZS; Obrada HGK - ŽK Zadar

Nerobni izvoz, odnosno izvoz usluga značajno je prisutan u području Prijevoza i skladištenja (kroz naplatu brodarskih usluga) i u području Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (naplatu svojih usluga inozemnim partnerima). Podatke o ovom obliku izvoza DZS ne prati u svojim statistikama, dostupni su

iz godišnjih financijskih izvještaja (GFI), koje poduzetnici dostavljaju Financijskoj agenciji, a sadržani u stavci Prihodi od prodaje u inozemstvu (AOP243). Popis najvećih izvoznika sastavljen je prema visini prihoda od prodaje u inozemstvu iz njihovih računa dobiti i gubitka.

Najveći izvoznici iz Zadarske županije u 2019. godini*

1.	ALUFLEXPACK NOVI d.o.o.	POLIČNIK	17.	INTERMOD d.o.o.	ZADAR
2.	TANKERSKA PLOVIDBA d.d.	ZADAR	18.	ARBACOMMERCE d.o.o.	ZADAR
3.	CROMARIS d.d.	ZADAR	19.	TVORNICA MREŽA I AMBALAŽE d.o.o.	BIOGRAD n/m
4.	LTH METALNI LIJEV d.o.o.	BENKOVAC	20.	HOTEL ALAN d.d.	STARIGRAD PAKL.
5.	TANKERSKA NEXT GENERATION d.d.	ZADAR	21.	THOME CROATIA d.o.o.	ZADAR
6.	TURISTHOTEL d.d.	ZADAR	22.	MARASKA d.d.	ZADAR
7.	JADRAN-TUNA d.o.o.	BIOGRAD n/m	23.	SAS STROJOGRADNJA d.o.o.	ZADAR
8.	PELAGOS NET FARMA d.o.o.	ZADAR	24.	FALKENSTEINER HOTELMANAGEMENT d.o.o.	ZADAR

9.	HSTEC d.d.	ZADAR	25.	OLIMP d.o.o.	BENKOVAC
10.	RIBARSKA ZADRUGA OMEGA 3	KALI	26.	MARDEŠIĆ d.o.o.	SALI
11.	PITTER PUTNIČKA AGENCIJA d.o.o.	TKON	27.	EZ ENGINEERING d.o.o.	BIBINJE
12.	ZRAČNA LUKA ZADAR d.o.o.	ZEMUNIK DONJI	28.	BAVARIA YACHTING SERVIS d.o.o.	TKON
13.	KALI TUNA d.o.o.	KALI	29.	MIŠLOV d.o.o.	POLIČNIK
14.	KORNAT ITTICA d.o.o.	PAKOŠTANE	30.	HOTELI ZADAR d.d.	ZADAR
15.	ILIRIJA d.d.	BIOGRAD n/m	31.	ADRIA MORE d.o.o.	PAKOŠTANE
16.	MARINA DALMACIJA d.o.o.	SUKOŠAN	32.	HIRSCHEIDER SOLARNA TEHNIKA d.o.o.	ZADAR

* prema iznosima u GFI

Izvor: FINA; Obrada HGK - ŽK Zadar

Najzastupljenija tržišta u izvozu Zadarske županije u 2018. i 2019. godini

		Vrijednosti izvoza u 2018. 000 HRK	Udio u izvozu županije 2018. %		Vrijednosti izvoza u 2019. 000 HRK	Udio u izvozu županije 2019. %
1.	Italija	376.260	19,1	Italija	386.680	19,1
2.	Slovenija	337.397	17,1	Slovenija	336.684	16,7
3.	Njemačka	279.414	14,2	Njemačka	310.348	15,4
4.	Japan	205.296	10,4	Francuska	193.221	9,6
5.	Francuska	172.394	8,7	Japan	157.448	7,8
6.	Češka	70.897	3,6	Poljska	87.530	4,3
7.	Poljska	68.732	3,5	Španjolska	71.790	3,6
8.	Austrija	62.630	3,2	Češka	62.984	3,1
9.	Španjolska	62.248	3,2	Austrija	60.488	3,0
10.	Srbija	49.838	2,5	Srbija	49.964	2,5
11.	Bosna i Hercegovina	37.146	1,9	Bosna i Hercegovina	34.921	1,7
12.	Kanada	28.171	1,4	Kanada	31.953	1,6
13.	Mađarska	24.545	1,2	Mađarska	30.208	1,5

14.	Ujedinjena Kraljevina	23.817	1,2	Švicarska	29.150	1,4
15.	Švicarska	21.473	1,1	Ujedinjena Kraljevina	20.609	1,0
16.	Belgija	19.116	1,0	Grčka	17.710	0,9
17.	Grčka	18.488	0,9	Belgija	16.425	0,8
18.	Albanija	12.106	0,6	Kina	13.480	0,7
19.	Kina	11.755	0,6	Crna Gora	12.145	0,6
20.	Danska	10.846	0,5	Albanija	11.786	0,6
21.	Rusija	9.883	0,5	Meksiko	10.396	0,5
22.	Crna Gora	7.258	0,4	SAD	9.632	0,5
23.	Rumunjska	7.213	0,4	Rusija	7.287	0,4
24.	Belize	5.588	0,3	Portugal	6.243	0,3
25.	Nizozemska	4.842	0,2	Bugarska	4.730	0,2
26.	Portugal	4.788	0,2	Južnoafrička Republika	4.659	0,2
27.	Ukrajina	4.780	0,2	Lihtenštajn	4.439	0,2
28.	Bugarska	4.742	0,2	Australija	3.929	0,2
29.	Lihtenštajn	4.516	0,2	Danska	3.541	0,2
30.	SAD	4.451	0,2	Turska	3.446	0,2
	UKUPNO	1.973.047	100,0	UKUPNO	2.023.416	100,0

Izvor: Državni zavod za statistiku RH, obrada: HGK - ŽK Zadar

POLJOPRIVREDA, RIBARSTVO I PREHRAMBENA INDUSTRIJA

Kao i proteklih godina i u 2020. g. ribolov sitne plave ribe kao najznačajniji dio ribarstva obilježen je uvođenjem sve restriktivnijih mjera. Postavljena su prostorno vremenska ograničenja kao i ukupni limit ulova po brodu koji su dodatno smanjili ribolovni napor. Tako su ulovi sitne plave ribe smanjeni za oko 30%.

Nove okolnosti razvoja ove djelatnosti odrediti će novi višegodišnji plan upravljanja koji je u procesu donošenja. Sve aktivnosti oko izrade ovog plana koordiniraju se kroz udruženje MEDAC učestvovanjem svih

zemalja članica EU koje obavljaju ribolov u Mediteranu. Plan će definirati ribolov u slijedećem razdoblju (do 2025. godine) i time znatno utjecati na ribolov i preradu sitne plave ribe.

U 2020. je povećana kvota za izlov tune čime se nastavlja trend povećanja kvote. U 2020. ukupna kvota iznosi 952,53 t, od čega 833,46 t otpada na gospodarski ribolov i 90 t na udičarske alate. Maksimalni dozvoljeni prilov je 10,57 t. U 2020. kvota je povećana za 92 t što je posljedica oporavka stoka plavoperajne tune i novih procjena ICCAT-a o stanju stoka.

Veličina, karakteristike i struktura ribolovne flote Zadarske županije u 2020. u usporedbi sa 2019. godinom

Godina	Broj plovila	GT	KW
2019.	549	9.770,65	53.553,46
2020.	450	9.674,85	52.432,76

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Iz gornje tablice usporedbom podataka za 2019. i 2020. godinu vidljivo je lagano smanjenje ukupnog GT kao i smanjenje ukupnih kW (ribolovnog napora) u 2020. u odnosu na 2019. Broj plovila je također značajno smanjen za 99 plovila.

Smanjenje ribolovnog napora flote Zadarske županije nastavak je trenda koji traje posljednje četiri godine. Naime, sve restriktivnije mjere upravljanja ribolovom dovele su do smanjenja svih pokazatelja ribolovnog napora.

Struktura ribarskih plovila u Zadarskoj županiji po duljini u 2019. i 2020. godini

Godina	dužine (m)				Ukupno
	do 12	12-18	18-24	preko 24	
2019.	376	51	49	73	549
2020.	359	27	26	38	450

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Pregledom strukture flote po dužini vidljiv je ukupan pad broja ribarskih brodova. Posebno je smanjen broj brodova preko 24 m, 18-24 m i 12-18 m.

Smanjenje flote uzrokovano je procesom uvođenja autorizacija, scarpingom brodova, i odustajanjem od djelatnosti zbog sve većih troškova.

Broj plovila prema vrsti ribolovnog alata u Zadarskoj županiji u 2019. i 2020. godini

Plovila prema vrsti ribolovnog alata	Zadarska županija	
	2018.	2019.
Plivaričari	60	59
Kočari	41	43
Ostali	448	348
Ukupno	549	450

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva; Obrada: HGK - ŽK Zadar

U 2020. u Zadarskoj županiji imamo smanjenje broja malih brodova koji se bave višenamjenskim alatima. Pad ovih ribolovnih alata može se povezati

i sa postupkom autorizacije što je dodatno ograničilo rad pojedinih brodova i uzrokovalo izlazak iz ribolova.

Izabrane stavke bilance djelatnosti A 01 (Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima) za 2019. godinu

Bilanca	AOP	2018.	2019.	Indeks
Ukupno aktiva	065	465.000.403	502.390.918	108,0
Kapital i rezerve	067	210.645.139	224.309.153	106,5
Dugoročne obveze	095	103.821.319	111.472.907	107,4
Kratkoročne obveze	107	125.586.810	138.293.140	110,1
Zaposleni djelatnosti A 01:		354	376	106,2
Broj poduzeća djelatnosti A 01 koja su predala financijska izvješća: 106				

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Kroz osnovne stavke bilance djelatnosti A 01 (Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima) za 2019. vidljiv je porast ukupne aktive (i pasive) za 8% i povećanje stavke kapitala i rezervi za 6,5%. Dugoročne obaveze narasle su 7,4%, a kratkoročne obaveze povećane su za 10%. Porast stavke kratkoročne

obaveze zasigurno djeluje na zaduživanje i likvidnost ove djelatnosti. Broj zaposlenih u ovoj djelatnosti porastao je za 6,2%. Porast stavki aktive, pasive i kapitala ukazuje na blago poboljšanje u odnosu na prethodnu godinu, dok rast stavki dugoročnih i kratkoročnih obaveza ukazuje na dodatno zaduživanje djelatnosti.

Izabrane stavke računa dobiti i gubitka djelatnosti A 01 (Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima) za 2019. godinu, kune

Račun dobiti i gubitka	AOP	2018.	2019.	Indeks
Troškovi osoblja	137	27.604.401	32.739.399	118,6
Neto plaće i nadnice	138	17.888.580	21.395.467	119,6
Ukupni prihodi	177	166.079.829	196.107.350	118,1
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	179	-5.349.383	12.942.257	-
Dobit razdoblja	184	8.224.198	14.808.213	180,1
Gubitak razdoblja	185	14.546.855	3.016.200	20,7
Zaposleni djelatnosti A 01:		354	376	106,2
Broj poduzeća djelatnosti A 01 koja su predala financijska izvješća: 106				

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Ostali podaci, kune

	AOP	2018.	2019.	Indeks
Bruto investicije u dug. mat. i nemat. imovinu	278	14.541.016	22.680.637	156,0
Uvoz	273	7.606.885	8.932.235	117,4
Prihod od prodaje u inozemstvu	243	2.942.874	2.380.670	80,9

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Pregledom stavki Računa dobiti i gubitka za 2019. g. vidljivo je da su troškovi osoblja rasli za 18,6% dok su neto plaće i nadnice rasle za 19,6%. Ukupni prihodi su rasli u odnosu na lanjsku godinu za 18%. Dobit razdoblja je povećana za 17 mil. kn

dok je gubitak ove djelatnosti povećan za 80% u odnosu na 2018. Investicije u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu su povećane za 56% dok je uvoz porastao za 17%. Stavka prihod od prodaje u inozemstvu također bilježi pad od 19%.

Izabrane stavke bilance djelatnosti A 03 (Ribarstvo) za 2019. godinu, kune

Bilanca	AOP	2018.	2019.	Indeks
Ukupno aktiva	065	2.213.191.946	2.219.058.555	100,3
Kapital i rezerve	067	613.141.196	726.312.191	118,5
Dugoročne obveze	095	330.648.080	910.382.233	275,3
Kratkoročne obveze	107	1.204.885.698	518.826.326	43,1
Zaposleni djelatnosti A 03:		1.251	1.338	107,0
Broj poduzeća djelatnosti A 03 koja su predala financijska izvješća: 75				

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Ukupna aktiva (i pasiva) u ovoj djelatnosti praktički je ostala nepromijenjena u odnosu na prošlu godinu. Stavka Kapital i rezerve povećana je za 18,5%, stavka dugoročnih obaveza porasla je za 275% a stavka kratkoročnih obaveza smanjena je za 56,9%. Broj zaposlenih

u ovoj djelatnosti povećan je za 7%. Iz ovih podataka očita je promjena zaduživanja poduzeća iz ove djelatnosti. Značajno povećanje stavke dugoročnih obaveza ukazuje da poduzeća iz ove djelatnosti više ne trebaju kratkoročne kredite već se

kreditiranje (i obaveze) usmjerilo na duži rok.

Izabrane stavke računa dobiti i gubitka djelatnosti A 03 (Ribarstvo) za 2019. godinu, kune

Račun dobiti i gubitka	AOP	2018.	2019.	Indeks
Troškovi osoblja	137	155.880.560	177.419.808	113,8
Neto plaće i nadnice	138	94.823.561	107.887.908	113,8
Ukupni prihodi	177	1.078.781.183	1.068.812.067	99,1
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	179	96.373.088	38.369.537	39,8
Dobit razdoblja	184	90.124.465	49.779.828	55,2
Gubitak razdoblja	185	6.536.013	21.244.077	325,0
Zaposleni djelatnosti A 03:		1.251	1.338	107,0
Broj poduzeća djelatnosti A 03 koja su predala financijska izvješća: 75				

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Ostali podaci, kune

	AOP	2018.	2019.	Indeks
Bruto investicije u dug. mat. i nemat. imovinu	278	117.837.125	94.460.024	80,2
Uvoz	273	379.541.497	426.803.143	112,5
Prihod od prodaje u inozemstvu	243	650.908.708	621.865.474	95,5

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Iz stavki računa dobiti i gubitka za 2019. vidljiv je veliki rast gubitka sa 6,53 mil. kn na 21,2 mil. kn, te sukladno tome pad dobiti za 55%. Ukupni prihodi ostali su na istom nivou kao prošle godine dok su troškovi osoblja i neto plaće i nadnice rasli za

13,8%. Broj zaposlenih porastao je za 7%. Bruto investicije su smanjene za 20%, uvoz je povećan za 12,5% dok je prihod od prodaje u inozemstvu smanjen za 4,5%. Ovi podaci govore o značajnom pogoršanju poslovanja ove djelatnosti.

Izabrane stavke bilance djelatnosti C 10 (Proizvodnja prehrambenih proizvoda) za 2019. godinu, kune

Bilanca	AOP	2018.	2019.	Indeks
Ukupno aktiva	065	765.374.996	884.985.203	115,6
Kapital i rezerve	067	177.478.965	180.936.776	101,9
Dugoročne obveze	095	307.465.189	336.677.652	109,5
Kratkoročne obveze	107	221.397.255	310.035.216	140,0
Zaposleni djelatnosti C10:		1.220	1.270	104,1
Broj poduzeća djelatnosti C10 koja su predala financijska izvješća: 128				

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

U 2019. u ovoj djelatnosti vidljivo je da je aktiva povećana za 15,6%, kapital i

rezerve 1,9%, dugoročne obaveze bilježe rast od 9,5% dok kratkoročne

bilježe rast od 40%. Isto tako u promatranom razdoblju, broj zaposlenih je povećan za 4,1%. Iz ovih

podataka može se primijetiti izraziti rast kratkoročnih obaveza (za 40%).

Izabrane stavke računa dobiti i gubitka djelatnosti C 10 (Proizvodnja prehrambenih proizvoda) za 2019. godinu, kune

Račun dobiti i gubitka	AOP	2018.	2019.	Indeks
Troškovi osoblja	137	96.559.124	108.889.140	112,8
Neto plaće i nadnice	138	62.913.266	71.175.685	113,1
Ukupni prihodi	177	605.888.438	615.005.078	101,5
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	179	24.797.553	18.694.087	75,4
Dobit razdoblja	184	27.473.345	22.876.626	83,3
Gubitak razdoblja	185	7.779.618	8.709.644	112,0
Zaposleni djelatnosti C 10:		1.220	1.270	104,1
Broj poduzeća djelatnosti C 10 koja su predala financijska izvješća:				

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Ostali podaci, kune

	AOP	2018.	2019.	Indeks
Bruto investicije u dug. mat. i nemat. imovinu	278	33.763.230	30.925.380	91,6
Uvoz	273	21.020.735	17.265.719	82,1
Prihod od prodaje u inozemstvu	243	97.736.591	103.790.937	106,2

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

U djelatnosti C 10 iz računa dobiti i gubitka vidljivo je da su troškovi osoblja, neto plaće i nadnice porasli za 12,8 i 13,1%. Ukupni prihodi su rasli za 1,5%, dok je stavka dobit prije oporezivanja smanjena za 25%. Broj

zaposlenih u djelatnosti C 10 rastao je 4%. Investicije u dugotrajnu imovinu pale su za 8,4%, uvoz ove djelatnosti je smanjen za 17,9% a prihod od prodaje u inozemstvu povećan je za 6,2%.

Izabrane stavke bilance djelatnosti C 11 (Proizvodnja pića) za 2019. godinu, kune

Bilanca	AOP	2018.	2019.	Indeks
Ukupno aktiva	065	287.669.100	293.582.892	102,1
Kapital i rezerve	067	2.663.392	3.999.492	150,2
Dugoročne obveze	095	139.768.424	130.799.995	93,6
Kratkoročne obveze	107	144.721.762	158.465.966	109,5
Zaposleni djelatnosti C11:		215	219	101,9
Broj poduzeća djelatnosti C 11 koja su predala financijska izvješća: 15				

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

U djelatnosti C 11 ukupna aktiva rasla je za 2%, kapital i rezerve rasle su za 50%, dugoročne obaveze su se

smanjile za 6,4% a kratkoročne su povećane za 9,5%. Broj zaposlenih povećan je za 2%. Svi pokazatelji iz

bilance pokazuju poboljšanje poslovanja ove djelatnosti.

Izabrane stavke računa dobiti i gubitka djelatnosti C 11 (Proizvodnja pića) za 2019. godinu, kune

Račun dobiti i gubitka	AOP	2018.	2019.	Indeks
Troškovi osoblja	137	19.120.177	19.958.864	104,4
Neto plaće i nadnice	138	11.832.259	12.650.060	106,9
Ukupni prihodi	177	155.584.080	142.924.523	91,9
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	179	12.789.794	-568.692	-
Dobit razdoblja	184	20.144.596	6.748.576	33,5
Gubitak razdoblja	185	7.553.492	7.422.695	98,3
Zaposleni djelatnosti C 11:		215	219	101,9
Broj poduzeća djelatnosti C 11 koja su predala financijska izvješća: 15				

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Ostali podaci, kune

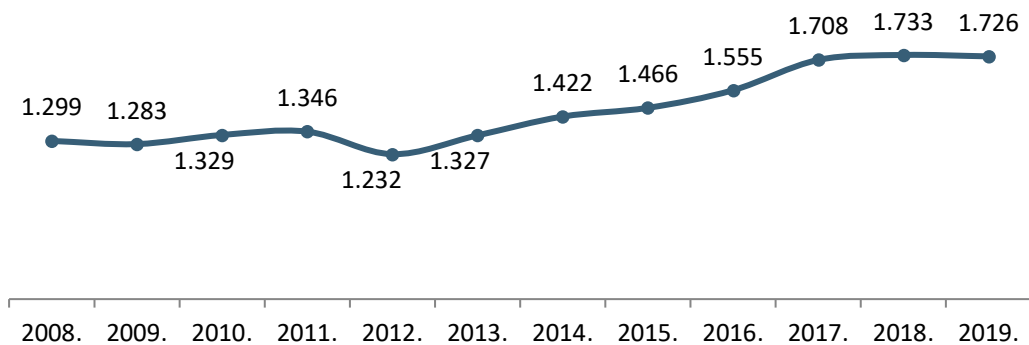
	AOP	2018.	2019.	Indeks
Bruto investicije u dug. mat. i nemat. imovinu	278	1.679.632	5.533.318	329,4
Prihod od prodaje u inozemstvu	243	30.672.623	27.568.243	89,9
Uvoz	273	0	561.612	

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Djelatnost C 11 bilježi rast stavke troškova osoblja za 4,4%, rast plaća i nadnica za 6,9% te pad ukupnih prihoda za 8%. Posebno se može primijetiti da u 2019. nema dobiti (djelatnost bilježi gubitak od 569.000 kn). Čista dobit je značajno smanjena dok je gubitak djelatnosti na

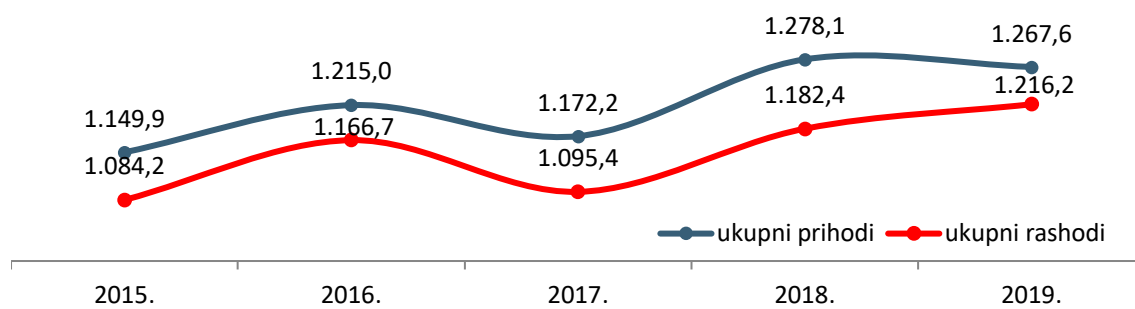
prošlogodišnjoj razini. Investicije u dugotrajnu imovinu su značajno povećane (za 329%) dok je prihod od prodaje u inozemstvu smanjen za 10%. Povećanje stavke investicija vjerojatno je povezano s novim ciklusom zamjene tehnoloških linija najvećeg proizvođača pića – Maraska.

Broj zaposlenih u Poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu gospodarstva Zadarske županije, mjereno satima rada

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u POLJOPRIVREDI, ŠUMARSTVU I RIBARSTVU gospodarstva Zadarske županije (u milijunima kuna)

Izvor: Fina; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Promatrajući graf ukupnih prihoda u djelatnosti A u 2019. vidljivo je blago smanjenje ukupnih prihoda u odnosu

na 2018. Ipak ostaje trend većih ukupnih prihoda od ukupnih rashoda kroz cijelo razdoblje 2015. -2019.

INDUSTRIJA

REZULTATI INDUSTRIJE U 2019. GODINI

Broj zaposlenih, prihodi i financijski rezultat industrijskog sektora gospodarstva Zadarske županije, po odjeljcima djelatnosti

Područje / odjeljak djelatnosti		Broj GFI za 2019.	Zaposleni na bazi sati rada		Indeks	Ukupni prihodi (AOP177), kune		Indeks	Razlika UP 2019. - 2018., kune	Dobit/gubitak prije oporezivanja (AOP179), kune		Indeks
			2018.	2019.		2018.	2019.			2018.	2019.	
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	26	187	184	98,4	101.323.835	105.031.604	103,7	4.424.648	695.856	1.090.387	156,7
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	469	4.135	4.383	106,0	3.096.236.500	3.199.967.648	103,4	232.932.279	168.384.473	130.284.358	77,4
C10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	128	1.220	1.270	104,1	605.888.438	615.005.078	101,5	25.440.623	24.797.553	18.694.087	75,4
C11	Proizvodnja pića	15	215	219	101,9	155.584.080	142.924.523	91,9	-16.347.995	12.789.794	-568.692	-4,4
C13	Proizvodnja tekstila	18	172	181	105,2	69.035.748	74.535.390	108,0	-526.574	3.571.655	5.079.704	142,2
C14	Proizvodnja odjeće	9	15	16	106,7	4.236.539	3.492.357	82,4	-188.233	-183.877	-87.821	47,8
C15	Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	1	0	1		7.085	81.549		7.085	943	9.835	
C16	Prerada drva i pr.od drva i pluta, osim namještaja; proiz. pr. od slame i plet. mat.	23	60	61	101,7	21.937.750	16.501.419	75,2	5.349.422	-85.852	465.315	- 542,0
C17	Proizvodnja papira i proizvoda od papira	3	15	27	180,0	7.744.006	15.645.355	202,0	-2.751.771	-620.416	1.419.352	- 228,8
C18	Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	15	21	27	128,6	5.160.658	8.453.396	163,8	-53.444	-888.845	1.027.115	- 115,6
C19	Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	2	16	18	112,5	26.250.337	33.610.297	128,0	4.717.392	3.622.328	6.665.565	184,0
C20	Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	7	18	22	122,2	9.613.713	11.437.886	119,0	764.346	526.620	408.529	77,6
C22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	29	170	181	106,5	108.265.817	130.557.201	120,6	14.180.021	278.975	1.256.887	450,5

C23	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	24	242	252	104,1	269.947.104	268.104.806	99,3	4.154.397	14.457.197	8.678.066	60,0
C24	Proizvodnja metala	4	1.190	1.260	105,9	1.345.308.055	1.379.106.037	102,5	157.375.973	85.213.943	61.953.987	72,7
C25	Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	42	134	154	114,9	78.875.601	102.706.528	130,2	16.796.392	10.824.935	7.807.174	72,1
C26	Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	15	57	56	98,2	27.038.225	27.618.535	102,1	794.826	2.712.345	2.187.874	80,7
C27	Proizvodnja električne opreme	8	137	141	102,9	91.671.346	94.899.218	103,5	3.666.236	12.943.257	12.857.716	99,3
C28	Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	13	100	93	93,0	28.206.317	35.831.807	127,0	-37.786.844	-7.690.826	-7.968.188	103,6
C29	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	3	7	13	185,7	735.735	4.083.769	555,1	734.958	-415.952	441.162	-106,1
C30	Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	14	48	45	93,8	19.583.090	18.182.443	92,8	5.557.524	1.114.248	1.103.031	99,0
C31	Proizvodnja namještaja	23	113	123	108,8	149.110.913	133.022.757	89,2	38.179.549	2.090.226	1.019.215	48,8
C32	Ostala prerađivačka industrija	9	21	22	104,8	4.119.063	4.095.920	99,4	736.542	415.202	75.622	18,2
C33	Popravak i instaliranje strojeva i opreme	64	164	201	122,6	67.916.880	80.071.377	117,9	12.131.854	2.911.020	7.758.823	266,5
D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	30	24	28	116,7	103.546.858	143.639.085	138,7	-15.072.166	20.316.764	35.191.915	173,2
	SEKTOR INDUSTRIJE	492	4.346	4.595	105,7	3.301.107.193	3.448.638.337	104,5	222.284.761	189.397.093	166.566.660	87,9
	GOSPODARSTVO UKUPNO	4.755	25.354	27.197	107,3	14.870.046.757	16.034.413.486	107,8	1.515.933.613	631.145.778	976.487.661	154,7

Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

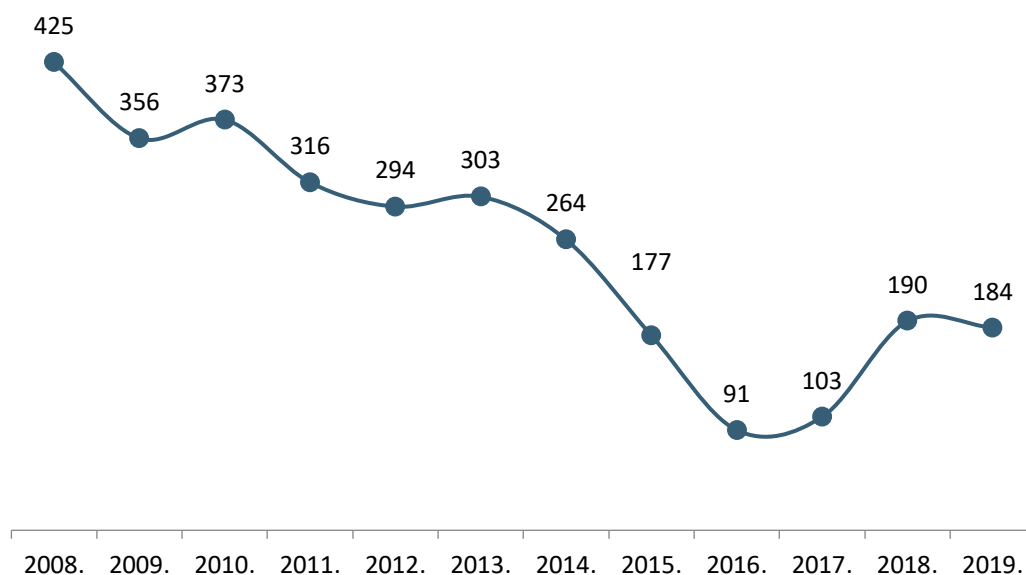
Nacionalna klasifikacija djelatnosti (NKD 2007.) u industrijski sektor smješta područja djelatnosti: B - Rudarstvo i vađenje, C - Prerađivačka djelatnost, D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, bez posljednje skupine 35.3 Opskrba parom i klimatizacija. Godišnji financijski izvještaj poduzetnika za 2018. predalo je ukupno 492 gospodarstvenika iz Sektora industrije: 437 iz Prerađivačke industrije, 27 iz Rudarstva i vađenja, te 28 iz područja Opskrba električnom energijom, plinom...

Rudarstvo i vađenje teško se nosilo s padom konjunktura u kriznom razdoblju. Broj zaposlenih pao je sa

425 u 2008. na samo 91 u 2016. godini. Potom slijedi djelomični oporavak i u 2019. godini imamo 184 zaposlena. Uz smanjenje broja zaposlenih, ukupni prihodi smanjivali su se u razdoblju od 2008. do 2014. godine, ipak zadržavajući pozitivan financijski rezultat.

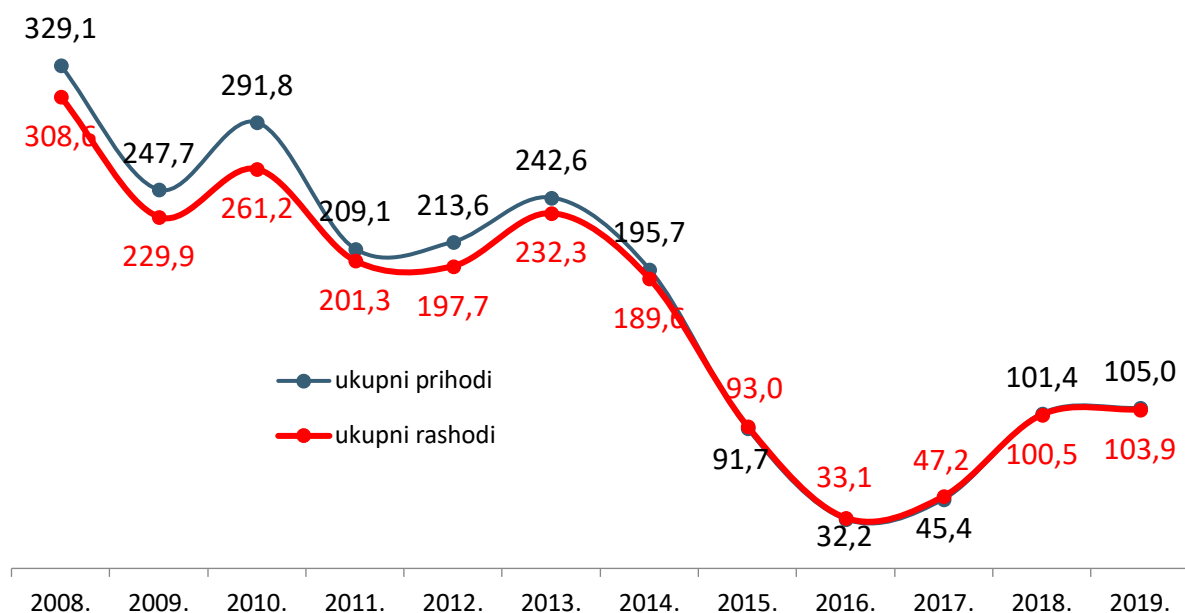
Iz GFI-a, koje je za poslovnu 2019. godinu predalo 26 poduzetnika iz ovog područja djelatnosti, vidljivo je da je, u usporedbi s prethodnom godinom, broj zaposlenih smanjen za 1,6%. Međutim, ukupni prihodi povećani su za 3,6%, više nego rashodi koji su povećani za 3,3%, pa je i iskazana dobit od 1,1 mil. kuna veća od prošlogodišnje.

Broj zaposlenih u djelatnostima Rudarstva gospodarstva Zadarske županije, mjeren satima rada

Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u djelatnostima Rudarstva gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna

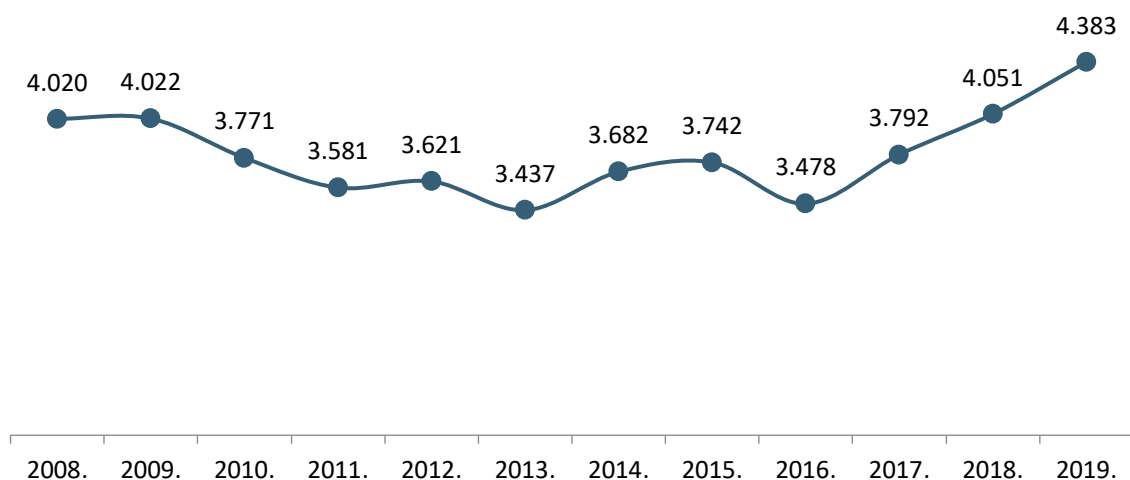

Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

Prerađivačka industrija je najvažniji segment sektora industrije, a po ostvarenim приходima i broju zaposlenih niz godina je na drugom mjestu u gospodarstvu Zadarske županije, odmah iza Trgovine. I dok Trgovina postupno smanjuje svoj udjel ukupnih prihoda u gospodarstvu Zadarske županije, Prerađivačka industrija ga povećava i taj udjel je zadnjih pet godina na razinama iznad 20%. Krizne godine ograničile su potražnju, poglavito na domaćem tržištu. Smanjena je proizvodna aktivnost, što je rezultiralo smanjenjem ukupnih prihoda, ne i ukupnih rashoda u istoj mjeri, jer je proizvodnja vezana uz velika kapitalna ulaganja u postrojenja i opremu, kreditna zaduženja i optimalizaciju troškova vezanu uz punu proizvodnju. Zbog svega toga agregirani podaci poslovanja Prerađivačke industrije iskazuju gubitke kroz niz godina, sve do 2015. godine kada ukupni prihodi

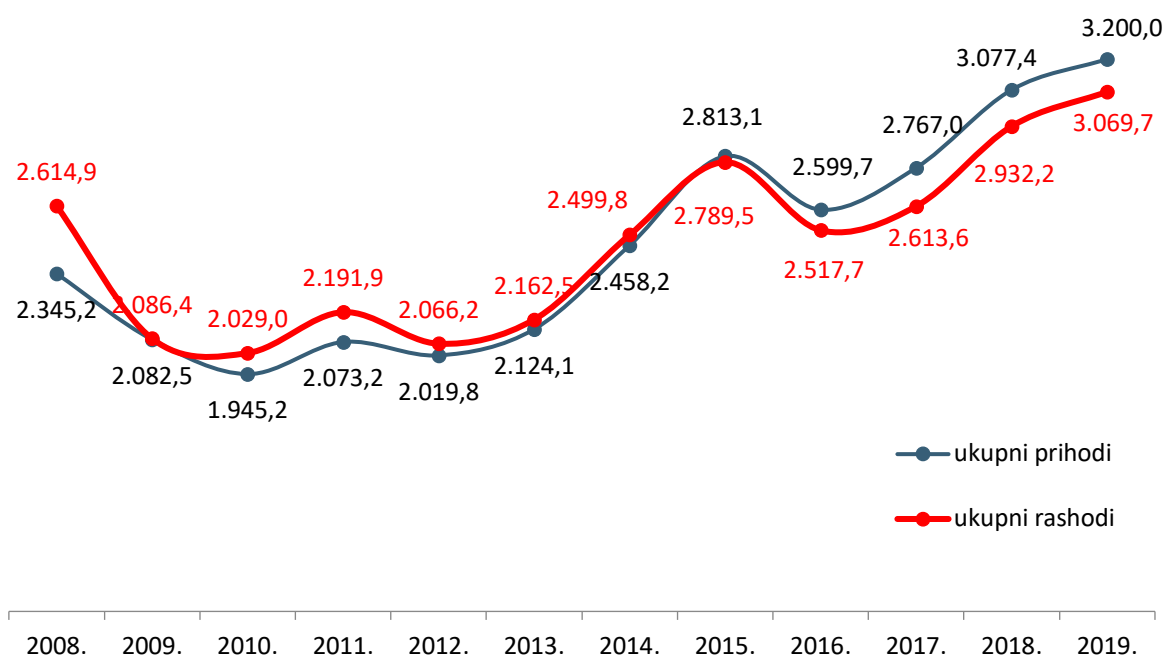
premašuju prihode iz pretkrizne 2008. godine, ali s iskazanom minimalnom bruto dobiti. Slijedećih godina uz oscilacije vrijednosti prihoda i ostvarene dobiti raste, a u 2019. godini ostvareno je dosad rekordnih 3.120,0 mil. kuna ukupnih prihoda uz ne tako visoku dobit prije oporezivanja u iznosu od 77,4 mil. kuna. Broj zaposlenih dostigao je, čak i nadmašio razinu iz 2008. i 2009. godine. U odnosu na prethodnu godinu broj zaposlenih povećan je za 6,0%, a prosječna plaća narasla je za 4,3%. Također, prema zadnje predanim godišnjim izvještajima, u odnosu na prethodnu 2018. godinu, 469 poduzetnika iz ovog područja djelatnosti imalo je rast ukupnih prihoda za 3,4%, i prihoda od prodaje u inozemstvu za 4,1%. Povećana je i aktiva i to za 11,3%, vlastiti kapital za 5,3%, bruto investicije u dugotrajnu imovinu za 48,0%.

Broj zaposlenih u Prerađivačkoj industriji gospodarstva Zadarske županije, mjeren satima rada

Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Prerađivačkoj industriji gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna

Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

U rekordnom broju zaposlenih Prerađivačke industrije (4.383 prosječno zaposlena) u 2019. godini, prednjačila su dva vodeća odjeljka,

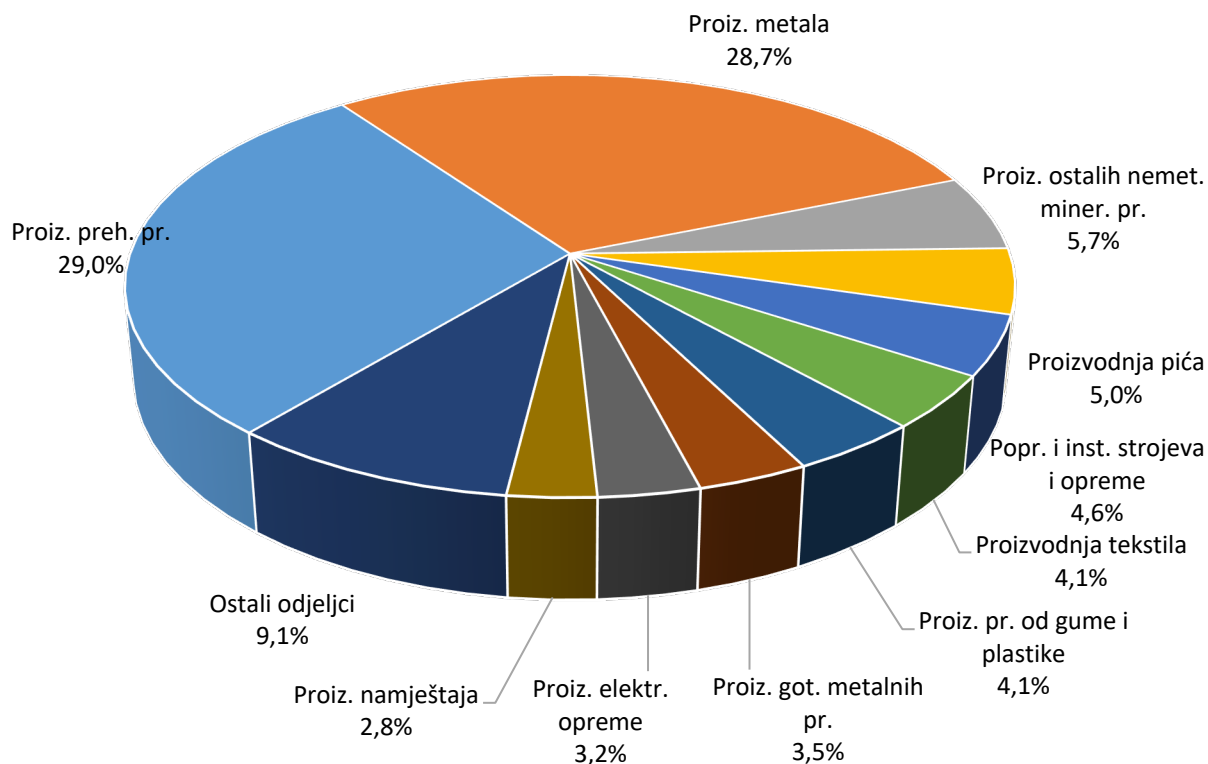
Proizvodnja prehrambenih proizvoda sa 1.270 zaposlenih i Proizvodnja metala sa 1.260 zaposlenih, što zajedno čini više od polovice

zaposlenih u Prerađivačkoj industriji. Prosječna mjesečna neto isplaćena plaća (dobivena omjerom Neto plaća i nadnica – AOP138 i prosječnog broja zaposlenih – prema satima rada) u Prerađivačkoj industriji bila je 5.236,82 kune, u Proizvodnji metala isplaćena je prosječna plaća od 6.229,39 kuna, dok je u Proizvodnji prehrambenih proizvoda plaća bila 4.670,32 kune. Najniže plaće, niže od 3.000,00 kuna isplaćene su u odjeljcima Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa te u Proizvodnji odjeće, za njihovih ukupno 24 zaposlenika. Proizvodnja metala vodeća je i u ostvarenju ukupnih prihoda, opet rekordnih 1.379,1 mil. kuna ili 2,5% više nego u 2018. godini,

odnosno čak 43,1% ukupnih prihoda Prerađivačke industrije. Od toga čak 1.037,9 mil. kuna ostvareno je prodajom u inozemstvu. Daleko ispred drugih odjeljaka industrijskog sektora, ovaj odjeljak ostvaruje i dobit i to 62,0 mil. kuna u 2019. godini. Proizvodnja prehrambenih proizvoda, druga po značaju u prerađivačkoj industriji Zadarske županije imala je 615,0 mil. kuna ukupnih prihoda (1,1% više nego prethodne godine), uz 18,7 mil. kuna bruto dobiti (24,6% manje nego prethodne godine).

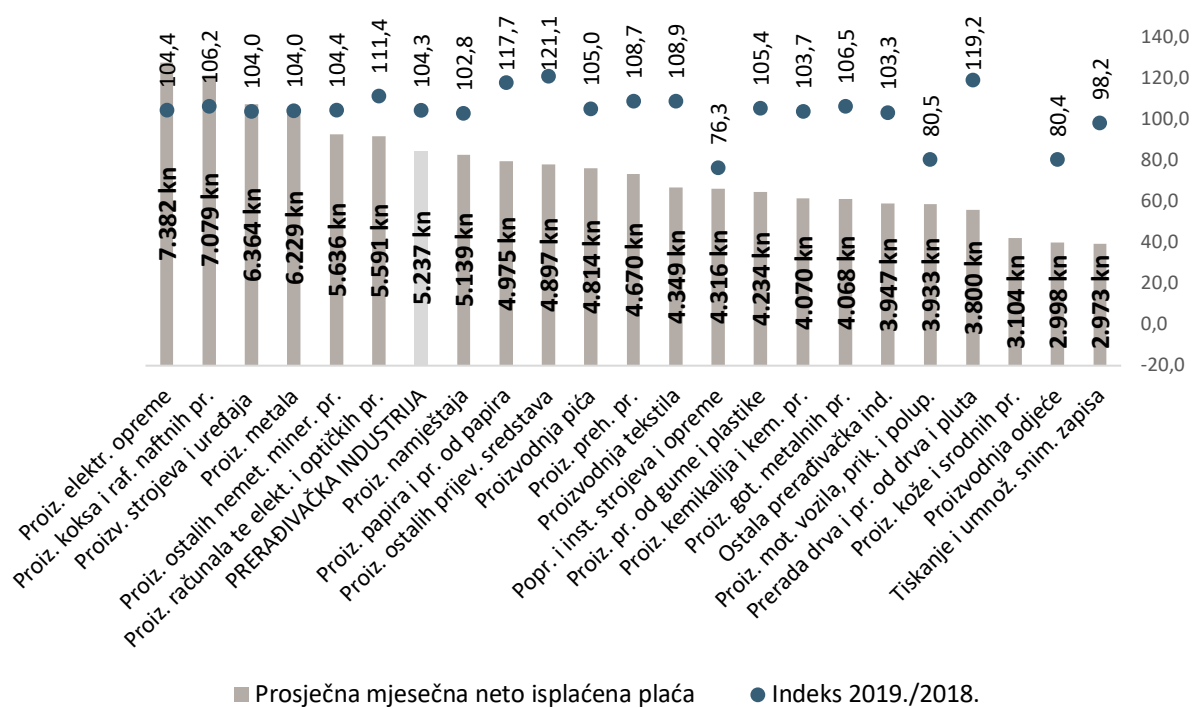
Poslovne rezultate ostalih odjeljaka Prerađivačke industrije pratimo na slijedećim grafikonima.

Struktura broja zaposlenih u Prerađivačkoj industriji gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini, po odjeljcima

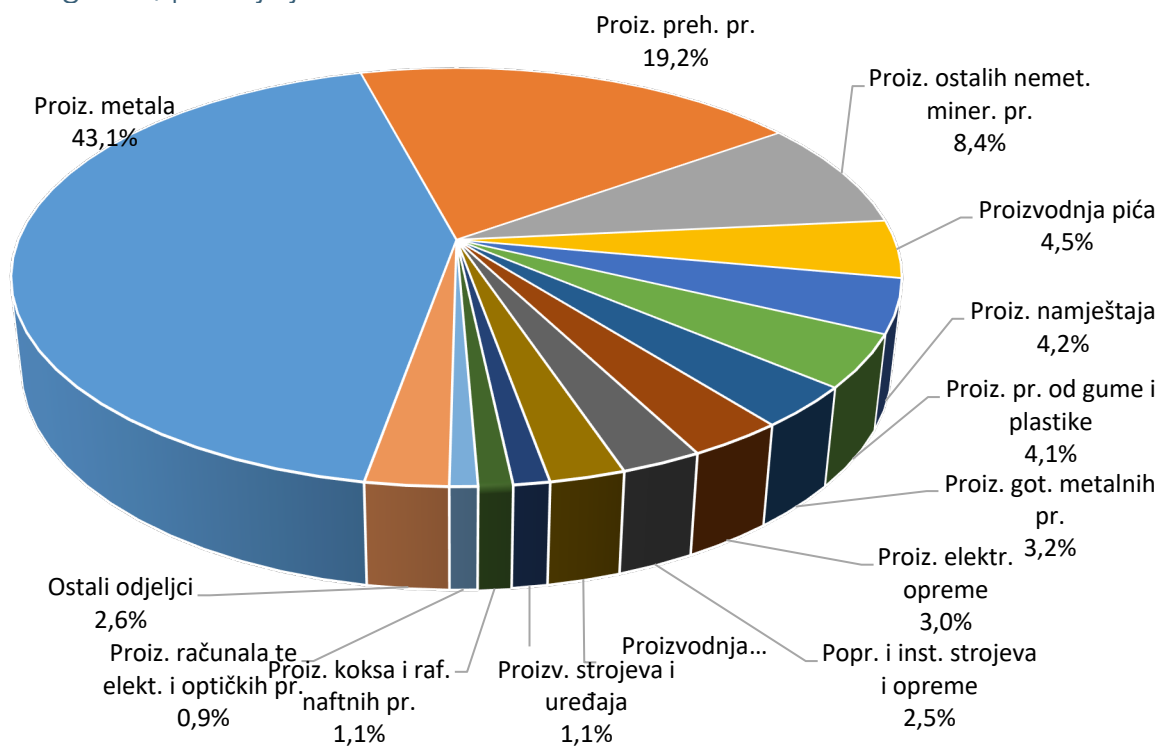
Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

Prosječna mjesečna neto isplaćena plaća u Prerađivačkoj industriji gospodarstva Zadarske županije u 2019. i indeksi promjene visine plaće u odnosu na 2018. godinu, po odjeljcima

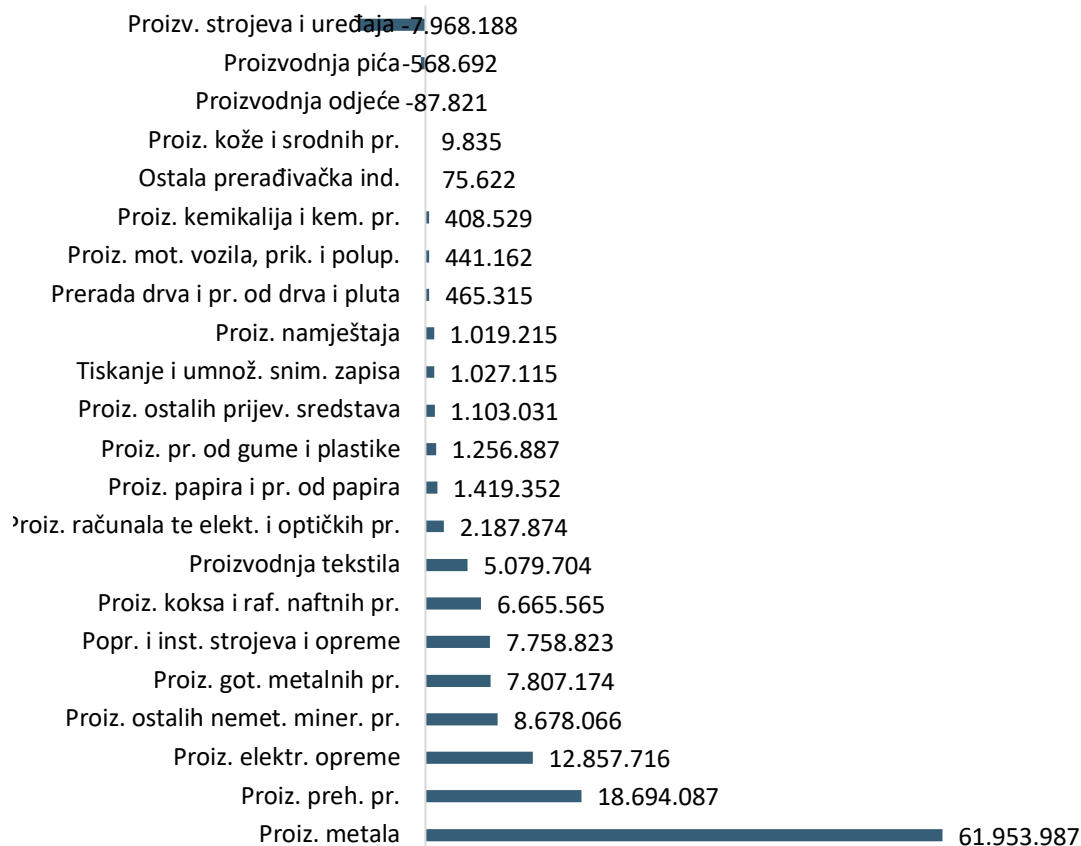
Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

Struktura ukupnih prihoda u Prerađivačkoj industriji gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini, po odjeljcima

Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

Ostvarena dobit ili gubitak prije oporezivanja (AOP179) Prerađivačke industrije gospodarstva Zadarske županije u 2019. godini, u kunama , po odjeljcima

Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

GRADITELJSTVO

Djelatnost graditeljstva Zadarske županije je nakon izlaska iz višegodišnje krize u 2019. bilježila sjajne rezultate. Broj zaposlenih povećan je za 22% u odnosu na prethodnu godinu, prihodi su povećani za 29%, uz znatno manji rast rashoda, pa je godinu završilo s 63,9 mil. kuna agregirane bruto dobiti za razliku od 77,2 mil. kuna prošlogodišnjeg gubitka. Povećani su prihodi od prodaje u inozemstvu za 8,1% i bruto investicije za 48,2%.

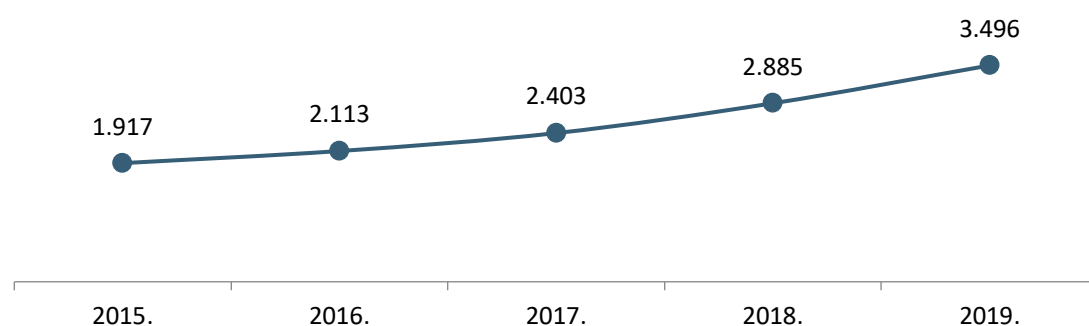
U protekloj 2019. godini u Zadarskoj županiji zaprimljeno je ukupno 2.162 zahtjeva za građevinsku dozvolu i 109

zahtjeva za izmjenom i dopunom građevinske dozvole (ukupno 2.271). Od toga riješeno je 967 građevinskih dozvola, 60 izmjena i dopuna i 17 građevinskih dozvola po prethodnim važećim zakonima. Dakle, ukupno je riješeno 1.044 zahtjeva kojima je odlučeno o mogućnosti gradnje. Izuzetno velik broj zahtjeva u 2019. godini je posljedica izmjene Zakona o gradnji koji se odnosio na odredbu za „zgrade gotovo nulte energije“ koja se nije primjenjivala na zahtjeva postavljene do kraja 2019. godine. Kako primjena te odredbe poskupljuje projektiranje, a još više gradnju, tako

su investitori postavljali zahtjeve (uglavnom nepotpune) do isteka 2019. Broj zahtjeva u 2018. je bio za građevinske dozvole uključujući izmjene i dopune 1.151 (riješeno 1.018), a u 2017. godini 1.151 (riješeno 866).

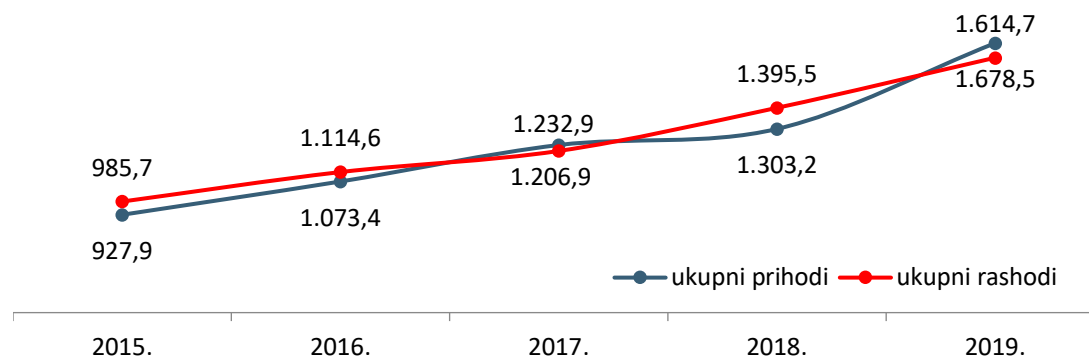
Najvažnije tvrtke u graditeljstvu Županije jesu Sarađen d.o.o., Lavčević Zadar d.o.o., Ceste Zadarske županije d.o.o., Vodoinstalacija d.o.o. i Cautela d.o.o.

Broj zaposlenih u Graditeljstvu gospodarstva Zadarske županije, mjeren satima rada

Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Graditeljstvu gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna

Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

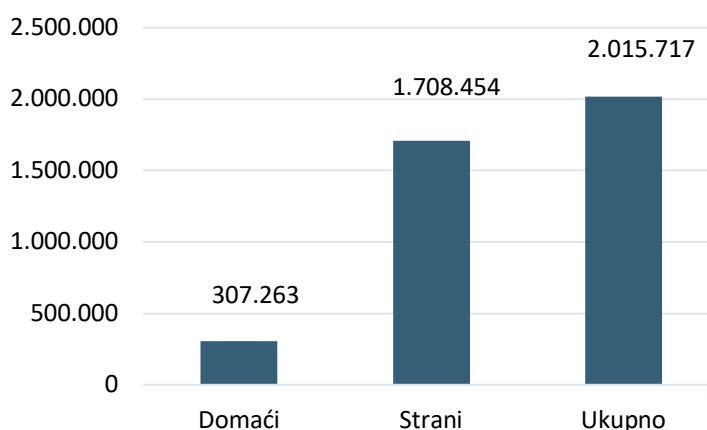
TURIZAM

Turistički dolasci i noćenja u 2019. godini

Prema podacima Turističke zajednice Zadarske županije u 2019. godini u Zadarskoj županiji ostvareno je ukupno 2.015.717 turističkih dolazaka ili 5% više dolazaka nego 2018. godine, te ukupno 15.128.176 noćenja ili 4,4% više nego prethodne godine. Od toga su domaći turisti ostvarili 7% više dolazaka i 9% više noćenja, a strani turisti 5% više dolazaka i 3% više

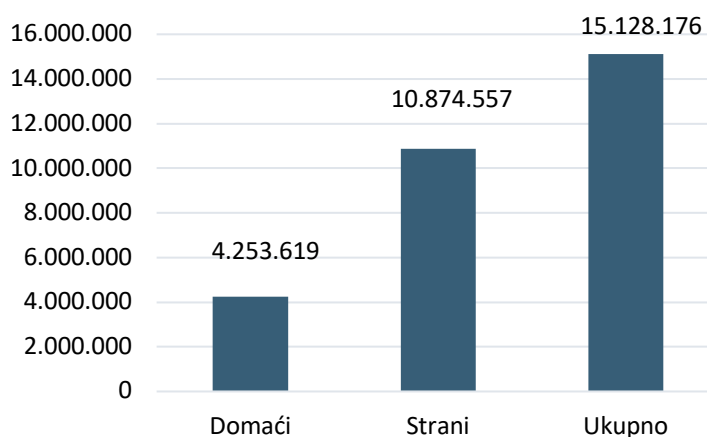
noćenja. Zadarska županija ostvarila je po prvi puta više od 15 milijuna noćenja. Potrebno je napomenuti kako se korišteni podaci Turističke zajednice Zadarske županije, koji uključuju podatke iz nautike i nekomercijalnog smještaja razlikuju od podataka Državnog zavoda za statistiku čije su brojke dolazaka i noćenja nešto manje.

Broj turističkih dolazaka u 2019.

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; Obrada: HGK ŽK Zadar

Broj noćenja u 2019.

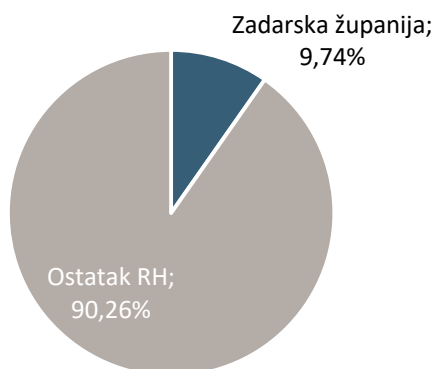
Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; Obrada: HGK ŽK Zadar

Zadarska županija i Republika Hrvatska

Prema podacima Hrvatske turističke zajednice u 2019. godini Zadarska županija bilježi 9,74% svih dolazaka u

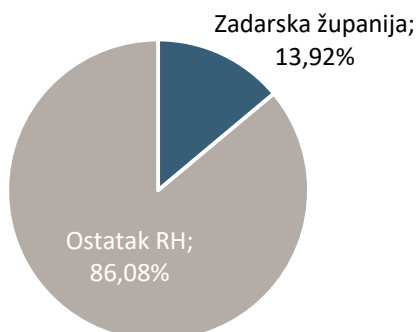
Republiku Hrvatsku te 13,92% svih noćenja.

Udjel Zadarske županije u turističkim dolascima u Hrvatsku 2019. godine

Izvor: Hrvatska turistička zajednica; Obrada: HGK ŽK Zadar

Udjel Zadarske županije u turističkim noćenjima u Hrvatskoj 2019. godine

Izvor: Hrvatska turistička zajednica; Obrada: HGK ŽK Zadar

Dolasci i noćenja po mjesecima

Dinamika ostvarenja turističkog prometa po mjesecima odražava veliku sezonalnost. Najveći se promet i dalje ostvaruje u srpnju i kolovozu, u kojima se zajedno ostvaruje 56% ukupnih dolazaka, te 67% ukupnih noćenja na području Zadarske

županije. Mjeseci ožujak, travanj, svibanj i lipanj su podložni rasporedu uskršnjih blagdana, Tijelova i Duhova. Od siječnja do travnja te od listopada do prosinca turistički promet je ipak zanemariv, budući da većina hotela ne radi, kampovi su zatvoreni, poslovna

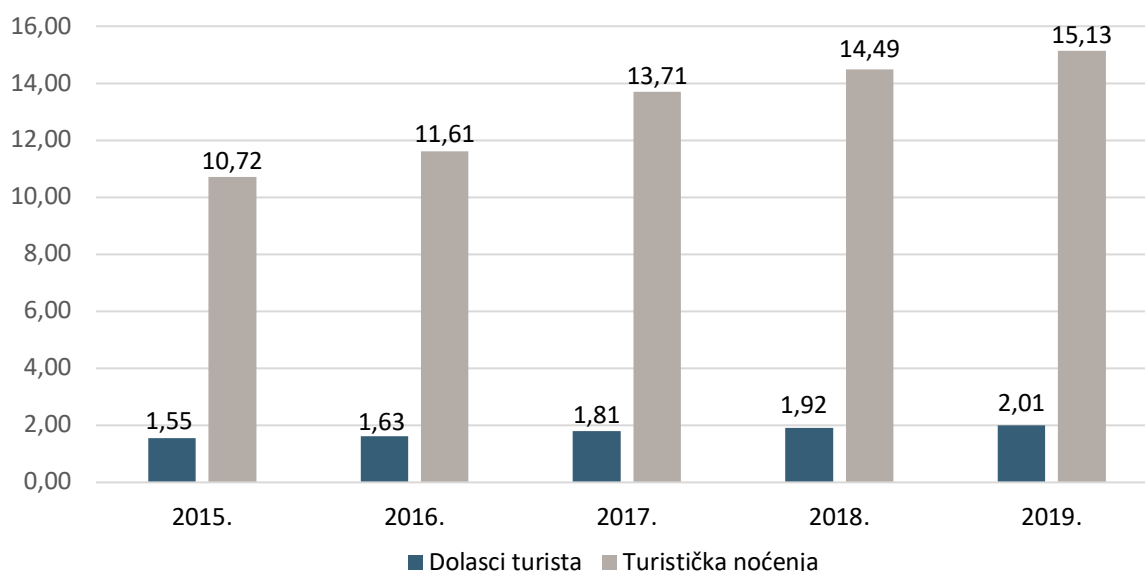
putovanja i kongresi svedeni na minimum, a Zračna luka Zadar je tad povezana samo sa Zagrebom.

Trend turističkih dolazaka i noćenja od 2014. do 2019. godine

Broj dolazaka turista od 2014. do 2019. godine povećao se za 547.411, što je povećanje od 37,2%, dok stopa rasta dolazaka u 2019. godini iznosi 5%. U istom razdoblju broj se noćenja povećao za 5.045.526, odnosno 50%.

Stopa rasta noćenja u 2019. iznosi 4,4%. Potrebno je napomenuti kako se analiza dolazaka i noćenja u razdoblju od 2015. do 2019. godine temelji na podacima iz sustava eVisitor.

Turistički promet u Zadarskoj županiji od 2015. do 2019. godine (u milijunima)

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; Obrada: HGK ŽK Zadar

Struktura gostiju u 2019. godini

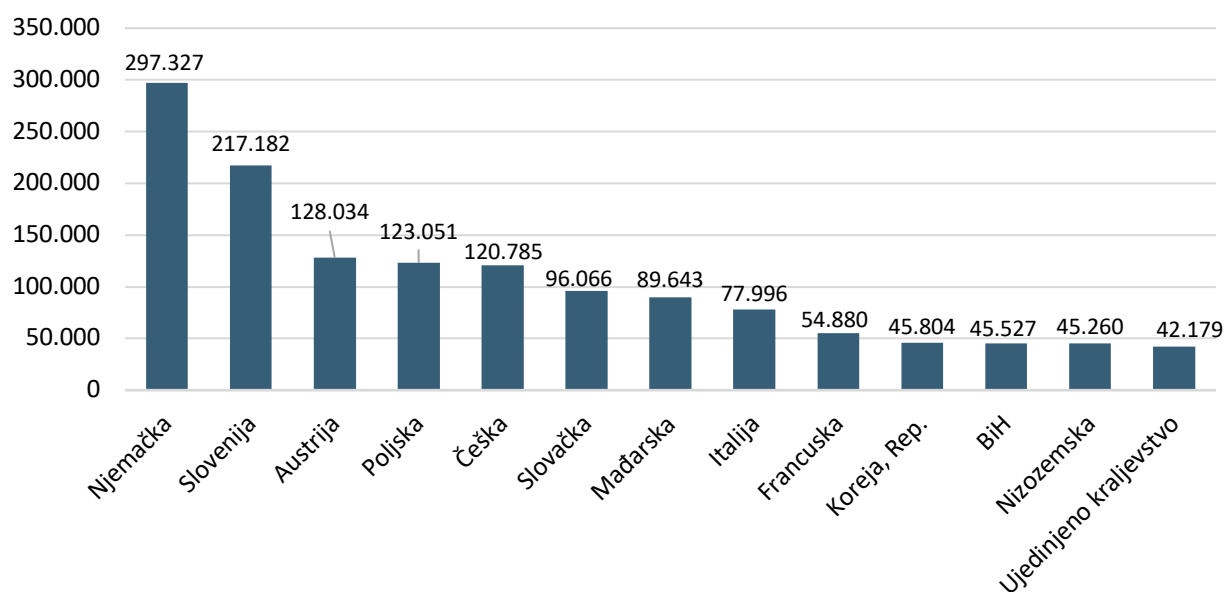
U ukupnom broju dolazaka, strani gosti čine 84,76% svih dolazaka, dok 15,24% čine domaći dolasci.

Dolasci po zemljama

U 2019. godini najviše dolazaka bilježi se iz Njemačke, 297,327 dolazaka,

zatim iz Slovenije, Austrija, Poljske, Češke, Slovačke, Mađarske i Italije.

Dolasci po zemljama

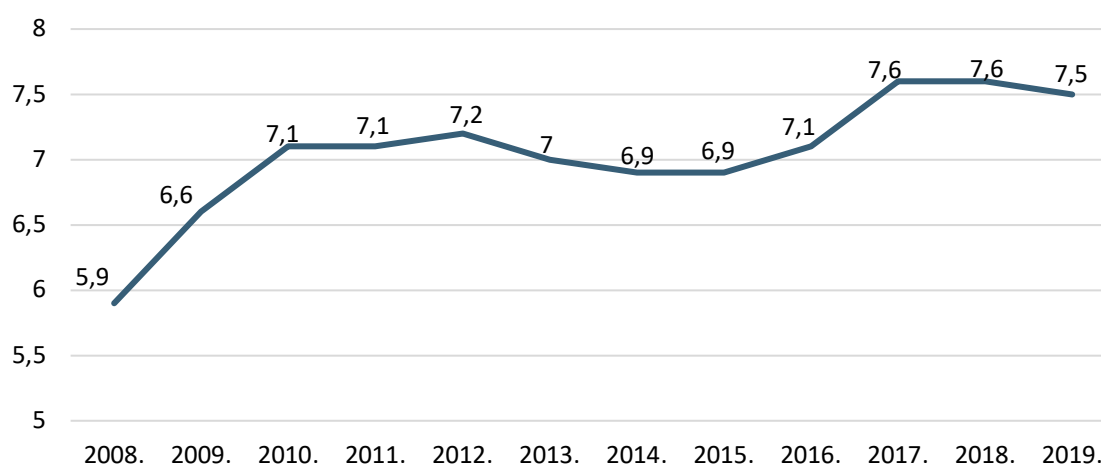
Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; Obrada: HGK ŽK Zadar

Prosječna duljina boravka

U Zadarskoj županiji turisti su u 2019. godini prosječno boravili 7,5 dana, što je gotovo na istoj razini kao i u 2018.

godini. Slijedi prikaz trenda duljine boravka od 2008. do 2019. godine.

Duljina boravka gostiju (u danima)

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; Obrada: HGK ŽK Zadar

Dolasci i noćenja po vrstama smještaja

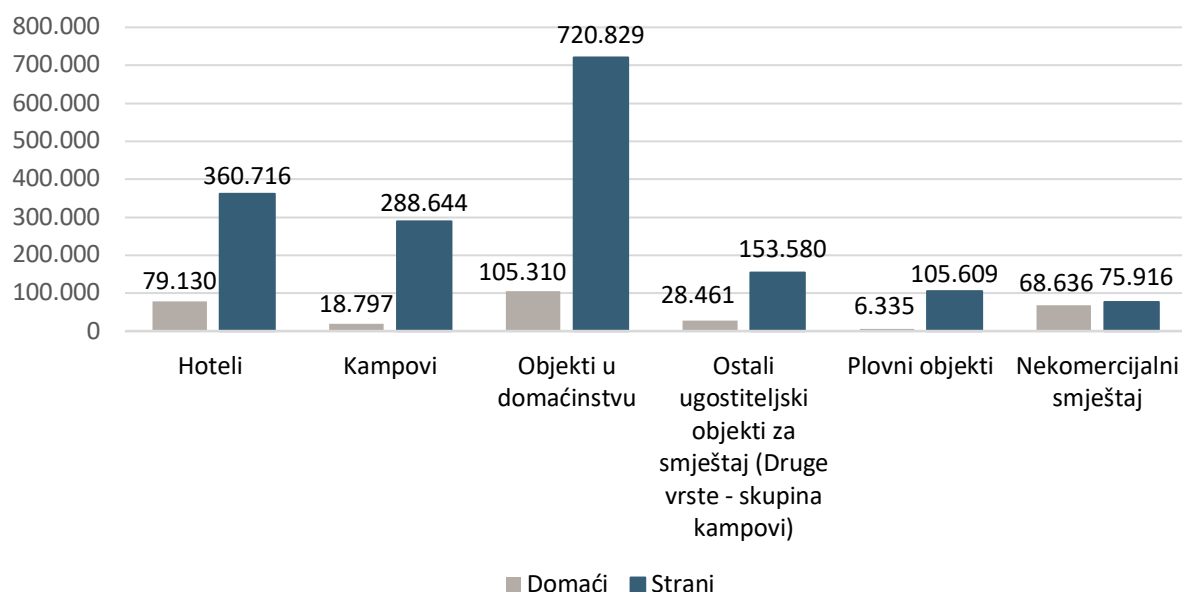
U grafu ispod je prikazano učešće pojedinih vrsta smještaja u ukupnom broju dolazaka. Najveći postotak 41%

ostvaruje se u privatnom smještaju, slijede hoteli i turistička naselja sa 22%, te kampovi sa 15%. Ovi podaci

su odraz broja kreveta u pojedinim vrstama smještaja te dolazi do izražaja

velika zastupljenost objekata u domaćinstvu u ukupnom kapacitetu.

Turistički dolasci u Zadarsko županiji u 2019. godini, prema vrstama smještaja

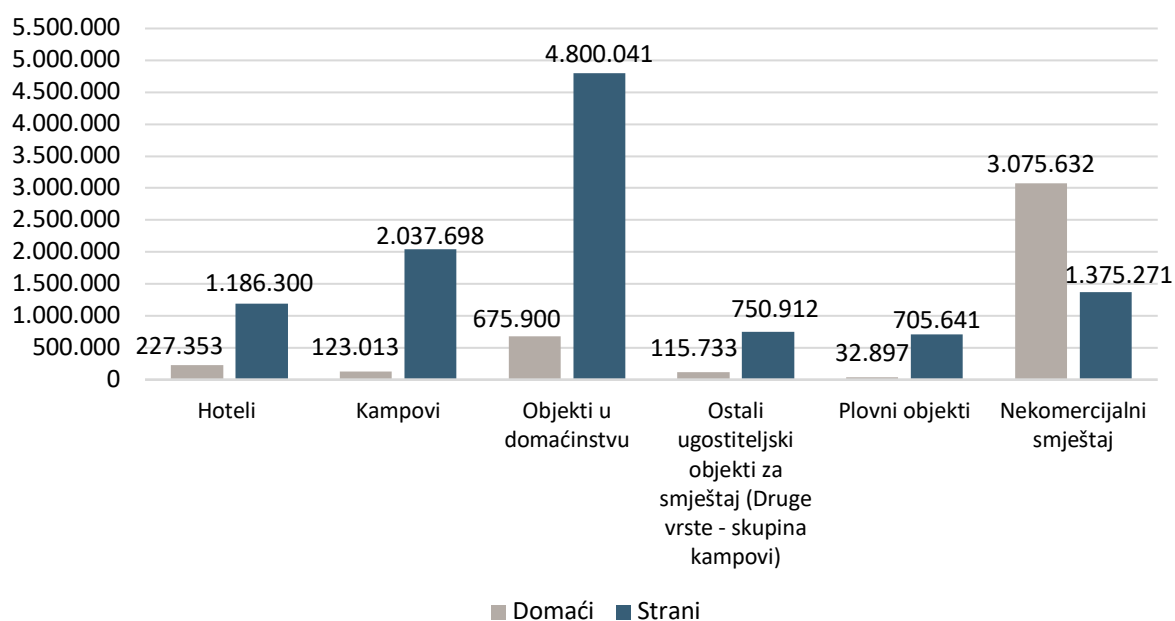

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; Obrada: HGK ŽK Zadar

Idući graf prikazuje učešće pojedinih vrsta smještaja u ukupnom broju noćenja. Najveći postotak 36%

ostvaruje se u privatnom smještaju, slijedi nekomercijalni smještaj 29%, kampovi 14%, hoteli 9%.

Turistička noćenja u Zadarsko županiji u 2019. godini, prema vrstama smještaja

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; Obrada: HGK ŽK Zadar

Struktura smještajnih kapaciteta

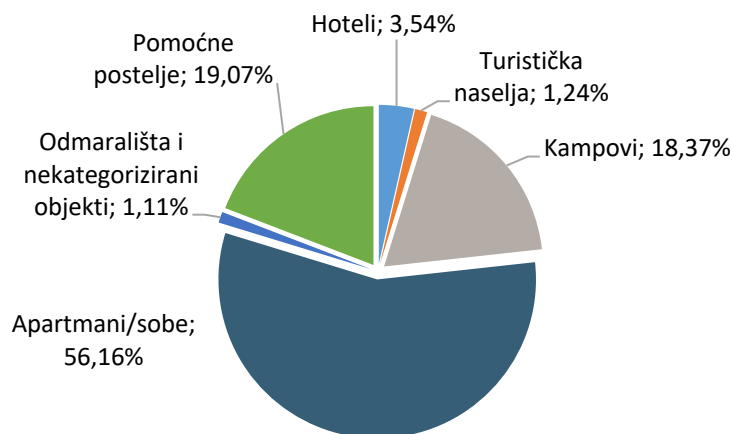
U strukturi smještajnih kapaciteta u Zadarskoj županiji od ukupnog broja kreveta u 2019. godini najveći udio otpada na privatni smještaja, čak 56,16%, dok se na drugom mjestu nalaze kampovi sa 18,37%. Primjetan

je nedostatak kreveta u hotelima i turističkim naseljima. Ukupan broj kreveta se u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu povećao za 5,49%, a gledajući samo broj kreveta u obiteljskom smještaju za 4,81%.

	Broj objekata		Broj kreveta		Indeks
	2018.	2019.	2018.	2019.	2019/2018
Hoteli	56	60	7.631	6.753	88,49
Turistička naselja	5	6	1.906	2.363	123,98
Kampovi	399	415	32.454	35.092	108,13
Apartmani/sobe	35.419	36.885	102.358	107.286	104,81
Odmarališta i nekategorizirani objekti	39	43	1.603	2.113	131,82
Pomoćne postelje			34.076	36.422	106,88
Ukupno	35.943	37.432	181.078	191.025	105,49

Izvor: Ured državne uprave za turizam; Obrada: HGK ŽK Zadar

Struktura smještajnih objekata u Zadarskoj županiji u 2019. godini, prema vrstama smještaja

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; Obrada: HGK ŽK Zadar

Iskorištenost kapaciteta u danima od siječnja do prosinca 2019.

VRSTA SMJEŠTAJA	KAPACITET	OSTVARENA NOĆENJA I-XII 19.	ISKORIŠTENOST KAPACITETA U DANIMA
HOTELI I TURISTIČKA NASELJA	9.116	1.413.653	155
KAMPOVI	35.092	2.160.711	62
OBJEKTI U DOMAĆINSTVU	108.282	6.268.770	58
UKUPNO	152.490	9.843.134	65

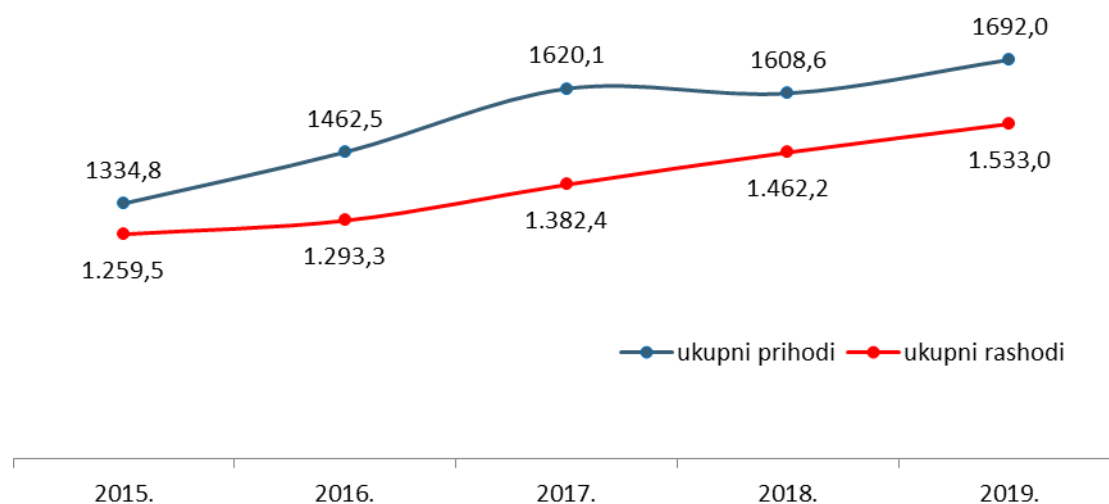
Izvor podataka: eVisitor

Financijski pokazatelji Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u 2019. godini

U 2019. godini djelatnost I-Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane bilježi rast ukupnih prihoda od 7,6% i ukupnih rashoda od 7,9%. U strukturi ukupnih prihoda

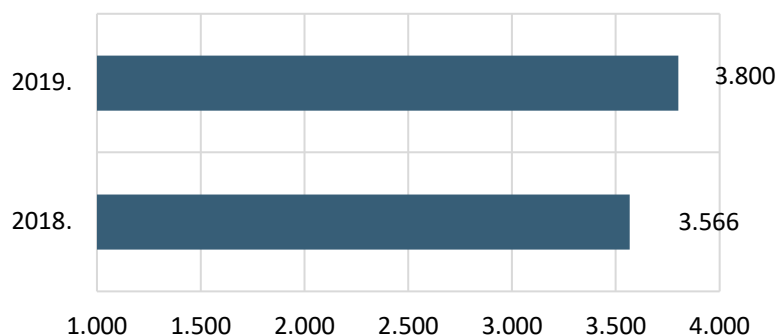
gospodarstva Zadarske županije navedena djelatnost zauzima udio od 10,55%. U 2019. godini ostvarena je dobit koja je iznosila 159 milijuna kuna.

Kretanje ukupnih prihoda i rashoda u Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane gospodarstva Zadarske županije (u milijunima kuna)

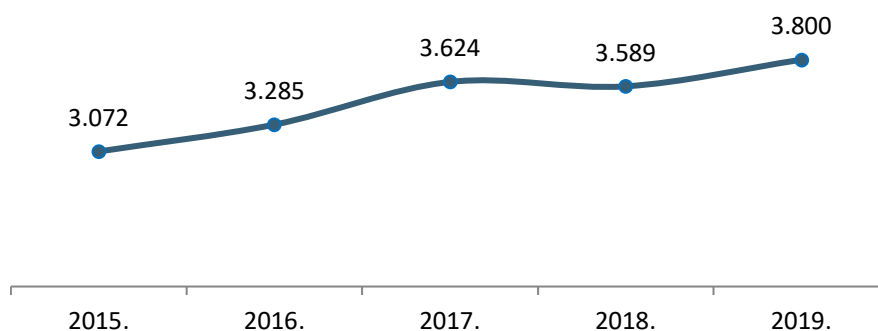
Izvor: FINA; Obrada: HGK ŽK Zadar

Prosječan broj zaposlenih u Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane gospodarstva Zadarske županije, mjeren satima rada

Izvor: FINA; Obrada: HGK ŽK Zadar

Broj zaposlenih u Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane gospodarstva Zadarske županije, mjeren satima rada

Izvor: FINA; Obrada: HGK ŽK Zadar

Investicije u turizmu u 2019. godini

Prema podacima FINA-e, u 2019. godini ukupna vrijednost bruto investicija u novu dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu za djelatnost I-Djelatnost pružanja

smještaja te pripreme i usluživanja hrane u Zadarskoj županiji iznosila je 328.255.188,00 kuna što je za 30% manje nego u prethodnoj godini.

Dolasci i noćenja od siječnja do srpnja 2020. godine

Epidemiološka situacija vezana za koronavirus uvelike je utjecala na

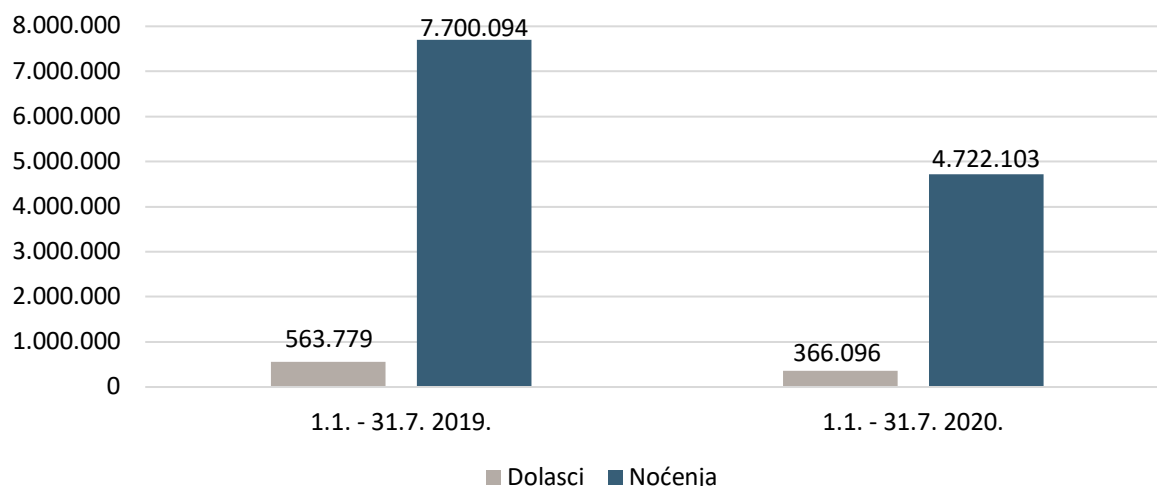
turističke rezultate u Republici Hrvatskoj, pa tako i u Zadarskoj

županiji u tekućoj godini. Prema dostupnim podacima za 2020. godinu u Zadarskoj županiji je u prvih sedam mjeseci zabilježeno 366.096 dolazaka, što je smanjenje od 35% u odnosu na

isto razdoblje prethodne godine. Noćenja su se u istom razdoblju smanjila sa 7.700.094 na 4.722.103, odnosno 38,7%.

Usporedba dolazaka i noćenja od siječnja do srpnja 2019. i 2020. godine

Dolasci i noćenja do 31. srpnja 2020.

Izvor: eVisitor; Obrada: HGK ŽK Zadar

TRGOVINA

Trgovačka djelatnost u ukupnom gospodarstvu Zadarske županije u 2019. godini zauzima dominantno mjesto (23,5% od ukupnih prihoda gospodarstva i 17% od ukupnog broja zaposlenih). Ostvarila je u tom razdoblju 3.762 milijuna kn ukupnog prihoda (18,8% više nego prethodne godine) te 3.573 milijuna kn ukupnih rashoda (11,5% više nego prethodne godine). Nakon ostvarenog kumulativnog gubitka u 2018. godini, trgovačka djelatnost je u 2019. godini

ostvarila kumulativnu dobit u iznosu od 188 milijuna kn. Broj zaposlenih na bazi sati u djelatnosti trgovine u Zadarskoj županiji u 2019. godini bio je 4.618 (5,9% više nego 2018. godine).

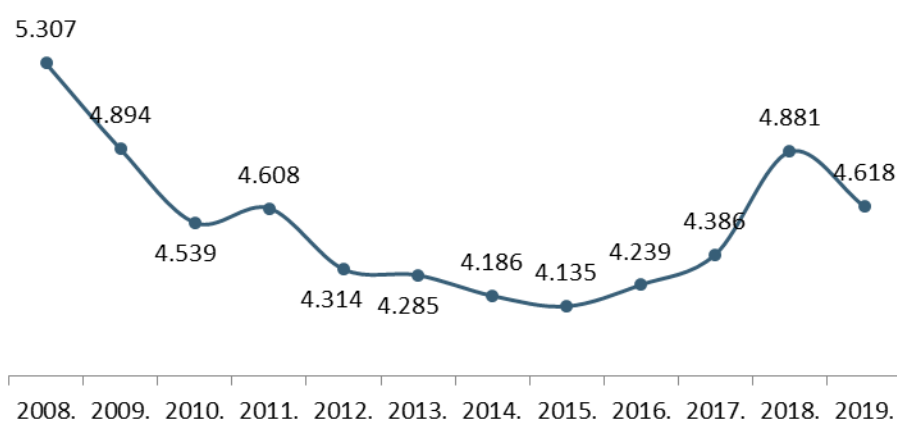
Najznačajnija poduzeća u sektoru trgovine u Zadarskoj županiji su Bakmaz d.o.o., Sonik d.o.o., Bure d.o.o., Tri Bartola d.o.o., Intermod d.o.o.

Financijski pokazatelji Trgovine u 2018. i 2019. godini

	*milijuni HRK		
	2018.	2019.	indeks 2019/2018.
Broj zaposlenih	4.359	4.618	105,9
Ukupni prihodi*	3.157	3.762	118,8
Ukupni rashodi*	3.203	3.573	111,5
Razlika UP-UR*	-36	188	

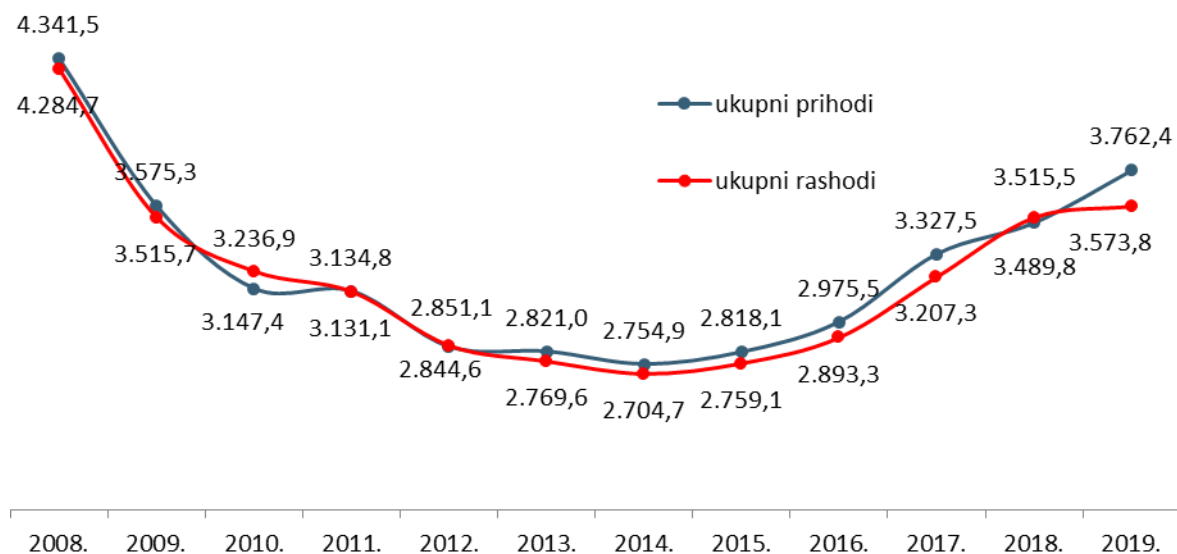
Izvor: Fina, Zadar, obrada: HGK – ŽK Zadar

Prosječan broj zaposlenih u Trgovini gospodarstva Zadarske županije (mjereno satima rada)

Izvor: Fina, Zadar, obrada: HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Trgovini gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna

Izvor: Fina, Zadar, obrada: HGK – ŽK Zadar

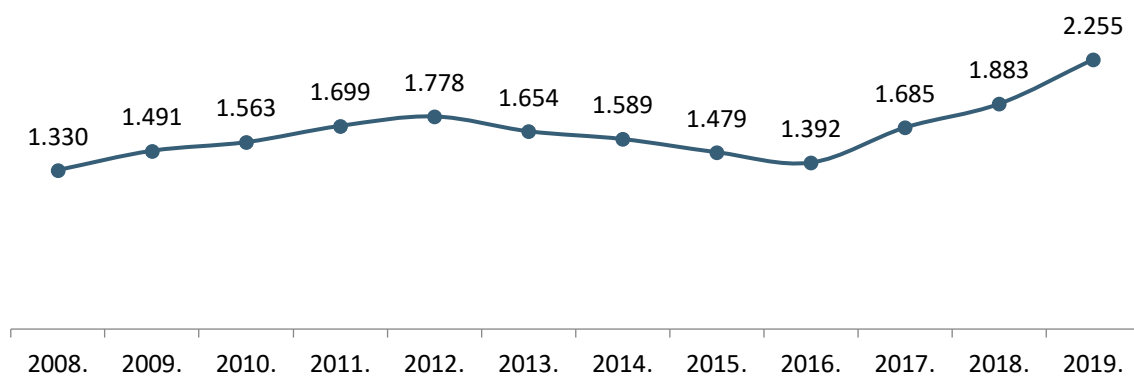
ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI

Zadnjih desetak godina u gospodarstvu Zadarske županije jača sektor specifičnih uslužnih djelatnosti, prema NKD 2007 svrstan u područje N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti. Radi se o šarolikom skupu djelatnosti, koje obuhvaćaju iznajmljivanje i zakup (*leasing*), posredovanje u zapošljavanju, usluge putničkih agencija, zaštitarske i druge usluge. U razdoblju kriznom za veći dio gospodarstva, povećale su broj zaposlenih te ostvarile rast ukupnih prihoda i to uglavnom uz pozitivnu razliku prihoda i rashoda. Mada je u razdoblju od 2013. do 2016. godine broj zaposlenih smanjen, zahvaljujući snažnom rastu posljednje tri godine

zaposlenost u ovoj branši došla je na rekordnu razinu od 2.255 prosječno zaposlenih. Također i ukupni prihodi, koji su rasli kontinuirano od 2010. godine, u 2019. godini dostigli su 944,2 milijuna kuna. Iako s relativno niskom profitnom stopom, u cijelom tom razdoblju neto financijski rezultat ovog područja djelatnosti imao je pozitivan predznak.

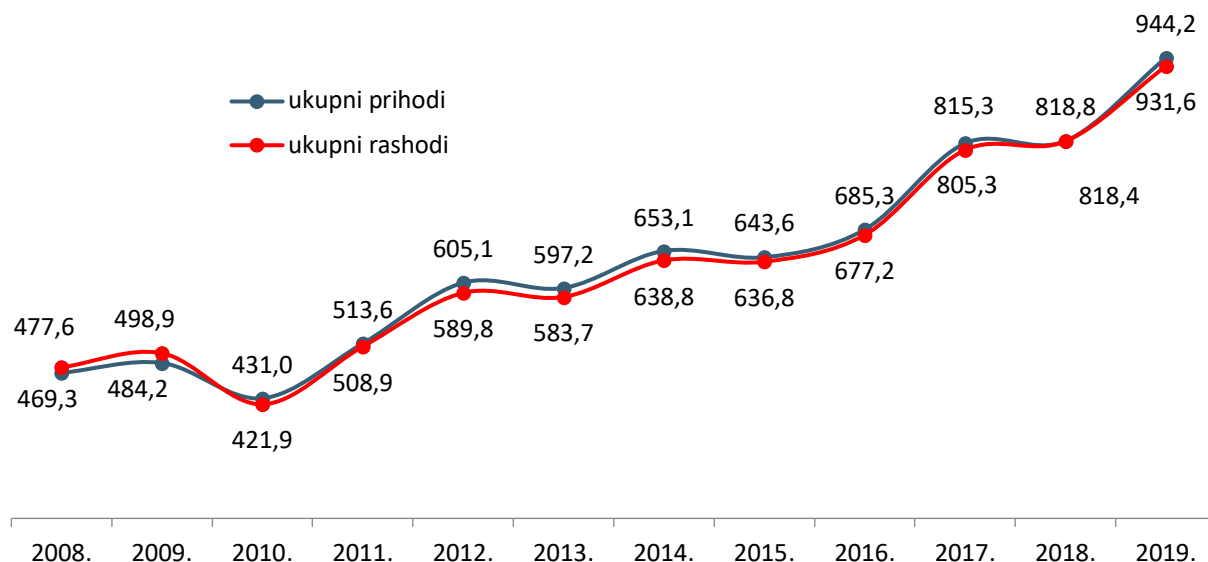
Značajnije tvrtke u ovom području djelatnosti su Angelina tours d.o.o., Brala d.o.o., Master yachting d.o.o., Pitter putnička agencija d.o.o., Mediteran security d.o.o., Bavaria yachting servis d.o.o.

Broj zaposlenih u Administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima gospodarstva Zadarske županije, mjeren satima rada

Izvor: FINA; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna

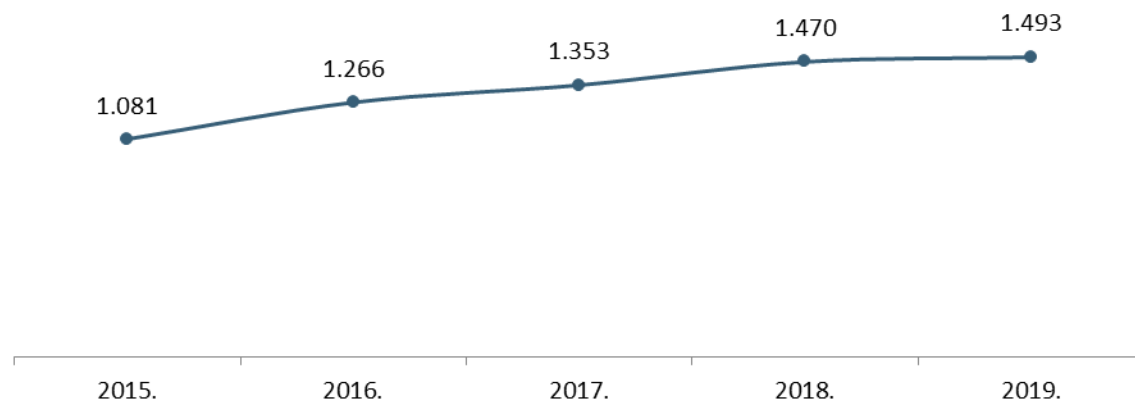
Izvor: FINA; Obrada: HGK - ŽK Zadar

STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI

Još jedna mala gospodarska granja zasluuje biti predstavljena u ovoj publikaciji. Djelatnosti obuhvacene u ovom podruju su raznolike: odvjetnici, arhitekti, inženjeri raznih struka, knjigovođe, konzultanti, marketinški agenti, dizajneri, fotografi, veterinari... Prosječan broj zaposlenih u 2019. godini dostigao je brojku od 1.493, 6,4% više nego u 2018. godini, ukupni prihodi, u iznosu od 529,7 mil. kuna bili su za 8,2% viši, dobit prije oporezivanja u iznosu od 48,4 mil. kuna bila je za 5,4% manja nego prethodne godine.

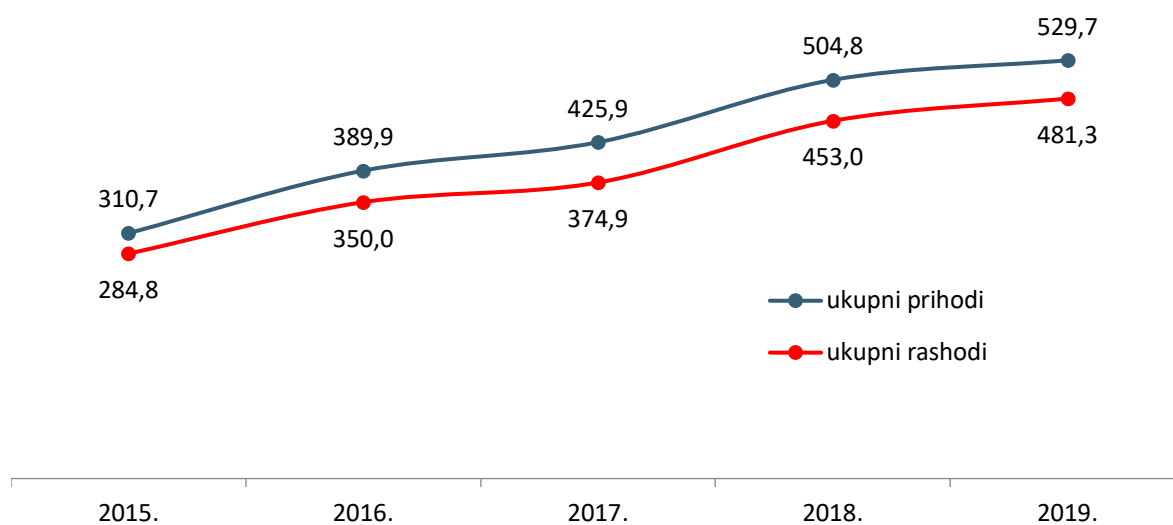
Veći predstavnici ovog podruja djelatnosti su Falkensteiner Hotel Management d.o.o., Locum d.o.o., Thome Croatia d.o.o., EZ Engineering d.o.o.

Broj zaposlenih u Stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima gospodarstva Zadarske županije, mjeren satima rada

Izvor: FINA; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna

Izvor: FINA; Obrada: HGK - ŽK Zadar

PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE

Pomorski putnički promet

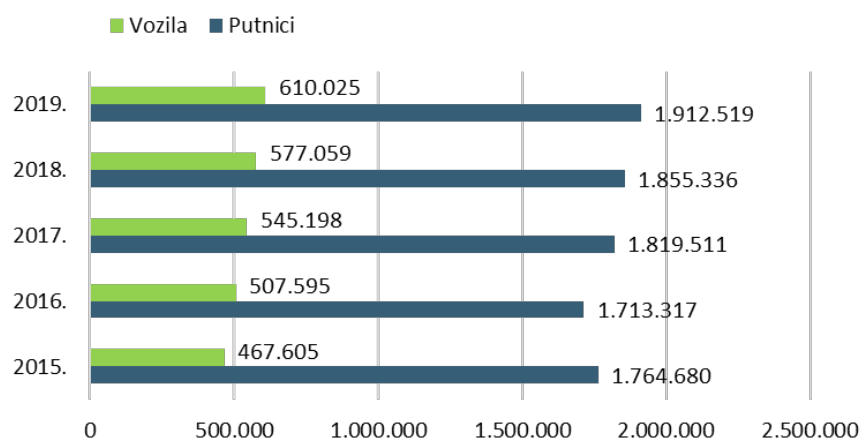
U 2019. godini u Republici Hrvatskoj na državnim linijama u linijskom obalnom pomorskom prijevozu u odnosu na 2018. godinu promet je u blagom porastu odnosno prevezeno je više 0,4% putnika i 2,5% vozila, dok je na zadarskom području promet putnika rastao 1,6%, a vozila 5,7%.

Na Zadarskom plovnom području na brodskim linijama najviše putnika prevezeno je na liniji Preko – Zadar i obratno (578.029), ali se bilježi pad od 4% u odnosu na 2018. godinu.

U usporedbi sa prošlom godinom najveći porast prometa putnika bilježi se na trajektnoj liniji Zadar/Gaženica – Ošljak - Preko u 2019. godini i to za 4%, a vozila za 7%. Ostale trajektne linije u Zadarskoj županiji bilježe jednake rezultate ili blagi porast do 2% u odnosu na prethodnu godinu, a vozila porast od 3-6%.

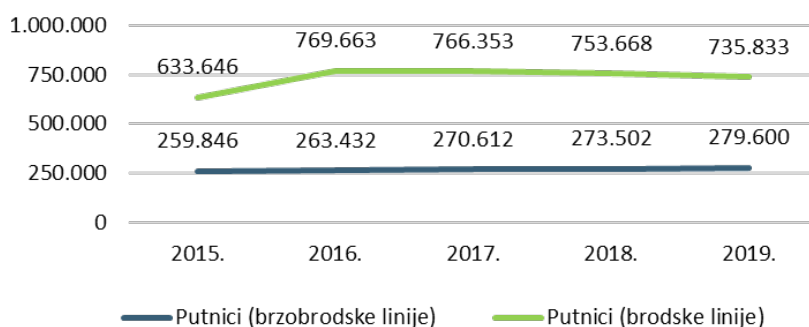
Na brzobrodskim linijama nema značajnije promjene u odnosu na prošlu godinu.

Promet putnika i vozila (trajektne linije) Zadarske županije u razdoblju 2015. - 2019.

Izvor: AZOLPP; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Promet putnika na brodskim i brzobrodskim linijama Zadarske županije u razdoblju 2015. - 2019.

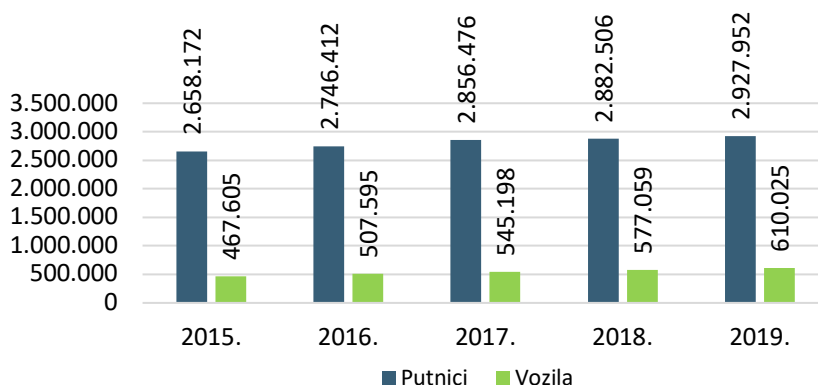
* U 2015. godini uvedena je brodska linija Zadar-Preko iz Gradske luke Zadar

Izvor: AZOLPP; Obrada: HGK - ŽK Zadar

Na grafu je prikazan ukupan domaći promet putnika i vozila u kojem su pribrojene trajektne, brzobrodne i

brodske (klasične) linije pa također možemo zaključiti da je porast prometa putnika skromnih 1,6%, a vozila 5,7%.

Domaći promet putnika i vozila Zadarske županije

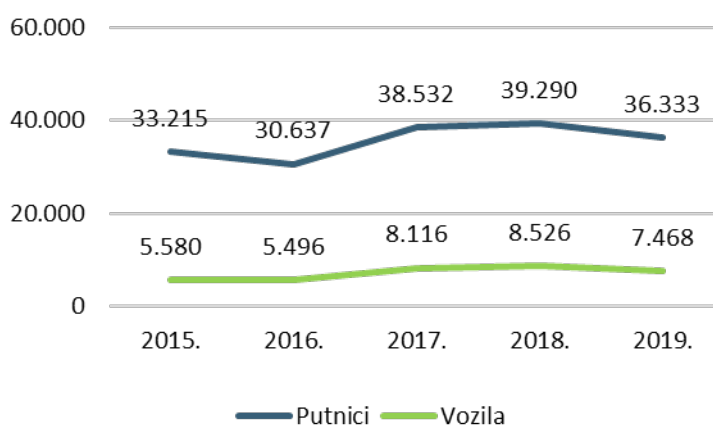

Izvor: AZOLPP; Obrada: HGK ŽK Zadar

Na grafu je prikaz međunarodnog prometa putnika i vozila na Zadarskom području koji se odnosi na liniju Zadar-Ancona u 2019. godini bilježi pad od 7,5% prijevoza putnika, a vozila 12%.

Općenito u Republici Hrvatskoj brodovi koji plove na međunarodnim linijama prevezli su u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu 4,4% manje putnika i 0,7% vozila.

Međunarodni promet putnika i vozila Zadarske županije

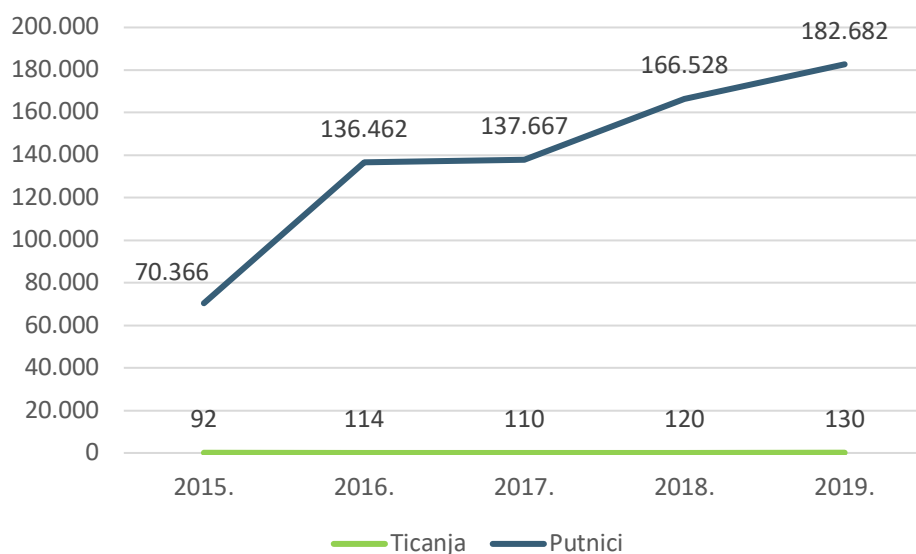

Izvor: AZOLPP; Obrada: HGK ŽK Zadar

Najbolje rezultate bilježi promet cruiserima koji uzastopno bilježe porast. Već dolasci putnika od 9,7%

zabilježen je zbog pristajanja sve više brodova svake godine.

Ticanja brodova na kružnim putovanjima u Zadarskoj županiji

Izvor: Lučka uprava Zadar, Obrada: HGK ŽK Zadar

Zračni promet

Promet putnika u 2019. godini je iznosio 801.347 putnika što za usporedbu s 2018. godinom predstavlja porast od 32,6%.

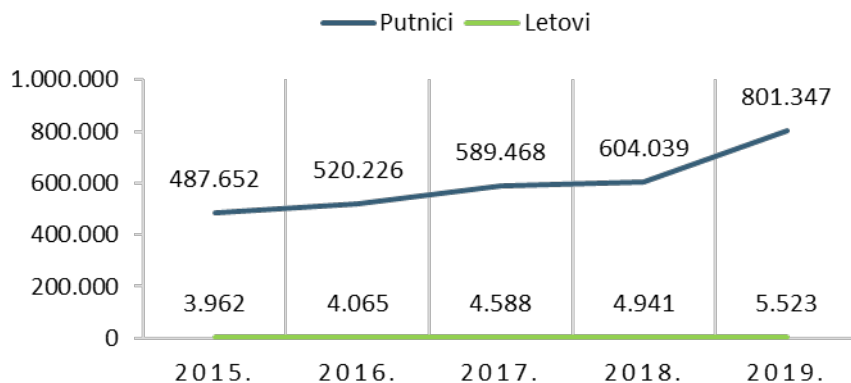
Prema udjelu u prometu putnika najveći prijevoznik je Ryanair (57%), Eurowings (9%), EasyJet (7,5%), Croatia Airlines (6%), a ostali su ispod 3%.

Prema broju putnika po destinacijama prednjači Berlin i Frankfurt (Njemačka), Stanstead (Velika Britanija), Brussels

(Belgija) i Stuttgart (Njemačka). Prema broju putnika po državama na prvom mjestu je Njemačka, Velika Britanija pa Poljska.

EasyJet je povećao broj destinacija sa 2 na 5, a Ryanair za 9 više. Nove linije uvedene u 2019. su Air Serbia (Beograd), Condor (Dusseldorf i Hannover), Electra (Tel Aviv), EasyJet (Milano, Berlin i London Gatwick), Iberia (Madrid), Ryanair (Stuttgart, Bergamo, Cologne, Eindhoven, Hamburg, Krakow, Nuremberg, Poznan i Prag), Transavia (Rotterdam).

Promet Zračne luke Zadar

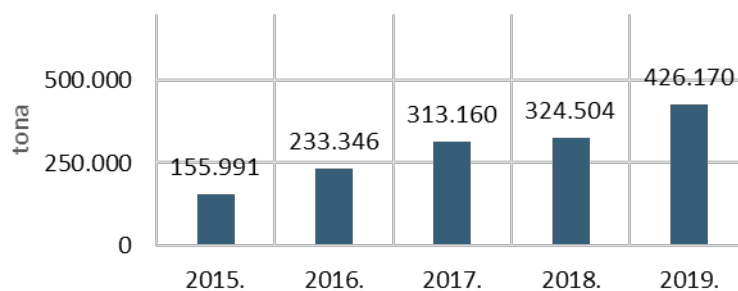
Izvor: Zračna luka Zadra; obrada: HGK ŽK Zadar

Promet Luke Zadar

Promet u teretnoj luci kontinuirano bilježi rast pa je tako u 2019. godini postignuto 31% prometa više u

odnosu na godinu prije. Najveći udio pripada tekućem teretu, zatim cementu te opremi za vjetrenjače.

Promet Luke Zadar (roba u tonama)

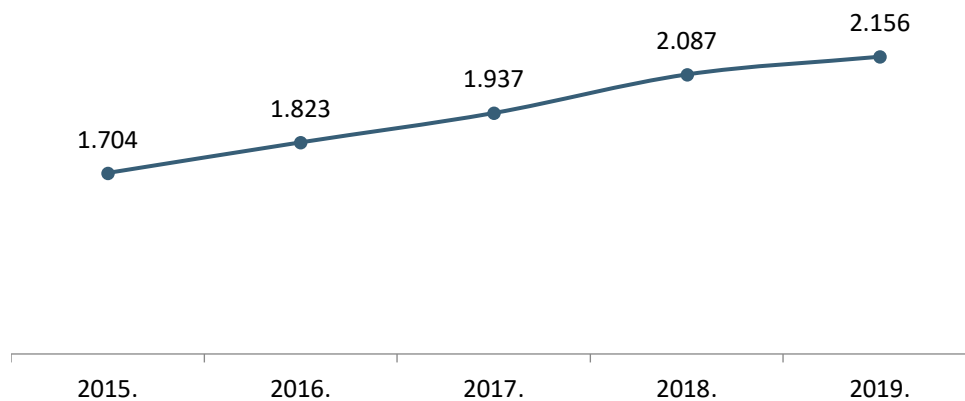
Izvor: Lučka uprava Zadar, obrada: HGK ŽK Zadar

Financijski pokazatelji u 2019. godini

Djelatnost prijevoz i skladištenje u 2019. poslovnoj godini bilježi povećanje broja zaposlenih od 4,3%, povećanje ukupnih prihoda od 1,8%,

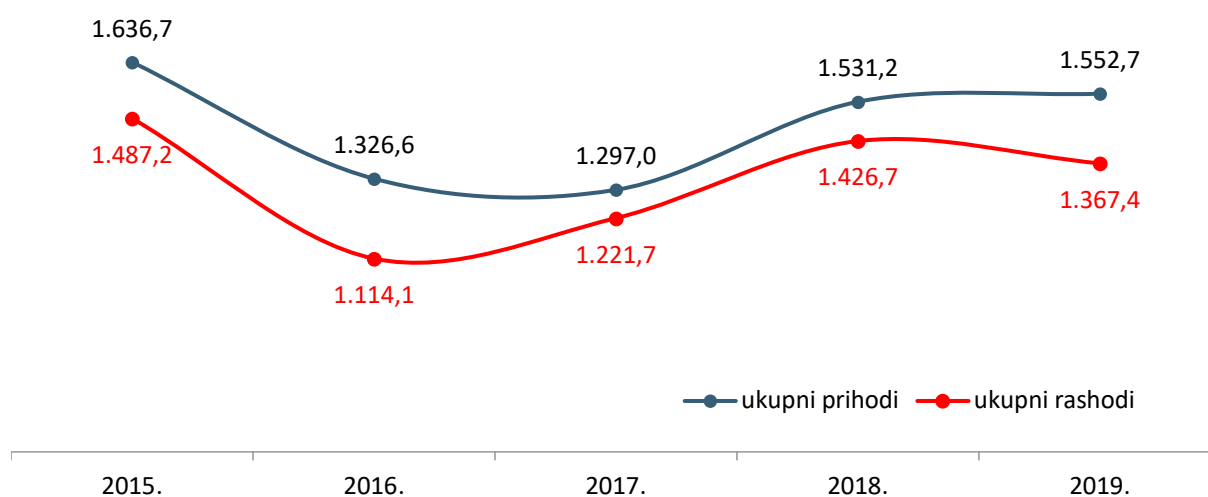
bruto dobiti za 78,8%, prihoda od prodaje u inozemstvu za 3,0% i bruto investicija za 38,6%.

Broj zaposlenih u Prijevozu i skladištenju gospodarstva Zadarske županije, mjereno satima rada

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Prijevozu i skladištenju gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna

Izvor: FINA; Obrada: HGK – ŽK Zadar

EKONOMSKI POKAZATELJI ZADARSKE ŽUPANIJE

Pokazatelj	2019.
Površina županije, u km ²	7.486
Ukupan broj stanovnika županije (procjena DZS)	168.213
Ukupno aktivno stanovništvo (zaposleni + nezaposleni) na dan 30.06.	64.089
Ukupan broj zaposlenih (osiguranika HZMO), na dan 30.06.	61.038
Ukupan broj nezaposlenih (registriranih), na dan 30.06.	3.051
Stopa registrirane nezaposlenosti, u % aktivnog stanovništva, na dan 30.06.	4,7
Broj poduzetnika (predani GFI za 2019.)	5.144
Zaposleni u gospodarstvu, prosjek na temelju broja sati (GFI)	27.197
Ukupni prihodi gospodarstva, u milijunima kuna (GFI)	16.034,4
Udjel prihoda od prodaje u inozemstvu u ukupnim prihodima, u % (GFI)	23,2
Stopa rasta turističkih dolazaka, u %	5,1
Stopa rasta turističkih noćenja, u %	4,4
NAJZNAČAJNIJE DJELATNOSTI	%
1. Trgovina	
Udjel u ukupnim prihodima poduzetnika	23,5
Udjel u broju zaposlenih	17,0
Udjel u vrijednosti aktive poduzetnika	9,1
2. Prerađivačka industrija	
Udjel u ukupnim prihodima poduzetnika	20,0
Udjel u broju zaposlenih	16,1
Udjel u vrijednosti aktive poduzetnika	12,3
3. Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	
Udjel u ukupnim prihodima poduzetnika	10,6
Udjel u broju zaposlenih	14,0
Udjel u vrijednosti aktive poduzetnika	16,5
4. Građevinarstvo	
Udjel u ukupnim prihodima poduzetnika	10,5
Udjel u broju zaposlenih	12,9
Udjel u vrijednosti aktive poduzetnika	10,7
5. Prijevoz i skladištenje	
Udjel u ukupnim prihodima poduzetnika	9,7
Udjel u broju zaposlenih	7,9
Udjel u vrijednosti aktive poduzetnika	14,4
6. Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	
Udjel u ukupnim prihodima poduzetnika	7,9
Udjel u broju zaposlenih	6,3
Udjel u vrijednosti aktive poduzetnika	9,0
7. Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	
Udjel u ukupnim prihodima poduzetnika	5,9
Udjel u broju zaposlenih	8,3
Udjel u vrijednosti aktive poduzetnika	3,7

HGK
.HR